

សាកលវិទ្យាល័យតូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ
និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច

របាយការណ៍ស្រាវជ្រាវបញ្ចប់ការសិក្សា

ដំណើរការជួញដូរមូលបត្រកម្ពុជា
ក្នុងផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា

ស្រាវជ្រាវដោយ

និស្សិតឈ្មោះ: **រស់ សុខុនកាវ៉ាលីន**

សាស្ត្រាចារ្យណែនាំ

បណ្ឌិត **ព្រំ ទេវី**

ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់មុខវិជ្ជា

ឯកទេស**ហិរញ្ញវត្ថុ** ជំនាន់២១ ជំហាន១

ឆ្នាំចូលសិក្សា ២០២៣

ឆ្នាំប្រគល់របាយការណ៍ ២០២៤

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

នាងខ្ញុំឈ្មោះ រស់ សុខុនកាវ៉ាលីន ជានិស្សិតថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ ឯកទេសហិរញ្ញវត្ថុ ជំនាន់ទី២១ ជំហាន១ នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច សូមសម្តែងនូវសេចក្តីដឹងគុណ និងការគោរពយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះ៖

- ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសាកលវិទ្យាធិការ លុយ ចណ្ណា និងលោកសាកលវិទ្យាធិការង ព្រមទាំងសាស្ត្រាចារ្យគ្រប់ជំនាញនៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច ដែលបានផ្តល់ដំបូន្មានល្អៗ ព្រមទាំងបង្ហាត់បង្រៀន នាងខ្ញុំក្នុងដំណើរការសិក្សាកន្លងមក ដោយយកចិត្តទុកចិត្តទុកដាក់។
- អ្នកគ្រូសាស្ត្រាចារ្យបណ្ឌិត ព្រំ ទេវី ដែលបានយកចិត្តទុកដាក់បង្ហាត់បង្ហាញ និហរណ៍នាំក្នុងដំណើរការសរសេរអត្ថបទស្រាវជ្រាវរបស់នាងខ្ញុំ ដោយលោកបានផ្តល់ជាគំនិត ជួយជ្រោមជ្រែងលើការស្រាវជ្រាវ និងកែលម្អកម្រងឯកសារមួយនេះរហូតទទួលបានលទ្ធផលល្អ ដែលញ៉ាំងឲ្យនាងខ្ញុំអាចបញ្ចប់ការសិក្សាដោយជោគជ័យ។

ជាចុងក្រោយ នាងខ្ញុំទាំងពីរសូមលើកដៃសំពះថ្លែងអំណរគុណឯកឧត្តមបណ្ឌិតសាកលវិទ្យាធិការ លុយ ចណ្ណា លោកសាកលវិទ្យាធិការង សាស្ត្រាចារ្យគ្រប់ជំនាញ អ្នកគ្រូសាស្ត្រាចារ្យបណ្ឌិត ព្រំ ទេវី និងសូមជូនពរដល់លោកអ្នកទាំងអស់ឱ្យមានសុខភាពល្អ ជួបតែសំណាងល្អ និងសម្រេចគ្រប់ភារកិច្ចការងារ។

អារម្ភកថា

នាសករាជ្យទី២១នេះ ស្ទើរតែគ្រប់វិស័យទាំងអស់របស់ប្រទេសកម្ពុជាយើងមានការងើបឡើងវិញគួរឲ្យកត់សម្គាល់ ដែលវិស័យសេដ្ឋកិច្ចជាវិស័យស្នូលមួយដែលធ្វើឲ្យប្រទេសមានការរីកចម្រើនលូតលាស់។ ដោយមានការរីកចម្រើនផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច ព្រមទាំងស្ថេរភាពនៃប្រទេសជាតិ ប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានប្រកាសឲ្យមានការបង្កើតឡើងនូវទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ដែលជាផ្នែកមួយនៃការអូសទាញវិនិយោគិនមកបណ្តាក់ទុនក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ ផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ផ្តល់ភាពងាយស្រួលដល់អង្គភាពអាជីវកម្ម ក្នុងការស្វែងរកមូលធនរយៈពេលវែង ចំណាយលើការប្រាក់តិចតួច ស្វែងរកមូលធនក្នុងចំនួនមួយច្រើនដែលធនាគារមិនអាចផ្តល់ឲ្យ ដោយគ្រាន់តែចូលក្នុងទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ដើម្បីបោះផ្សាយលក់ឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងៗ ដែលមានដូចជា មូលបត្រកម្មសិទ្ធិ និងមូលបត្របំណុល ហើយចំណែកអ្នកវិនិយោគដែលសល់មូលធនអាចយកមូលធនរបស់ពួកគេទៅវិនិយោគឬទិញឧបករណ៍ទាំងនោះក្នុងទីផ្សារមូលបត្រដើម្បីទទួលបានផលចំណេញផ្សេងៗ។ ប៉ុន្តែគូសបញ្ជាក់ផងដែរថា ក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយត្រូវតែស្នើសុំការអនុញ្ញាតពីនិយ័តករមូលបត្រកម្ពុជា ដើម្បីចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រនៅផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា។ ចំណែកវិនិយោគិនវិញ ត្រូវមានការយល់ដឹងអំពីមូលបត្រ និងដំណើរការនៃផ្សារមូលបត្រកម្ពុជាខ្លះៗផងដែរ។

អាស្រ័យហេតុនេះហើយទើបនាងខ្ញុំឈ្មោះ រស់ សុខុនកាវ៉ាលីន ជានិស្សិតថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ ឯកទេសហិរញ្ញវត្ថុ ជំនាន់ទី២១ ជំហាន១ នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច មានបំណងស្រាវជ្រាវចងក្រងអត្ថបទស្រាវជ្រាវមួយនេះឡើង ក្រោមប្រធានបទ **“ការផ្សព្វផ្សាយមូលបត្រកម្មសិទ្ធិក្នុងផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា”** ដើម្បីឲ្យប្រជាជនខ្មែរបានយល់ដឹងពីវិស័យមូលបត្រ និងជាពិសេសសម្រាប់សិស្សនិស្សិត ក្នុងការស្វែងយល់ដឹងបន្ថែមពីវិស័យមូលបត្រ ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងជាទុនសម្រាប់សិក្សាស្រាវជ្រាវបន្ត។

ជាចុងក្រោយ នាងខ្ញុំសូមអភ័យទោសនូវកំហុសឆ្គងទាំងឡាយណាដែលកើតឡើងដោយអចេតនាទាំងអត្ថន័យ អក្ខរាវិរុទ្ធ បើទោះបីនាងខិតខំផ្ទៀងផ្ទាត់ម្តងហើយម្តងទៀតក៏ដោយ។ ហើយនាងខ្ញុំក៏សូមថ្លែងអំណរគុណដល់អស់លោកលោកស្រីសាស្ត្រាចារ្យ សិស្សនិស្សិតទាំងអស់ដែលបានចំណាយពេលវេលាដ៏មានតម្លៃ អានអត្ថបទស្រាវជ្រាវរបស់នាងខ្ញុំ ហើយនាងខ្ញុំរង់ចាំស្វាគមន៍មតិកែលម្អពីអស់លោកអ្នក ដើម្បីស្ថាបនាអត្ថបទមួយនេះឲ្យមានគុណភាព និងប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ សម្រាប់ជាចំណេះដឹងដល់អ្នកអាន។

មាតិកា

ទំព័រ

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ.....	i
អារម្ភកថា	ii
មាតិកា.....	iii
អក្សរកាត់	viii
បញ្ជីរូប	ix
បញ្ជីតារាង	x
សេចក្តីផ្តើម	1
១. ចំណេញបញ្ហា.....	1
២. គោលបំណងរបស់ការសិក្សាស្រាវជ្រាវ	2
៣. ទំហំ និងដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវ.....	2
៤. សារៈសំខាន់នៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ	2
៥. វិធីសាស្ត្រនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ	3
៦. រចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ.....	3
ជំពូកទី១	5
រំលឹកទ្រឹស្តី	5
១.១. ប្រវត្តិទីផ្សារមូលបត្រ.....	5
១.២. ប្រភេទទីផ្សារមូលបត្រ	5
១.២.១. ទីផ្សារដំបូង	5

១.២.២. ទីផ្សារបន្ទាប់.....	6
១.៣. មូលបត្រ.....	6
១.៣.១. និយមន័យមូលបត្រ.....	6
១.៣.២. ប្រភេទមូលបត្រ.....	6
១.៣.២.១. មូលបត្រកម្មសិទ្ធិ.....	6
១.៣.២.២. មូលបត្របំណុល.....	6
១.៣.២.៣. ឧបករណ៍និស្សន្ទ.....	7
១.៤. ប្រភេទមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ.....	7
១.៤.១. ភាគហ៊ុនធម្មតា.....	7
១.៤.២. ភាគហ៊ុនបុរិមា.....	7
១.៥. អ្នកចូលរួមសំខាន់ៗក្នុងទីផ្សារមូលបត្រ.....	7
១.៥.១. និយតករមូលបត្រកម្មជា.....	7
១.៥.២. ផ្សារមូលបត្រកម្មជា.....	8
១.៥.៣. ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ.....	8
១.៥.៣.១. អាជីវកម្មធានាទិញមូលបត្រ.....	8
១.៥.៣.២. អាជីវកម្មជួញដូរមូលបត្រ.....	9
ក្រុមហ៊ុនជួញដូរមូលបត្រ គឺជាក្រុមហ៊ុនដែលទិញមូលបត្របន្តពីក្រុមហ៊ុនធានាទិញមូលបត្រ និងធ្វើការ ជួញដូរចបន្តលក់គណនីផ្ទាល់ខ្លួនមួយដែលរ៉ាប់រងហានិភ័យដោយខ្លួនឯង។.....	9
១.៥.៣.៣. អាជីវកម្មជើងសារមូលបត្រ.....	9
១.៥.៤. ក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ.....	9

១.៥.៥. វិនិយោគិន.....	10
១.៥.៦. អ្នកចូលរួមផ្សេងៗទៀត.....	10
១.៥.៦.១. ភ្នាក់ងារទូទាត់សាច់ប្រាក់ពាក់ព័ន្ធនឹងមូលបត្រ	10
១.៥.៦.២. ភ្នាក់ងារបញ្ជីកាមូលបត្រ ភ្នាក់ងារចុះបញ្ជីផ្ទេរមូលបត្រ និងភ្នាក់ងារទូទាត់	11
១.៥.៦.៣. ភ្នាក់ងារតំណាងម្ចាស់មូលបត្របំណុល	12
១.៥.៦.៤. ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង	12
១.៥.៦.៥. ភ្នាក់ងាររក្សាសុវត្ថិភាព	12
១.៥.៦.៦. ភ្នាក់ងារផ្តល់សេវាផ្នែកច្បាប់	12
១.៥.៦.៧. ក្រុមហ៊ុនផ្តល់សេវាបកប្រែ	14
១.៥.៦.៨. ភ្នាក់ងារផ្តល់សេវាសវនកម្ម	14
១.៥.៦.៩. ក្រុមហ៊ុនផ្តល់សេវាវាយតម្លៃ	15
១.៦. គុណសម្បត្តិនៃទីផ្សារមូលបត្រ	15
១.៧. គុណវិបត្តិនៃទីផ្សារមូលបត្រ.....	15
ជំពូកទី២ ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា.....	17
២.១. ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា	17
២.១.១. ប្រវត្តិក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា	17
២.១.២. ចក្ខុវិស័យ និងបេសកកម្ម	17
២.១.៣. នាមករណ៍ និងផ្លាកសញ្ញា.....	18
២.១.៤. មុខងារ	18
២.១.៤.១. ប្រតិបត្តិករទីផ្សារមូលបត្រ	18

២.១.៤.២. ប្រតិបត្តិការផាត់ទាត់និងទូទាត់	19
២.១.៤.៣. ប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ	19
២.១.៥. រចនាសម្ព័ន្ធ	19
២.១.៦. ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល	19
ជំពូកទី៣ ការជួញដូរមូលបត្រកម្មសិទ្ធិនៅផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា	21
៣.១. ប្រតិបត្តិការជួញដូរមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ	21
៣.១.១. ដំណាក់កាលមុននឹងវិនិយោគ	21
៣.១.១.១. លេខអត្តសញ្ញាណអ្នកវិនិយោគ	21
៤. ការស្នើសុំលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិនដោយផ្ទាល់ពី ន.ម.ក ឬតាមរយៈក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ	21
ក. សម្រាប់វិនិយោគិនជាបុគ្គល	21
៣.១.១.២. គណនីជួញដូរមូលបត្រ	24
៣.១.២. ប្រតិបត្តិការទីផ្សារ	24
៣.១.២.១. ថ្ងៃ និងម៉ោងជួញដូរ	24
៣.១.២.២. ប្រភេទបញ្ជា	25
៣.១.២.៣. ឯកតាជួញដូរ និងឯកតាគម្លាថ្លៃ	26
៣.១.២.៥. ថ្លៃពិសេស	27
៣.១.២.៦. វិធីសាស្ត្រជួញដូរ	28
៣.១.២.៧. ការផ្គូផ្គងនៃបញ្ជា	29
៣.១.២.៨. ការដាក់បញ្ជា និងនីតិវិធីក្នុងការជួញដូរ	33
៣.២. ប្រតិបត្តិការផាត់ទាត់ និងទូទាត់	34

៣.២.១. ប្រព័ន្ធជាត់ទាត់ និងទូទាត់.....	34
៣.២.២. ប្រតិបត្តិការជាត់ទាត់ និងទូទាត់	34
៣.៣. ប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ.....	35
សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងការផ្តល់អនុសាសន៍.....	36
១. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន	36
២. ការផ្តល់អនុសាសន៍	36
គន្ថនិទ្ទេស.....	38
ឧបសម្ព័ន្ធ.....	41

អក្សរកាត់

- នមក ៖ និយ័តកម្មមូលបត្រកម្ពុជា
- ជមក ៖ ផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា
- CSA ៖ Cash Settlement Agent (ភ្នាក់ងារទូទាត់សាច់ប្រាក់ពាក់ព័ន្ធនឹងមូលបត្រ)
- CSD ៖ Central Securities Depositoty (ប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ)
- CSO ៖ Clearing and Settlement Operator (ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធជាត់ទាត់ និងទូទាត់មូលបត្រ)
- CSX ៖ Cambodia Securiteis Exchange (ផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា)
- IPO ៖ Initail Public Offering (ការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈលើកដំបូង)
- NBC ៖ National Bank of Cambodia (ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា)
- SERC ៖ Securities and Exchange Regulator of Cambodia (និយ័តកម្មមូលបត្រកម្ពុជា)
- SF ៖ Securities Firm (ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ)

បញ្ជីរូប

ទំព័រ

រូបភាព ២.១៖ ផ.ម.ក	17
រូបភាព ២.២៖ ស្លាកសញ្ញាណ	18
រូបភាព ២.៣៖ រចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងរបស់ ផ.ម.ក	19

បញ្ជីតារាង

ទំព័រ

តារាង ៣.១៖ ថ្ងៃ និងម៉ោងជួញដូរ	25
តារាង ៣.២៖ ថ្លៃពិសេស	28

សេចក្តីផ្តើម

ក្រោយជំងឺរាតត្បាតកូវីដ១៩បានធ្វើឱ្យសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកមានការធ្លាក់ចុះ ប្រទេសយើងក៏បានងើបឡើងវិញជាបណ្តើរៗ ហើយយើងសង្កេតឃើញថា ប្រទេសកម្ពុជាទទួលបានផលចំណេញមួយពីរយៈពេល៣ឆ្នាំនៃជំងឺនេះ នោះគឺ វិស័យហិរញ្ញវត្ថុយើងមានសន្ទុះយ៉ាងខ្លាំង ដែលបានរួមចំណែកដល់ការអភិវឌ្ឍ និងធានាបាននូវកំណើនសេដ្ឋកិច្ចនៅកម្ពុជា។ គូសបញ្ជាក់ផងដែរថា វិស័យហិរញ្ញវត្ថុមានប្រភពហិរញ្ញប្បទានពីរគឺ ប្រព័ន្ធធនាគារ និងទីផ្សារមូលបត្រ។ យើងបានដឹងហើយថា ប្រព័ន្ធធនាគារគឺជាវិស័យចំណាស់មួយ ដែលក្នុងរយៈពេលកន្លងមករហូតដល់បច្ចុប្បន្ន វាបាននិងកំពុងធ្វើឱ្យប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុកាន់តែរឹងមាំនិងទំនើបតាមរយៈសេវាកម្មរបស់ខ្លួន។ ចំពោះទីផ្សារមូលបត្រវិញ ជាប្រភពហិរញ្ញប្បទានដែលមានលក្ខណៈថ្មីស្រឡាងនៅឡើយសម្រាប់សង្គមកម្ពុជា ហើយវាជាប្រភពបំពេញបន្ថែមឱ្យធនាគារ និងជាជម្រើសហិរញ្ញប្បទានថ្មីមួយ សម្រាប់វិនិយោគិនដែលត្រូវការដើមទុន។ ការទិញលក់ក្នុងទីផ្សារមូលបត្រ មានលក្ខណៈពិសេសជាច្រើន ដូចជាសហគ្រាសអាចទទួលបានទឹកប្រាក់ក្នុងទំហំធំតាមរយៈការបោះផ្សាយឬលក់ឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដូចជា ភាគហ៊ុនក្នុងរយៈពេលវែង។ រីឯបុគ្គលដែលចង់ទិញឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុទាំងនោះក្នុងផ្សារនេះវិញ ក៏ទទួលបានផលចំណេញពីសហគ្រាស ឬវិនិយោគិនដទៃផងដែរ។

គួរកត់សម្គាល់ផងដែរថា និយ័តកម្មមូលបត្រកម្ពុជា (ន.ម.ក.) ត្រូវបានបង្កើតក្នុងគោលបំណងគ្រប់គ្រងសម្របសម្រួលដល់ដំណើរការវិស័យមូលបត្រនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅដោយរលូន និងឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីជាចំណែកនៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ចជាតិ។ ជាមួយគ្នានេះដែរ ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា (ផ.ម.ក.) ឬផ្សារមូលបត្រកម្ពុជានេះឯង ត្រូវបានដាក់ឱ្យដំណើរការដើម្បីធ្វើជាប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធជាត់ទាត់ និងទូទាត់មូលបត្រ និងប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ។

ដោយឃើញថាវិស័យមូលបត្រនៅប្រទេសកម្ពុជាមានការរីកចម្រើនជាលំដាប់ពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ព្រមទាំងផ្តល់នូវអត្ថប្រយោជន៍ជាច្រើនដល់វិនិយោគិនទាំងឡាយ និងសេដ្ឋកិច្ចរបស់ប្រទេសទាំងមូលផងដែរ ទើបប្រធានបទស្តីពី «ការជួញដូរមូលបត្រកម្មសិទ្ធិនៅផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា» ត្រូវបានលើកយកមកធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងចូលរួមដោះស្រាយនូវចម្ងល់មួយចំនួនដែលកើតមានឡើងពីសំណាក់វិនិយោគិនដែលមានចំណាប់អារម្មណ៍ក្នុងការចាប់ផ្តើមសិក្សាអំពីមូលបត្រ និងចង់ចូលរួមក្នុងការជួញដូរមូលបត្រកម្មសិទ្ធិនេះ។

១. ចំណោទបញ្ហា

វិស័យមូលបត្រនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា រដ្ឋាភិបាលបានបង្កើតនិយ័តកម្មមូលបត្រកម្ពុជា ដែលជាអ្នកត្រួតពិនិត្យលើវិស័យនេះ រីឯផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ក៏កើតឡើងតាំងពីឆ្នាំ ២០១១ មកដែរ។ សព្វថ្ងៃរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បាននិងកំពុងយកចិត្តទុកដាក់លើវិស័យនេះយ៉ាងខ្លាំង ដោយហេតុសេដ្ឋកិច្ចប្រទេសមួយមានការរីកចម្រើនខ្លាំងបានលុះត្រាប្រទេសនោះមានការវិនិយោគច្រើន។ ហេតុនេះទើបផ្សារមូលបត្រកម្ពុជាតែងខិតខំលើកទឹកចិត្តប្រជាជន និងក្រុមហ៊ុនក្នុងស្រុកឱ្យមានការចាប់អារម្មណ៍លើការវិនិយោគក្នុងផ្សារនេះ។ ប៉ុន្តែទោះជាយ៉ាងណា វិស័យមួយនេះបានកកើតឡើងនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ក្រោយបណ្តាប្រទេសផ្សេងៗមួយចំនួន ដូចនេះចំនួនអ្នកវិនិ

យោគក្នុងផ្សារមូលបត្រនៅមានកម្រិតទាបនៅឡើយ។ នោះក៏ដោយសារប្រជាជន និងក្រុមហ៊ុនមិនទាន់មានការយល់ដឹងច្បាស់អំពីក្នុងផ្សារមូលបត្រ និងមិនទាន់ហ៊ានវិនិយោគ។ អាស្រ័យហេតុនេះទើប នាងខ្ញុំសម្រេចជ្រើសរើសយកប្រធានបទស្តីអំពី «ការផ្សព្វផ្សាយមូលបត្រកម្មសិទ្ធិនៅផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា» មកសិក្សាស្រាវជ្រាវ ដោយនាងខ្ញុំនឹងលើកឡើងអំពីបញ្ហាមួយចំនួនដូចខាងក្រោម៖

- តើអ្វីទៅជាផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា?
- តើផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា មានមុខងារអ្វីខ្លះ?
- តើការផ្សព្វផ្សាយមូលបត្រកម្មសិទ្ធិនៅផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ប្រព្រឹត្តិទៅយ៉ាងដូចម្តេច?

២. គោលបំណងរបស់ការសិក្សាស្រាវជ្រាវ

នាងខ្ញុំធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវទៅលើប្រធានបទមួយនេះគឺ ដើម្បីចូលរួមផ្សព្វផ្សាយការទិញលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិនៅផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ទៅដល់និស្សិត ក៏ដូចជាសាធារណជន ដែលមានបំណងស្វែងយល់បន្ថែម ឬមានបំណងផ្សព្វផ្សាយមូលបត្រកម្មសិទ្ធិនេះ។ គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវរបស់នាងខ្ញុំ មានដូចខាងក្រោម៖

- សិក្សាស្វែងយល់អំពីទិដ្ឋភាពទូទៅនៃផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា
- សិក្សាស្វែងយល់អំពីមុខងាររបស់ផ្សារមូលបត្រ ដូចជាប្រតិបត្តិការទីផ្សារ ប្រតិបត្តិការផាត់ទាត់និងទូទាត់ និងប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ
- សិក្សាស្វែងយល់អំពីដំណើរការផ្សព្វផ្សាយមូលបត្រកម្មសិទ្ធិនៅផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា។

៣. ទំហំ និងដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវ

នាពេលបច្ចុប្បន្ន មូលបត្រកម្មសិទ្ធិឬភាគហ៊ុន និងមូលបត្របំណុលឬសញ្ញាបណ្ណ ត្រូវបានដាក់ឱ្យវិនិយោគលើផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា។ ប៉ុន្តែក្នុងរបាយការណ៍ស្រាវជ្រាវនេះ នាងខ្ញុំផ្តោតតែលើការផ្សព្វផ្សាយមូលបត្រកម្មសិទ្ធិតែប៉ុណ្ណោះ។

៤. សារៈសំខាន់នៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ

របាយការណ៍ស្រាវជ្រាវរបស់នាងខ្ញុំពាក់ព័ន្ធនឹងដំណើរការផ្សព្វផ្សាយមូលបត្រកម្មសិទ្ធិក្នុងផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា មានអត្ថប្រយោជន៍ដូចជា៖

- ផ្តល់ជាឯកសារដល់សាធារណជន ដែលមានបំណងស្វែងយល់ពីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា និងរបៀបផ្សព្វផ្សាយមូលបត្រកម្មសិទ្ធិនៅប្រទេសកម្ពុជា។

- ជាឯកសារបន្ថែមសម្រាប់និស្សិតសិក្សារៀនសូត្រអំពីដំណើរការទិញលក់មូលបត្រកម្ពុជាសិទ្ធិក្នុងផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា។
- ជាគម្រោងសម្រាប់រៀបចំឯកសារឲ្យមានសណ្តាប់ធ្នាប់ និងរបៀបរៀបរយ ជាពិសេសមានទំនួលខុសត្រូវលើកិច្ចការរបស់ខ្លួន។

៥. វិធីសាស្ត្រនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ

របាយការណ៍ស្រាវជ្រាវរបស់នាងខ្ញុំ អំពីដំណើរការផ្សព្វផ្សាយមូលបត្រកម្ពុជាសិទ្ធិនៅផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា គឺធ្វើតាមវិធីសាស្ត្រពណ៌នា ដោយធ្វើការបង្ហាញពីទ្រឹស្តី ស្ថានភាពទូទៅរបស់ផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា និងទិដ្ឋភាពទូទៅនៃការផ្សព្វផ្សាយមូលបត្រកម្ពុជាសិទ្ធិក្នុងផ្សារនេះ។ ដោយនាងខ្ញុំប្រើប្រាស់នូវប្រភេទទិន្នន័យដែលមានស្រាប់ និងមានប្រភពមកពី៖

- ឯកសារច្បាប់, ប្រកាស, គោលការណ៍ណែនាំ, ពុទ្ធិមូលបត្រ, ព្រឹត្តិបត្រវិនិយោគិននិងការវិនិយោគ, និងឯកសារពាក់ព័ន្ធ ដែលមាននៅក្នុងគេហទំព័រនាយករដ្ឋមន្ត្រីកម្ពុជា និងផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា
- ព័ត៌មានដែលស្វែងរកបានតាមប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិត។

៦. រចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ

របាយការណ៍ស្រាវជ្រាវរបស់នាងខ្ញុំ ចែកចេញជា ៣ជំពូក ដូចខាងក្រោម៖

- **សេចក្តីផ្តើម៖** ចំណុចនេះ នឹងបង្ហាញអំពី លំនាំបញ្ហា, ចំណោទបញ្ហា, គោលបំណង, ទំហំ និងដែនកំណត់, សារៈសំខាន់, និងវិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវលើប្រធានបទនេះ។
- **ជំពូកទី១៖ ការរំលឹកទ្រឹស្តី**
ជំពូកនេះនឹងបង្ហាញអំពីប្រវត្តិទីផ្សារមូលបត្រ, ប្រភេទទីផ្សារមូលបត្រ, និយមន័យមូលបត្រ, ប្រភេទមូលបត្រកម្ពុជាសិទ្ធិ, តួអង្គសំខាន់ៗក្នុងទីផ្សារមូលបត្រ, គុណសម្បត្តិ និងគុណវិបត្តិនៃទីផ្សារមូលបត្រ។
- **ជំពូកទី២៖ ស្ថានភាពទូទៅនៃក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា**
ជំពូកនេះនឹងបង្ហាញអំពីក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ដូចជា ប្រវត្តិ, ចក្ខុវិស័យ, បេសកកម្ម, នាមករណ៍និងស្លាកសញ្ញា, រចនាសម្ព័ន្ធ, និងក្រុមប្រឹក្សាភិបាល។
- **ជំពូកទី៣៖ ដំណើរការផ្សព្វផ្សាយមូលបត្រកម្ពុជាសិទ្ធិនៅផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា**
ជំពូកនេះនឹងបង្ហាញអំពីលក្ខខណ្ឌតម្រូវសម្រាប់វិនិយោគិនមុនចាប់ផ្តើមផ្សព្វផ្សាយ, ប្រតិបត្តិការទីផ្សារ, ប្រតិបត្តិការផាត់ទាត់និងទូទាត់, ប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ។

- សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងអនុសាសន៍

ជំពូកទី១

វិស័យទីផ្សារ

១.១. ប្រភេទទីផ្សារមូលបត្រ

ទីផ្សារមូលបត្រចាប់កំណើតឡើងចេញពីការធ្វើពាណិជ្ជកម្មរវាងបណ្តាប្រទេសនៅទ្វីបអាមេរិក និងនៅទ្វីបអឺរ៉ុបដូចជាប្រទេសហូឡង់ ព័រទុយហ្គាល់ និងប្រទេសអេស្ប៉ាញ នៅសតវត្សទី១៦ ពេលដែលពួកគេបានបំណងពង្រីកសហគ្រាស និងចាប់ផ្តើមអាជីវកម្មខ្នាតធំៗ ដែលតម្រូវឱ្យមានដើមទុនច្រើន ប៉ុន្តែពុំមានឈ្មួញណាម្នាក់អាចចាប់ផ្តើមអាជីវកម្មធំតែម្នាក់ឯងក្នុងទំហំប្រាក់ដ៏ច្រើនសន្លឹកសន្លាប់បានទេ។

ក្រោយមក ក្រុមហ៊ុនរួមទុនដំបូងមានដើមកំណើតនៅប្រទេសហូឡង់។ អ្នកជំនួញនៅទីនោះ បានផ្តើមគំនិតយកប្រាក់សន្សំដាក់ជាដើមទុនរួមជាមួយអ្នកជំនួញផ្សេងទៀត ដើម្បីសហការធ្វើជាដៃគូពាណិជ្ជកម្មជាមួយគ្នា ដោយពួកគេមានចំណែកភាគហ៊ុនរៀងៗខ្លួននៅក្នុងអាជីវកម្មនោះ។ ក្រុមហ៊ុនរួមទុននេះបានក្លាយជាគំរូអាជីវកម្មមួយសម្រាប់អាជីវកម្មដទៃដែលកំពុងជួបវិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុផងដែរ។ នៅឆ្នាំ ១៦០២ **ក្រុមហ៊ុន ឌី ខាចហ៍អ៊ីស ឥណ្ឌា (The Dutch East India Co.)** បានបោះផ្សាយក្រដាសតំណាងភាគហ៊ុនជាលើកដំបូង ដែលវាជាឧបករណ៍អាចជួញដូរបាន និងអនុញ្ញាតឱ្យភាគហ៊ុនមានភាពងាយស្រួលក្នុងការទិញលក់ភាគហ៊ុនរបស់ខ្លួនជាមួយនឹងម្ចាស់ភាគហ៊ុនផ្សេង និងវិនិយោគិនដទៃទៀត។ ការលក់ភាគហ៊ុនបែបនេះក៏បានរីករាលដាលដល់ប្រទេសព័រទុយហ្គាល់ អេស្ប៉ាញ បារាំង និងប្រទេសអង់គ្លេស។

ការកើនឡើងនូវបរិមាណជួញដូរភាគហ៊ុន បានជំរុញឱ្យបានការបង្កើតទីកន្លែងច្បាស់លាស់មួយសម្រាប់ជួញដូរ។ ពាណិជ្ជករភាគហ៊ុនបានសម្រេចចិត្តទៅជួបគ្នា នៅហាងកាហ្វេមួយនៅទីក្រុងឡុងដ៍ ហើយហាងកាហ្វេនោះត្រូវបានពួកគេទិញយក និងប្រែឈ្មោះក្លាយជាទីផ្សារភាគហ៊ុន ដែលមានការរៀបចំនិងគ្រប់គ្រងត្រឹមត្រូវក្នុងឆ្នាំ ១៧៧៣។ **ទីផ្សារភាគហ៊ុនទីក្រុងឡុងដ៍(The London Stock Exchange)** ជាទីផ្សារភាគហ៊ុនផ្លូវការដំបូងគេ និងបានរីករាលដាលទៅក្នុងប្រទេសអាមេរិក នៅទីក្រុងភីឡាឌែលហ្វីយ៉ា (Philadelphia) ក្នុងឆ្នាំ ១៧៩០។¹

១.២. ប្រភេទទីផ្សារមូលបត្រ

១.២.១. ទីផ្សារដំបូង

ទីផ្សារដំបូង គឺជាដំណើរការមួយដែលមូលបត្រត្រូវបានបោះចេញដោយក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាលើកដំបូង និងលក់ទៅឱ្យសាធារណៈជនដោយផ្ទាល់ ដើម្បីទទួលបានហិរញ្ញប្បទាន។ នៅក្នុងដំណាក់កាលទីផ្សារដំបូងនេះហើយ ដែលក្រុមហ៊ុន ឬសហគ្រាសធ្វើការប្រមូលទុនពីសាធារណជន ឬវិនិយោគិនដែលបាន

¹ និយ័តកម្មមូលបត្រកម្ពុជា ព្រឹត្តិបត្រមូលបត្រ(ចេញផ្សាយលេខ២ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៧) ទំព័រទី១២

ចូលរួមទិញមូលបត្រដែលបោះផ្សាយលក់មូលបត្រ។ ការចូលរួមនៅទីផ្សារដំបូង ចែកជា២វគ្គ គឺ៖ ទី១. ការធ្វើប៊ុកប្រែលឿង (book-building) ឬការស្នាបស្នងថ្លៃ និងទី២. ការធ្វើបរិស្សាទិញ (subscription) ឬការចុះឈ្មោះទិញ។ រាល់ការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈរបស់ក្រុមហ៊ុននៅកម្ពុជា ត្រូវទទួលបានការអនុញ្ញាតជាមុនពី ន.ម.ក.^២

១.២.២. ទីផ្សារបន្ទាប់

ទីផ្សារបន្ទាប់ គឺជាដំណើរការដែលមូលបត្រត្រូវបានជួញដូរឡើងវិញរវាងវិនិយោគិន ឬរវាងអ្នកទិញ និងអ្នកលក់ មានន័យថាជាដំណើរការដែលក្រោយពីវិនិយោគិនបានទិញមូលបត្រចេញពីទីផ្សារដំបូង ពួកគេលក់ចេញវិញទៅឱ្យវិនិយោគិនមួយផ្សេងទៀត។ ប្រាក់ដែលបានពីសកម្មភាពជួញដូរលើទីផ្សារបន្ទាប់ គឺបានទៅលើអ្នកកាន់កាប់មូលបត្រ មិនមែនក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយមូលបត្រឡើយ។ ទីផ្សារបន្ទាប់ត្រូវបានបែងចែកជា២ គឺ៖ ទីផ្សារមូលបត្រ (Organized Exchange) និងទីផ្សារក្រៅប្រព័ន្ធ (Over-The-Counter-OTC)។^៣

១.៣. មូលបត្រ

១.៣.១. និយមន័យមូលបត្រ

មូលបត្រជាឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដែលអាចជួញដូរបាននៅក្នុងទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុ ដោយអាចជាមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ សញ្ញាបណ្ណ និងឧបករណ៍និស្សន្ទ។

១.៣.២. ប្រភេទមូលបត្រ

១.៣.២.១. មូលបត្រកម្មសិទ្ធិ

មូលបត្រកម្មសិទ្ធិ ឬភាគហ៊ុន គឺសំដៅដល់ផលប្រយោជន៍ ឬសិទ្ធិស្របច្បាប់លើមូលបត្រ នៃក្រុមហ៊ុនមហាជនខុសត្រូវមានកម្រិត ឬនីតិបុគ្គលបរទេសប្រហាក់ប្រហែល ហើយរាប់បញ្ចូលទាំងភាគហ៊ុន ដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត និងគ្មានសិទ្ធិបោះឆ្នោត ភាគហ៊ុនមិនបង់ថ្លៃគ្រប់ និងភាគហ៊ុនបរិមា។^៤ នេះមានន័យថា វាជាឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដែលតំណាងឱ្យភាពជាម្ចាស់របស់អ្នកទិញមកលើក្រុមហ៊ុនដែលជាអ្នកបោះផ្សាយលក់មូលបត្រនេះ។ មូលបត្រកម្មសិទ្ធិ មាន ២ប្រភេទ៖ ភាគហ៊ុនធម្មតា និងភាគហ៊ុនបរិមា។

១.៣.២.២. មូលបត្របំណុល

មូលបត្របំណុល ឬសញ្ញាបណ្ណ គឺសំដៅដល់ឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ដែលបោះផ្សាយដោយបុគ្គលណាមួយដោយបញ្ជាក់ ឬទទួលស្គាល់នូវបំណុលរបស់ខ្លួនចំពោះបុគ្គលមួយទៀតដែលបានឱ្យប្រាក់ខ្ចី ឬដាក់ជាប្រាក់

^២ ហេង ច័ន្ទបូលីន (២០២២) «ទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា» បោះពុម្ពលើកទី២ ទំព័រទី៩២

^៣ ហេង ច័ន្ទបូលីន (២០២២) «ទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា» បោះពុម្ពលើកទី២ ទំព័រទី១១៤

^៤ ច្បាប់ស្តីពី ការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន លេខ នស/រកម/១០០៧/០២៨ ១៩ តុលា ២០០៧ សន្និធានក្រម

បញ្ជីជាមួយបុគ្គលនោះ ឬបុគ្គលនោះជំពាក់តាមវិធីផ្សេងពីនោះ ហើយទោះបីជាមាន ឬគ្មានទ្រព្យដាក់ធានាក្តី។⁵ នេះមានន័យថា នៅពេលមានអ្នកទិញមូលបត្រនេះពីក្រុមហ៊ុនណាមួយដែលជាអ្នកបោះផ្សាយលក់ នោះបុគ្គលនឹងក្លាយជាម្ចាស់បំណុលរបស់ក្រុមហ៊ុននោះ។

១.៣.២.៣. ឧបករណ៍និស្សន្ទ

ឧបករណ៍និស្សន្ទ សំដៅដល់កិច្ចសន្យាដែលផ្តល់សិទ្ធិ ឬកាតព្វកិច្ចនៃមូលបត្រដើមទៅឱ្យបុគ្គលណាមួយដោយរាប់បញ្ចូលទាំងសិទ្ធិ ឬកាតព្វកិច្ចទិញលក់ ឬដាក់ពាក្យសុំទិញមូលបត្រក្នុងពេលអនាគតដោយមិនគិតថាបុគ្គលនេះមានបំណងប្រើសិទ្ធិ ឬមិនប្រើប្រាស់សិទ្ធិនេះក៏ដោយ។⁶

១.៤. ប្រភេទមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ

១.៤.១. ភាគហ៊ុនធម្មតា

ភាគហ៊ុនធម្មតា គឺជាភាគហ៊ុនដែលអ្នកកាន់កាប់វា អាចទទួលបានភាគលាភដែលទទួលបានពីប្រាក់ចំណេញរបស់ក្រុមហ៊ុន មានសិទ្ធិបោះឆ្នោតជ្រើសរើសអ្នកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុន ប៉ុន្តែមានហានិភ័យទទួលបានសំណងក្រោយគេ ប្រសិនបើក្រុមហ៊ុនមានបញ្ហា ឬក្ស័យធន។⁷

១.៤.២. ភាគហ៊ុនបុរិមា

ភាគហ៊ុនបុរិមា គឺជាភាគហ៊ុនដែលអ្នកកាន់កាប់ មានសិទ្ធិទទួលបានមូលនិធិ ឬប្រាក់ចំណេញរបស់ក្រុមហ៊ុនមុនភាគហ៊ុនធម្មតា និងទទួលបានសំណងមុនអ្នកដែលកាន់ភាគហ៊ុនធម្មតា ប៉ុន្តែពួកគេមិនមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតជ្រើសរើសអ្នកគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុនបានទេ។⁸

១.៥. អ្នកចូលរួមសំខាន់ៗក្នុងទីផ្សារមូលបត្រ

១.៥.១. និយតករមូលបត្រកម្ពុជា

ស្ថាប័នមួយនេះមានឈ្មោះថា គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា(គ.ម.ក) ដែលក្រោយមកត្រូវបានប្តូរឈ្មោះមកជា និយ័តករមូលបត្រកម្ពុជា(ន.ម.ក) អនុលោមតាមព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១២១/០០៣ ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែមករា ឆ្នាំ២០២១ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃអាជ្ញាធរសេវាហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ។ ន.ម.ក. ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការផ្សព្វផ្សាយមូលបត្រមហាជន ដែលត្រូវបានប្រកាសឱ្យប្រើនៅថ្ងៃទី ១៩ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៧។

⁵ ច្បាប់ស្តីពី ការបោះផ្សាយ និងការផ្សព្វផ្សាយមូលបត្រមហាជន លេខ នស/រកម/១០០៧/០២៨ ១៩ តុលា ២០០៧ សន្និដ្ឋានក្រុម

⁶ ច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការផ្សព្វផ្សាយមូលបត្រមហាជន លេខ នស/រកម/១០០៧/០២៨ ចុះថ្ងៃទី១៩ តុលា ២០០៧ សន្និដ្ឋានក្រុម

⁷ <https://csx.com.kh/kh/products-services/stock> ចូលទស្សនាថ្ងៃទី ២៨ មេសា ២០២៥

⁸ <https://csx.com.kh/kh/products-services/stock> ចូលទស្សនាថ្ងៃទី ២៨ មេសា ២០២៥

ន.ម.ក. ជាស្ថាប័នដែលមានមុខងារគ្រប់គ្រង ត្រួតពិនិត្យទីផ្សារមូលបត្រ គ្រប់គ្រងបណ្តាប្រតិបត្តិកម្មមូលបត្រ ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ ក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយមូលបត្រ និងសំដៅការពារអ្នកវិនិយោគមូលបត្រ ព្រមទាំងធានាឲ្យមានការផ្សព្វផ្សាយមូលបត្រប្រកបដោយសណ្តាប់ធ្នាប់ និងត្រឹមត្រូវនៅក្នុងវិស័យមូលបត្រនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។⁹

១.៥.២. ផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា

ផ្សារមូលបត្រកម្ពុជាគឺជាប្រតិបត្តិកម្មទីផ្សារតែមួយគត់ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ពេលគឺវាប្រៀបបានដូចជា កន្លែងដែលមូលបត្រ ដូចជាភាគហ៊ុននិងសញ្ញាបណ្ណ ត្រូវបានទិញនិងលក់ដោយវិនិយោគិនផ្សេងៗ រួមទាំងជាតិ និងអន្តរជាតិ។ ផ្សារមូលបត្រដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការជម្រុញនូវសេដ្ឋកិច្ចរបស់ប្រទេសមួយ ដោយវាបានអនុញ្ញាតឱ្យក្រុមហ៊ុនសាជីវកម្ម សហគ្រាសសាធារណៈ និងរដ្ឋាភិបាលអាចប្រមូលទុនដោយផ្ទាល់ពីសាធារណជន មកប្រើប្រាស់ដើម្បីពង្រីកអាជីវកម្ម ឬអភិវឌ្ឍន៍ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធជាដើម។¹⁰

១.៥.៣. ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ

ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ គឺជាក្រុមហ៊ុន ឬក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិដែលទទួលបានអនុញ្ញាតដើម្បីធ្វើអាជីវកម្មមូលបត្រ។¹¹ ក្រុមហ៊ុននេះមានតួនាទីជាអន្តរការីសម្របសម្រួលក្នុងដំណើរការទិញលក់មូលបត្ររវាងក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយនិងវិនិយោគិន ឬរវាងវិនិយោគិនក្នុងផ.ម.ក.។ ក្រុមហ៊ុននេះត្រូវបានបែងចែកទៅតាមប្រភេទអាជីវកម្មរបស់ពួកគេគឺ អាជីវកម្មធានាទិញមូលបត្រ អាជីវកម្មផ្សព្វផ្សាយមូលបត្រ និងអាជីវកម្មជើងសារមូលបត្រ។

១.៥.៣.១. អាជីវកម្មធានាទិញមូលបត្រ

ក្រុមហ៊ុនធានាទិញមូលបត្រ គឺជាក្រុមហ៊ុនដែលធ្វើការថាជំនួយការនិងអ្នកប្រឹក្សាយោល់អំពីនីតិវិធីក្នុងការបោះផ្សាយ ការកំណត់តម្លៃនិងចំនួនមូលបត្រដល់ក្រុមហ៊ុនណាដែលមានបំណងចង់ចុះបញ្ជីបោះផ្សាយលក់ភាគហ៊ុនលើកដំបូង (IPO) ជាសាធារណៈក្នុងផ.ម.ក។¹² បច្ចុប្បន្ន ក្រុមហ៊ុនធានាទិញមូលបត្រដែលទទួលបានអនុញ្ញាតពីន.ម.ក មាន៖

- ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ អ អេច ប៊ី (ខេមបូឌា) ម.ក
- ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ កាណាឌីយ៉ា ឯ.ក
- ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ កម្ពុ ម.ក

⁹ <https://www.serc.gov.kh/khmer/faq.php?pn=2> ចូលទស្សនាថ្ងៃទី ២៨ មេសា ២០២៥

¹⁰ https://csx.com.kh/kh/education-publication/faq#section1_q1 ចូលទស្សនាថ្ងៃទី ៣០ មេសា ២០២៥

¹¹ ច្បាប់ស្តីពី ការបោះផ្សាយ និងការផ្សព្វផ្សាយមូលបត្រមហាជន លេខ នស/រកម/១០០៧/០២៨ ១៩ តុលា ២០០៧ សន្និដ្ឋានក្រុម

¹² https://www.facebook.com/photophp?fbid=1039176333243762&id=501516393676428&set=a.618697228625010&locale=km_KH ចូលទស្សនាថ្ងៃទី ៣០ មេសា ២០២៥

- ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ យាន់តា (ខេមបូឌា) ម.ក
- ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ អេសប៊ីអាយ រ៉ូយ៉ាល់ ម.ក
- ខេមបូឌា ស៊ីឃ្យូរីធី ម.ក
- ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ រ៉ូយ៉ាល់គ្រុប ម.ក។¹³

១.៥.៣.២. អាជីវកម្មជួញដូរមូលបត្រ

ក្រុមហ៊ុនជួញដូរមូលបត្រ គឺជាក្រុមហ៊ុនដែលទិញមូលបត្របន្តពីក្រុមហ៊ុនធានាទិញមូលបត្រ និងធ្វើការជួញដូរបន្តល់គណនីផ្ទាល់ខ្លួនមួយដែលរ៉ាប់រងហានិភ័យដោយខ្លួនឯង។¹⁴

១.៥.៣.៣. អាជីវកម្មលើសារមូលបត្រ

ក្រុមហ៊ុនជើងសារមូលបត្រ គឺជាក្រុមហ៊ុនដែលដើរតួជាអ្នកទិញនិងលក់ភាគហ៊ុន និងប័ណ្ណបំណុលរវាងវិនិយោគិនក្នុងផ.ម.ក ហើយពួកគេនឹងកាត់កម្រៃជើងសារពីការទិញលក់ទាំងនោះវិញ។ បច្ចុប្បន្ន ក្រុមហ៊ុនធានាទិញមូលបត្រដែលទទួលបានអាជ្ញាបណ្ណពីន.ម.ក មាន៖

- ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ អេស៊ីលីដា ម.ក
- ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ កម្ពុជា-វៀតណាម ឯ.ក
- ហ្គោលជេន ហ្វូលយូន (ខេមបូឌា) ស៊ីឃ្យូរីធី ភីអិលស៊ី
- ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ ភីភី លីង ឯ.ក។¹⁵

១.៥.៤. ក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ

ក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយមូលបត្រគឺជា ក្រុមហ៊ុនមហាជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត ឬនីតិបុគ្គលប្រតិស្រុតដែលបានស្នើសុំ ឬបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈ។¹⁶ ក្រុមហ៊ុនដែលបោះផ្សាយមូលបត្រកម្មសិទ្ធិដែលបានចុះបញ្ជីនៅ ផ.ម.ក មានដូចជា៖

- ក្រុមហ៊ុន ម៉េងលី ជេ.គួច អេឌូខេសិន (MJQE)

¹³ <https://csx.com.kh/kh/about-csx/member-participants/members> ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី ៣០ មេសា ២០២៥

¹⁴ <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=1039176423243753&id=501516393676428&set=a618697228625010> ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី ៣០ មេសា ២០២៥

¹⁵ <https://csx.com.kh/kh/about-csx/member-participants/members> ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី ៣០ មេសា ២០២៥

¹⁶ អនុក្រឹត្យស្តីពីការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន

- ក្រុមហ៊ុន ខេម ជ្រីវេសអេម ម.ក (ក្រុមហ៊ុន) (CGSM)
- ជេអេស លែន ភីអិលស៊ី (JSL)
- ឌី ប៊ី ឌី អ៊ិនធឺណេស ម.ក (DBDE)
- ផេសថិក (ខេមបូឌា) ម.ក (ផថន)
- ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី (ផអក)
- កំពង់ផែស្វយ័តក្រុងព្រះសីហនុ (ក.ស.ស)
- ក្រុមហ៊ុន រ៉ូយ៉ាល់ គ្រុប ភ្នំពេញ អេសអ៊ីប្រូត (ភីភីអេសភី)
- កំពង់ផែស្វយ័តភ្នំពេញ (ក. ស. ភ.)
- ហ្គ្រូន ជ័ន អ៊ិនធើណេសិនណាល (ខេមបូឌា) ភីអិលស៊ី (ហ្គ្រូន ជ័ន)
- រដ្ឋាករទឹកស្វយ័តក្រុងភ្នំពេញ (រ.ទ.ស.ភ)

១.៥.៥. វិនិយោគិន

វិនិយោគិន គឺជាសាធារណជន អាចជាបុគ្គលឬក្រុម ឬនីតិបុគ្គលប្រតិបត្តិដែលទទួលបានលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិនពីនិយ័តកម្មលបត្រកម្ពុជា មានសិទ្ធិទិញ ឬលក់មូលបត្រដែលបានបោះផ្សាយ។¹⁷

១.៥.៦. អ្នកចូលរួមផ្សេងៗទៀត

ក្រៅពីតួសម្ព័ន្ធសំខាន់ៗខាងលើ ដំណើរការទិញលក់ភាគហ៊ុនក្នុងផ.ម.ក. ក៏មានការចូលរួមពីភ្នាក់ងារមួយចំនួនទៀត ដូចជា៖

១.៥.៦.១. ភ្នាក់ងារទូទាត់សាច់ប្រាក់ពាក់ព័ន្ធនឹងមូលបត្រ

ភ្នាក់ងារទូទាត់សាច់ប្រាក់ពាក់ព័ន្ធនឹងមូលបត្រ ជាធនាគារដែលផ្តល់សេវាកម្មគ្រប់គ្រងគណនីទូទាត់សាច់ប្រាក់ពាក់ព័ន្ធនឹងមូលបត្រ ដូចជាការផ្ទេរ ឬការបង្វែរសាច់ប្រាក់រវាងគូភាគីជួញដូរ ដោយពួកគេបំពេញប្រតិបត្តិការឱ្យដាច់ដោយឡែកពីមុខងារប្រតិបត្តិការធនាគារ។¹⁸ ធនាគារដែលផ្តល់សេវាកម្មនេះ មានដូចជា៖

- ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី

¹⁷ ច្បាប់ស្តីពី ការបោះផ្សាយ និងការផ្ទេរមូលបត្រមហាជន លេខ នស/រកម/១០០៧/០២៨ ១៩ តុលា ២០០៧ សន្និធានក្រម

¹⁸ ហេង ច័ន្ទបូលីន (២០២២) «ទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា» បោះពុម្ពលើកទី២ ទំព័រទី៨៧

- ធនាគារ កាណាឌីយ៉ា ក.អ
- ធនាគារ វិនិយោគ និងអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ភីអិលស៊ី
- ធនាគារកម្ពុជាសាធារណៈ ភីអិលស៊ី
- ធនាគារ ប៊ី.អាយ.ស៊ី (ខេមបូឌា) ប៊ែង ម.ក
- ធនាគារវឌ្ឍនៈអាស៊ីចំកាត់
- ធនាគារ រឹង (ខេមបូឌា) ម.ក។¹⁹

១.៥.៦.២. ភ្នាក់ងារបញ្ជីកម្មមូលបត្រ ភ្នាក់ងារចុះបញ្ជីផ្ទេរមូលបត្រ និងភ្នាក់ងារទូទាត់

ភ្នាក់ងារបញ្ជីកម្មមូលបត្រ ក្រុមហ៊ុនបញ្ជីកម្មមូលបត្រ ជាក្រុមហ៊ុនដែលផ្តល់សេវាកម្មពាក់ព័ន្ធនឹងការធ្វើបរិសកម្ម ដូចជា ការរៀបចំឯកសារ ផ្ទៀងផ្ទាត់ទំហំនៃការធ្វើបរិសកម្ម ឬកសរុបបញ្ជីឈ្មោះវិនិយោគិននិងចំនួនមូលបត្រ បញ្ជូនព័ត៌មានអំពីអ្នកធ្វើបរិសកម្មបានជោគជ័យទៅប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក ធ្វើរបាយការណ៍ស្តីពីការបញ្ចប់និងជោគជ័យនៃការរក្សាទុកមូលបត្រនៅ CSD ទៅក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយ និងន.ម.ក និងជូនដំណឹងអំពីភាពជាម្ចាស់លើមូលបត្រទៅដល់កម្មសិទ្ធិកម្មមូលបត្រ។

ភ្នាក់ងារចុះបញ្ជីផ្ទេរមូលបត្រ ជាក្រុមហ៊ុនផ្តល់សេវាកម្មគ្រប់គ្រងបញ្ជីកម្មសិទ្ធិកម្មមូលបត្រ រដ្ឋបាលកិច្ចពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្លាស់ប្តូរកម្មសិទ្ធិ ការធ្វើរបាយការណ៍ស្ថិតិ រៀបចំការងារពាក់ព័ន្ធនឹងសិទ្ធិរបស់កម្មសិទ្ធិកម្មមូលបត្រ បញ្ជូនរបាយការណ៍និងព័ត៌មានរបស់ក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយដល់ពួកគេ និងបញ្ជូនទិន្នន័យពីបញ្ជីកម្មសិទ្ធិកម្មទៅ CSD។

ភ្នាក់ងារទូទាត់ មានតួនាទីគណនាភាគលាភ ការប្រាក់ ប្រាក់ដើម ឬការទូទាត់ផ្សេងទៀតដែលត្រូវផ្តល់ឱ្យកម្មសិទ្ធិកម្ម និងរៀបចំរបាយការណ៍និងព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនឹងការទូទាត់ជូនទៅក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយនិងន.ម.ក។²⁰

ក្រុមហ៊ុនដែលធ្វើអាជីវកម្មទាំងបីនេះ មានដូចជា៖

- ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី
- ក្រុមហ៊ុន ត្រាយខ័រ ស៊ីឃ្យូរីធី ស៊ីវីស ភីអិលស៊ី
- ធនាគារ រឹង (ខេមបូឌា) ម.ក

¹⁹ <https://www.serc.gov.kh/khmer/m59.php?pn=6> ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី ៣០ មេសា ២០២៥

²⁰ ហេង ច័ន្ទបូលីន (២០២២) «ទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា» បោះពុម្ពលើកទី២ ទំព័រទី៨៨

- ធនាគារ កាណាឌីយ៉ា ក.អ។²¹

១.៥.៦.៣. ភ្នាក់ងារតំណាងម្ចាស់មូលបត្របំណុល

ភ្នាក់ងារតំណាងម្ចាស់មូលបត្របំណុល ជាភ្នាក់ងារការពារផលប្រយោជន៍របស់ម្ចាស់មូលបត្របំណុល តាមដានទ្រព្យធានា ការអនុវត្តកិច្ចខណ្ឌនៃមូលបត្របំណុលដែលបោះផ្សាយ និងកិច្ចព្រមព្រៀង។²² ក្រុមហ៊ុន ដែលធ្វើអាជីវកម្មនេះ មានដូចជា៖

- ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ អេស៊ីលីដា ម.ក
- ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ កាណាឌីយ៉ា ឯ.ក.
- ធនាគារ រីង (ខេមបូឌា) ម.ក
- ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ រ៉ូយ៉ាល់គ្រូប ម.ក។²³

១.៥.៦.៤. ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង

ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង ជាភ្នាក់ងារវាយតម្លៃស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុ ហានិភ័យឥណទាន និងរៀបចំ របាយការណ៍ចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងរបស់ក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយលក់មូលបត្រ។²⁴ ក្រុមហ៊ុនដែលផ្តល់សេវា កម្មនេះ គឺ ធីតាធីង អេស៊ីលីដា អប្ស (ខេមបូឌា) ម.ក។²⁵

១.៥.៦.៥. ភ្នាក់ងាររក្សាសុវត្ថិភាព

ភ្នាក់ងាររក្សាសុវត្ថិភាព គឺជាភ្នាក់ងារថែរក្សាសុវត្ថិភាព គ្រប់គ្រង និងត្រួតពិនិត្យប្រតិបត្តិការសាច់ប្រាក់ មូល បត្រ និងទ្រព្យដទៃទៀតដែលទទួលបានពីបុគ្គលពាក់ព័ន្ធអតិថិជន។²⁶ ក្រុមហ៊ុនដែលផ្តល់សេវាកម្មនេះ គឺ ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី។²⁷

១.៥.៦.៦. ភ្នាក់ងារផ្តល់សេវាផ្នែកច្បាប់

ភ្នាក់ងារផ្តល់សេវាផ្នែកច្បាប់ គឺជាអ្នកផ្តល់ប្រឹក្សាយោបល់លើបញ្ហាផ្លូវច្បាប់ទាំងអស់ដែលទាក់ទងនឹងពាក្យ ស្នើសុំ និងឯកសារផ្តល់ព័ត៌មាន ជាពិសេសទៅលើការពិនិត្យលើការបំពេញកាតព្វកិច្ចតាមច្បាប់របស់ ក្រុម

²¹ <https://www.serc.gov.kh/khmer/m65.php?pn=6> ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី ៣០ មេសា ២០២៥

²² ហេង ច័ន្ទបូលីន (២០២២) «ទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា» បោះពុម្ពលើកទី២ ទំព័រទី៨៨

²³ <https://www.serc.gov.kh/khmer/m66.php?pn=6> ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី ១ ឧសភា ២០២៥

²⁴ ហេង ច័ន្ទបូលីន (២០២២) «ទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា» បោះពុម្ពលើកទី២ ទំព័រទី៨៨

²⁵ <https://www.serc.gov.kh/khmer/m69.php?pn=6> ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី ១ ឧសភា ២០២៥

²⁶ ហេង ច័ន្ទបូលីន (២០២២) «ទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា» បោះពុម្ពលើកទី២ ទំព័រទី៨៩

²⁷ <https://www.serc.gov.kh/khmer/m68.php?pn=6> ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី ១ ឧសភា ២០២៥

ហ៊ុនដែលមានបំណងចុះបញ្ជី និងធ្វើការផ្ទៀងផ្ទាត់ឯកសារផ្សេងៗឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមការតម្រូវរបស់ច្បាប់។²⁸
ក្រុមហ៊ុនដែលមានការទទួលស្គាល់ពីន.ម.ក រួមមាន៖

- ក្រុមហ៊ុនមេធាវី អេច ប៊ី អេស
- ការិយាល័យមេធាវី វ៉ាចា & តាន់ សុខ & ហេង
- ការិយាល័យមេធាវី សុក ស៊ីផាន់ណា និង សហការី
- ការិយាល័យមេធាវី សិទ្ធិស័ក្តិ
- ក្រុមមេធាវី អាស៊ី កម្ពុជា
- ការិយាល័យមេធាវី ប៊ុន និង សហការី
- ការិយាល័យមេធាវី ភីវ៉ាយធី និង សហការី
- ការិយាល័យមេធាវី ស៊ី អេស អែល និងសហភាព
- ក្រុមមេធាវី អេច.អឹម.អិល & ខន់សាល់ចិន
- ការិយាល័យមេធាវី ស៊ុន & ជាតនី
- ក្រុមមេធាវី កម្ពុជាបាយ័ន (ស៊ី ប៊ី អិល)
- ក្រុមមេធាវី មេគង្គ
- ក្រុមហ៊ុនមេធាវី កម្ពុជាសហប្រតិបត្តិការ
- ក្រុមមេធាវី ស៊ី អេស ភី និង សហការី
- ការិយាល័យមេធាវី សិដ្ឋាល័យ
- ក្រុមមេធាវី ស្តាយ & សហការី
- ក្រុមមេធាវី ហេង & ជាតនី
- ក្រុមមេធាវី កម្ពុជា កិច្ចការអន្តរជាតិ

²⁸ ហេង ច័ន្ទបូលីន (២០២២) «ទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា» បោះពុម្ពលើកទី២ ទំព័រទី៨០

- ក្រុមហ៊ុនមេធាវី ខេ អេច អេស & ជាកនី
- ក្រុមមេធាវី អន អេន ឡេ
- ការិយាល័យមេធាវី អេនឌីសេន
- ក្រុមហ៊ុនមេធាវី អនន្ត
- ការិយាល័យមេធាវី អេអេនឌី។²⁹

១.៥.៦.៧. ក្រុមហ៊ុនផ្តល់សេវាបកប្រែ

ក្រុមហ៊ុនផ្តល់សេវាបកប្រែ ជាក្រុមហ៊ុនដែលបកប្រែឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងIPO ឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមអត្ថន័យដើម។³⁰ ក្រុមដែលទទួលស្គាល់ដោយន.ម.ក គឺ មន្ទីរសារការី អេច ប៊ី អេស។³¹

១.៥.៦.៨. ភ្នាក់ងារផ្តល់សេវាសវនកម្ម

ភ្នាក់ងារផ្តល់សេវាសវនកម្ម គឺជាក្រុមហ៊ុនជួយក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយក្នុងការរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ និងព័ត៌មានតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវក្នុងឯកសារផ្តល់ព័ត៌មាន របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់ក្រុមហ៊ុន អនុវត្តតាមស្តង់ដាររបាយការណ៍ទាក់ទងនឹងហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិនៃកម្ពុជាច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ។³² ក្រុមហ៊ុនដែលធ្វើអាជីវកម្មនេះ រួមមាន៖

- ក្រុមហ៊ុន ប្រាយតែជ័រ ហាវខូកើស៍ (ខេមបូឌា)
- ក្រុមហ៊ុន ខេ ភី អឹម ជឿ ខេមបូឌា
- ក្រុមហ៊ុន ប៊ី ឌី អូ (ខេមបូឌា) លីមីតធីត
- ក្រុមហ៊ុន អ៊ិនស្ទ អ៊ែន យ៉ាង (ខេមបូឌា)
- ក្រុមហ៊ុន ហ្គេន សនថុន (ខេមបូឌា) លីមីតធីត
- ក្រុមហ៊ុន ត្រូវ (ខេអេច) ឯ.ក
- ក្រុមហ៊ុន ឌីឡាយធី (ខេមបូឌា) ខូ អិលធីឌី

²⁹ <https://www.serc.gov.kh/khmer/m58.php?pn=6> ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី ១ ឧសភា ២០២៥

³⁰ ហេង ច័ន្ទបូលីន (២០២២) «ទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា» បោះពុម្ពលើកទី២ ទំព័រទី៩០

³¹ <https://www.serc.gov.kh/khmer/m55.php?pn=6> ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី ១ ឧសភា ២០២៥

³² ហេង ច័ន្ទបូលីន (២០២២) «ទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា» បោះពុម្ពលើកទី២ ទំព័រទី៨២

- ក្រុមហ៊ុន បេកយើរ ផលលី (ខេមបូឌា) ឯ.ក
- ក្រុមហ៊ុន រីចឆ័ & ផាតនើរ
- ក្រុមហ៊ុន អេហ្វអាយអាយ & អ៊ីសូស៊ីអេត
- ក្រុមហ៊ុន ម៉រ (ខេមបូឌា) ឯ.ក។³³

១.៥.៦.៩. ក្រុមហ៊ុនផ្តល់សេវាវាយតម្លៃ

ក្រុមហ៊ុនផ្តល់សេវាវាយតម្លៃ ជាក្រុមហ៊ុនវាយតម្លៃទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ក្រុមហ៊ុនបោះផ្សារ ³⁴ ដែលមានក្រុមហ៊ុនដូចជា៖ ក្រុមហ៊ុន ណាយ ហ្វ្រែង (ខេមបូឌា), និងក្រុមហ៊ុន អ៊ីតវ៉ាន់ចិត ប្រជីជី ស៊ីស ឯ.ក។³⁵

១.៦. គុណសម្បត្តិនៃទីផ្សារមូលបត្រ

ទីផ្សារមូលបត្រដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ចំពោះសេដ្ឋកិច្ច និងផ្តល់សារៈសំខាន់ជាច្រើន៖

- ជួយជំរុញឱ្យមហាជនបង្កើននូវការសន្សំ និងកៀរគរមូលធនដែលមិនមានតម្រូវការប្រើប្រាស់ទៅវិនិយោគក្នុងសេដ្ឋកិច្ច
- ជាឧបករណ៍មួយជួយសម្រួលដល់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការអនុវត្តន៍នូវកម្មវិធីអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច-សង្គម
- ជាឧបករណ៍មួយដើម្បីទាក់ទាញ និងស្រូបយកនូវមូលធនពីបរទេស
- ជួយជំរុញឱ្យបណ្តាក្រុមហ៊ុននានា ប្រកបអាជីវកម្មដោយប្រសិទ្ធភាព និងមានតម្លាភាព
- ជួយជំរុញឱ្យប្រភពមូលធនក្នុងស្រុកមានចរាចរ
- ជួយបង្កើតនូវទំលាប់នៃការវិនិយោគ។³⁶

១.៧. គុណវិបត្តិនៃទីផ្សារមូលបត្រ

ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ទីផ្សារមូលបត្រនៅតែមានគុណវិបត្តិមួយចំនួន ដូចជា៖

³³ <https://www.serc.gov.kh/khmer/m53.php?pn=6> ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី ១ ឧសភា ២០២៥

³⁴ ហេង ច័ន្ទបូលីន (២០២២) «ទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា» បោះពុម្ពលើកទី២ ទំព័រទី៨៣

³⁵ <https://www.serc.gov.kh/khmer/m54.php?pn=6> ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី ១ ឧសភា ២០២៥

³⁶ <https://www.serc.gov.kh/khmer/faq.php?pn=2> ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី ៥ ឧសភា ២០២៥

- ការឆក់ឱកាសកេងចំណេញក្នុងការទិញលក់៖ គឺជាការជួញដូរមួយដែលមានការគិតគូរយ៉ាងហ្មត់ចត់ ដើម្បីទទួលបានផលចំណេញ ដោយប្រឈមនឹងហានិភ័យ ពោលគឺពួកគេទិញលក់នាពេលបច្ចុប្បន្ន ដោយរំពឹងថា នាពេលអនាគតនឹងបានចំណេញទៅតាមការទិញលក់មួយលើកៗ។ ការធ្វើបែបនេះ វា នឹងបង្កឱ្យមានឥទ្ធិពលដល់តម្លៃភាគហ៊ុន ដែលស្ថានភាពនៅទីផ្សារ មានពេលខ្លះធ្វើឱ្យភាគហ៊ុនខ្វះ ឬលើស និងធ្វើឱ្យមានចលនាឡើងចុះតម្លៃនៃការជួញដូរមូលបត្រនៅទីផ្សារ។
- ការជួញដូរផ្ទៃក្នុង៖ មានបុគ្គលិករបស់ក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជី ឆ្លៀតឱកាសយកព័ត៌មានសំងាត់ផ្ទៃក្នុងរបស់ ក្រុមហ៊ុន ដើម្បីធ្វើការជួញដូរភាគហ៊ុនស្វែងរកចំណេញរបស់ខ្លួន ដែលមានឥទ្ធិពលដល់តម្លៃភាគហ៊ុន របស់ទីផ្សារមូលបត្រ។
- ការជួញដូរក្លែងក្លាយ និងការប្រើឧបាយកលក្នុងទីផ្សារ៖ ជាការធ្វើសកម្មភាពណាមួយ ឬគេចវេចមិនធ្វើ សកម្មភាពដែលបណ្តាលឱ្យមានលក្ខណៈក្លែងបន្លំ ឬនាំឱ្យមានការយល់ខុសចំពោះការជួញដូរមូល បត្រ ឬធ្វើប្រតិបត្តិការជួញដូរ ដែលមានលក្ខណៈសិប្បនិម្មិតទាក់ទិននឹងមូលបត្រនៅទីផ្សារមូលបត្រ។
- សេចក្តីថ្លែង ឬការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានក្លែងបន្លំ ឬដែលនាំឱ្យមានការយល់ខុសធ្ងន់ធ្ងរ ដែលបណ្តាលឱ្យ វិនិយោគិនទិញលក់មូលបត្រ ឬបណ្តាលឱ្យតម្លៃការជួញដូរមានការកើនឡើង ឬថយចុះ ឬនៅថេរ ក្នុង ទីផ្សារ។
- ក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយ តម្រូវឱ្យមានបញ្ជីគណនេយ្យច្បាស់លាស់ មានតម្លាភាព និងអភិបាលកិច្ចសាដីវ កម្មល្អ ដែលទាំងនេះជាបន្ទុកមួយសម្រាប់ក្រុមហ៊ុន ប៉ុន្តែក្រុមហ៊ុនបានផ្តន្ទាមកវិញនូវទុនរយៈពេលវែង ក្នុងតម្លៃថោកសមរម្យសម្រាប់ពង្រីកអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន។³⁷

³⁷ <https://www.serc.gov.kh/khmer/faq.php?pn=2> ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី ៥ ឧសភា ២០២៥

ជំពូកទី២

ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា

២.១. ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា

២.១.១. ប្រវត្តិក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា

នៅថ្ងៃទី២០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៦ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកូរ៉េបានចុះហត្ថលេខាលើអនុស្សរណៈយោគយល់ ស្តីអំពី «ការអភិវឌ្ឍផ្សារមូលបត្រនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា» ក្នុងគោលបំណងជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា តាមរយៈលំហូរមូលធន ការវិនិយោគ និង ការវិភាជន៍ជាថ្មីនូវមូលធនតាមយន្តការទីផ្សារមូលធន។ ផ្អែកលើអនុស្សរណៈយោគយល់នេះ សម្តេចអគ្គិសនីនាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន សែន អតីតនាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នាកាលនោះ បានប្រកាសបើកអោយដំណើរការគម្រោង

រូបភាព ២.១៖ ផ.ម.ក

បង្កើតទីផ្សារមូលបត្រនៅប្រទេសកម្ពុជា នៅថ្ងៃទី៦ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៧។ នៅថ្ងៃទី ២១ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៨ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកូរ៉េ បានចុះហត្ថលេខាលើអនុស្សរណៈយោគយល់មួយទៀតស្តីអំពី «ការបង្កើតផ្សារមូលបត្រនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា»។ នៅថ្ងៃទី ២៣ ខែមីនា ឆ្នាំ ២០០៩ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាដែលតំណាងដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកូរ៉េ បានចុះកិច្ចព្រមព្រៀង «ក្រុមហ៊ុនចម្រុះ» (Joint Venture) ដើម្បីបង្កើតផ្សារមូលបត្រ ("ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា")ស្របតាមច្បាប់ស្តីអំពីសហគ្រាសសាធារណៈ។ នៅថ្ងៃទី២៣ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១០ ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជាបានចុះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម។ ដោយស្របតាមកិច្ចព្រមព្រៀង «ក្រុមហ៊ុនចម្រុះ (Joint Venture)» ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ កាន់កាប់ភាគហ៊ុនចំនួន៥៥% ហើយក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកូរ៉េកាន់កាប់ភាគហ៊ុនចំនួន៤៥% នៃភាគហ៊ុនសរុបរបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា។ ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជាបានទទួលអាជ្ញាបណ្ណជា ប្រតិបត្តិករទីផ្សារមូលបត្រ ប្រតិបត្តិករប្រព័ន្ធជាត់ទាត់ និងទូទាត់មូលបត្រ ព្រមទាំងប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រពី ន.ម.ក. ស្របតាមច្បាប់ស្តីអំពី ការបោះផ្សាយនិងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន។³⁸

២.១.២. ចក្ខុវិស័យ និងបេសកកម្ម

❖ ចក្ខុវិស័យ៖ ដើម្បីកសាងនូវ "មហាវិថី" ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់កម្ពុជា

³⁸ <https://csx.com.kh/kh/about-csx/csx-overview/csx-profile> ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី ៦ ឧសភា ២០២៥

❖ បេសកកម្ម៖

- ដើម្បីសម្រួលក្នុងការកៀរគរមូលធនរបស់ក្រុមហ៊ុននៅកម្ពុជា
- ដើម្បីបង្កើតនូវបរិយាកាសជួញដូរមូលបត្រដែលអំណោយផលដល់អ្នក វិនិយោគិនទាំងក្នុងនិងក្រៅប្រទេស
- ដើម្បីបង្កើតនូវផលិតផលនិងសេវាកម្មដ៏ទំនើបជាច្រើនប្រភេទសម្រាប់អ្នកចូលរួមទីផ្សារទាំងអស់
- ដើម្បីដាក់ឱ្យដំណើរការនូវសហគ្រាសសាធារណៈមួយដែលមានស្វ័យ ចីរភាពក្រោមមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា។³⁹

២.១.៣. នាមករណ៍ និងស្ថាប័នសញ្ញា

ក្រុមហ៊ុនមានឈ្មោះផ្លូវការថា «ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ឬ Cambodia Security Exchange » ដែលហៅកាត់ថា «ជ.ម.ក ឬ CSX»។

ស្ថាប័នសញ្ញារបស់ ជ.ម.ក. ៖

- ខាងលើមានអក្ខរពណ៌ខៀវ សរសេរថា «ផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា»
- ផ្នែកខាងក្រោមស្តាំមានរូបហង្សពណ៌មាស
- ផ្នែកក្រោមខាងឆ្វេងមានឈ្មោះក្រុមហ៊ុនជាអក្ខរកាត់ភាសាអង់គ្លេសថា «CSX»។

រូបភាព ២.២៖ ស្ថាប័នសញ្ញាណ

២.១.៤. មុខងារ

ជ.ម.ក បានផ្តល់ការអនុញ្ញាតឱ្យ ជ.ម.ក បំពេញមុខងារជាប្រតិបត្តិករទីផ្សារមូលបត្រ ប្រតិបត្តិករផ្គត់ផ្គង់ និងទូទាត់មូលបត្រ និងប្រតិបត្តិកររក្សាទុកមូលបត្រ នេះបើយោងតាមច្បាប់ស្តីពី «ការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន» ។

២.១.៤.១. ប្រតិបត្តិករទីផ្សារមូលបត្រ

ជ.ម.ក ជាប្រតិបត្តិករទីផ្សារតែមួយគត់ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដែលមានតួនាទីចម្បងក្នុងការធានាតម្លាភាព និងផ្តល់នូវប្រព័ន្ធជួញដូរទិញ ឬលក់មូលបត្រ ដល់វិនិយោគិន។⁴⁰

³⁹ <https://csx.com.kh/kh/about-csx/vision-mission> ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី ៦ ឧសភា ២០២៥

២.១.៤.២. ប្រតិបត្តិការផាត់ទាត់និងទូទាត់

- ការផាត់ទាត់គឺជាលំដាប់នៃដំណើរការដែល Central Counter-party (CCP) ចាត់ចែងធានាលើការទូទាត់ដោយការបន្សុទ្ធ ឬកាត់កង netting ឥណទាន និងបំណុលទាំងឡាយរវាងអ្នកលក់ និងអ្នកទិញ។ CCP សំដៅលើអង្គភាពដែលទទួលយកកាតព្វកិច្ចជាអ្នកទិញចំពោះអ្នកលក់ទាំងអស់ និងជាអ្នកលក់ចំពោះអ្នកទិញទាំងអស់។ តាមវិធីនេះ អ្នកទិញ និងអ្នកលក់មិនមានកាតព្វកិច្ចហិរញ្ញវត្ថុចំពោះគ្នាទៅវិញទៅមកទេ ផ្ទុយទៅវិញត្រូវមានកាតព្វកិច្ចហិរញ្ញវត្ថុចំពោះ CCP។ ក្នុងករណីនេះផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា (ផមក)មានតួនាទីជា CCPនៅក្នុងផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា។
- ការទូទាត់គឺជាការបញ្ចប់ប្រតិបត្តិការ ដែលអ្នកលក់ផ្ទេរមូលបត្រ ឬឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុទៅឲ្យអ្នកទិញ ហើយអ្នកទិញផ្ទេរសាច់ប្រាក់ទៅឲ្យអ្នកលក់។⁴¹

២.១.៤.៣. ប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ

ប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ សំដៅដល់កន្លែងសម្រាប់ដាក់ធ្វើមូលបត្រ។ ការដាក់ធ្វើមូលបត្រគឺជាដំណើរការនៃការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិកម្មមូលបត្រ តាមរយៈការផ្ទេររវាងគណនី (Book Entry) (ការកត់ត្រាឥណទាន/ឥណពន្ធ ក្នុងសៀវភៅគណនីរបស់សមាជិក និងអ្នកចូលរួម) ដោយគ្មានចរន្តនៃការផ្ទេរមូលបត្ររូបវន្ត។⁴²

២.១.៥. រចនាសម្ព័ន្ធ

រូបភាព ២.៣៖ រចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងរបស់ ផ.ម.ក.

២.១.៦. ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល

ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនៃផ.ម.ក. រួមមានសមាជិកចំនួន ៧រូប ដោយរាប់បញ្ចូលទាំងប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាល អនុប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាល (ដែលជាអគ្គនាយករងផងដែរ) និងអគ្គនាយក។ ក្នុងនោះប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាល និងអគ្គនាយកជាតំណាងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា។ ចំណែកអនុប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាល គឺជា

⁴⁰ ហេង ថ័ន្ទបូលីន (២០២២) «ទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា» បោះពុម្ពលើកទី២ ទំព័រទី៨៣

⁴¹ <https://csx.com.kh/kh/csx-operations/clearing-settlement> ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី ៨ ឧសភា ២០២៥

⁴² <https://csx.com.kh/kh/csx-operations/depository> ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី ៨ ឧសភា ២០២៥

តំណាងរបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកូរ៉េ។ សមាជិកចំនួន ៤រូប ផ្សេងទៀត គឺជាអភិបាលមិនអចិន្ត្រៃយ៍ ដោយ ក្នុងនោះ២រូបត្រូវបានតែងតាំងដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និង២រូបទៀត ត្រូវបានតែងតាំងដោយក្រុម ហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកូរ៉េ។⁴³

⁴³ <https://csx.com.kh/kh/about-csx/csx-overview/board-of-directors> ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី ៨ ឧសភា ២០២៥

ជំពូកទី៣

ការជួញដូរមូលបត្រកម្ពុជាសិទ្ធិនៃផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា

៣.១. ប្រតិបត្តិការជួញដូរមូលបត្រកម្ពុជាសិទ្ធិ

វិនិយោគិនអាចចូលទៅក្នុងផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ដើម្បីដាក់បញ្ចេញទិញ ឬលក់មូលបត្រ។ ការជួញដូរមូលបត្រនៅក្នុងទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជាត្រូវប្រព្រឹត្តទៅតាមវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារ ដែលអនុលោមដោយន.ម.ក។ ក្នុងការជួញដូរ អ្នកវិនិយោគត្រូវដឹងអំពី ដំណាក់កាលមុននឹងវិនិយោគ និងប្រតិបត្តិការទីផ្សារ។

៣.១.១. ដំណាក់កាលមុននឹងវិនិយោគ

៣.១.១.១. លេខអត្តសញ្ញាណអ្នកវិនិយោគ

ក្នុងដំណាក់កាលដំបូងនេះ អ្នកវិនិយោគត្រូវស្នើសុំលេខអត្តសញ្ញាណអ្នកវិនិយោគជាមុនសិន ហើយអ្នកវិនិយោគស្នើសុំលេខនេះបានតែមួយគត់។ ដើម្បីអាចទទួលបានលេខអត្តសញ្ញាណអ្នកវិនិយោគនិងវិនិយោគិនអាចដាក់ពាក្យស្នើសុំតាមវិធីណាមួយក្នុងចំណោមវិធីទាំង៣៖ (១) ដាក់ពាក្យស្នើសុំផ្ទាល់មក ន.ម.ក, (២) ដាក់ពាក្យតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ ដោយចូលទៅកាន់គេហទំព័រផ្លូវការរបស់ន.ម.ក (<https://d.serc.gov.kh/kh>), និង(៣) តាមរយៈពេលក្រុមហ៊ុនមូលបត្រដែលទទួលបានអាជ្ញាបណ្ណពីន.ម.ក។

៤. ការស្នើសុំលេខអត្តសញ្ញាណអ្នកវិនិយោគដោយផ្ទាល់ពី ន.ម.ក ឬតាមរយៈក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ

ក្នុងការស្នើសុំលេខអត្តសញ្ញាណអ្នកវិនិយោគត្រូវបំពេញបែបបទ និងភ្ជាប់មកជាមួយនូវឯកសារផ្សេងៗដែលតម្រូវដោយ ន.ម.ក ពេលដែលឯកសារត្រឹមត្រូវ និងគ្រប់គ្រាន់ហើយ ន.ម.ក នឹងផ្តល់លេខអត្តសញ្ញាណអ្នកវិនិយោគ ដោយផ្ទាល់ ឬតាមរយៈក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ ក្នុងរយៈពេល ០២ថ្ងៃ ក្រោយពីឯកសារត្រឹមត្រូវ ក្នុងទម្រង់អេឡិចត្រូនិច ឬរយៈពេល ០៥ថ្ងៃ ក្រោយឯកសារត្រឹមត្រូវ ក្នុងទម្រង់បោះពុម្ព។ ឯកសារភ្ជាប់មានដូចខាងក្រោម៖

ក. សម្រាប់វិនិយោគិនជារូបវន្តបុគ្គល

សម្រាប់វិនិយោគិនជារូបវន្តបុគ្គលតម្រូវឲ្យមានភ្ជាប់មកជាមួយដូចជា៖

- បំពេញពាក្យស្នើសុំលេខអត្តសញ្ញាណអ្នកវិនិយោគ (ទម្រង់ ក) ដោយមានបិទបិទ ដែលថតចម្លងពីមុខទំហំ ៤*៦ មួយសន្លឹក
- និងត្រូវមានឯកសារភ្ជាប់ដូចខាងក្រោម
  - អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរមានសុពលភាពចតុម្ភេសមានបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវ សម្រាប់វិនិយោគិនសញ្ជាតិខ្មែរ។

- លិខិតឆ្លងដែនមានសុពលភាព ថតចម្លងមានបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវ សម្រាប់វិនិយោគិនមិនមែនសញ្ជាតិខ្មែរ។
- ប្រវត្តិរូបសង្ខេបដោយមានព័ត៌មានស្តីពីប្រវត្តិសិក្សា និងបទពិសោធន៍ការងារ។

ខ. សម្រាប់វិនិយោគិនជានីតិបុគ្គល

សម្រាប់វិនិយោគិនជានីតិបុគ្គលតម្រូវឲ្យមានភ្ជាប់មកជាមួយដូចជា៖

- បំពេញពាក្យស្នើសុំលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិន (ទម្រង់ ខ) ដោយមានបិទបង្គោលដែលថតចម្លងពីមុខទំហំ ៤×៦ មួយសន្លឹក របស់បុគ្គលមានសិទ្ធិចុះហត្ថលេខាក្នុងនាមនីតិបុគ្គល។
- និងត្រូវមានឯកសារភ្ជាប់ជាមួយដូចខាងក្រោម៖
  - វិញ្ញាបនបត្រចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម និង/ឬអាជ្ញាបណ្ណធ្វើអាជីវកម្មថតចម្លងមានបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវ។
  - វិញ្ញាបនបត្រចុះបញ្ជីអាករលើតម្លៃបន្ថែម ប្រសិនបើមាន។
  - ឈ្មោះអភិបាល ដោយបញ្ជាក់ពីសញ្ជាតិ ដោយភ្ជាប់មកជាមួយនូវអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសម្រាប់វិនិយោគិនសញ្ជាតិខ្មែរ ឬលិខិតឆ្លងដែនសម្រាប់វិនិយោគិនមិនមែនសញ្ជាតិខ្មែរថតចម្លងមានបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវរបស់អភិបាលនីមួយៗ។
  - លិខិតផ្ទេរសិទ្ធិដល់បុគ្គលតំណាងចុះហត្ថលេខាក្នុងនាមនីតិបុគ្គល និងប្រវត្តិរូបសង្ខេបរបស់បុគ្គលតំណាងចុះហត្ថលេខាក្នុងនាមនីតិបុគ្គល ដោយមានព័ត៌មានស្តីពីប្រវត្តិសិក្សា និងបទពិសោធន៍ការងារ។
  - បញ្ជីឈ្មោះអ្នកដែលមានសិទ្ធិ ឬចូលរួមក្នុងការសម្រេចចិត្តវិនិយោគក្នុងវិស័យមូលបត្រ។

បញ្ជាក់៖ ករណីវិនិយោគិនដាក់ពាក្យស្នើសុំមក ន.ម.ក ដោយផ្ទាល់ វិនិយោគិនត្រូវផ្តល់នូវពាក្យស្នើសុំលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិន ព្រមទាំងឯកសារភ្ជាប់ដែលមានភាពត្រឹមត្រូវមក ន.ម.ក នៅរៀងរាល់ម៉ោងធ្វើការ។

ករណីវិនិយោគិនដាក់ពាក្យស្នើសុំ តាមរយៈក្រុមហ៊ុនមូលបត្រដែលបានទទួលអាជ្ញាបណ្ណពី ន.ម.ក ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រត្រូវពិនិត្យពីភាពត្រឹមត្រូវ និងទទួលខុសត្រូវលើព័ត៌មានរបស់វិនិយោគិន មុនបញ្ជូនឯកសារទាំងនោះមក ន.ម.ក នៅរៀងរាល់ម៉ោងធ្វើការ។

II. ការស្នើសុំលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិនតាមអនឡាញ

វិនិយោគិន ក៏អាចធ្វើការស្នើសុំលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិនតាមរយៈអនឡាញបានផងដែរ។ ដើម្បីអាចស្នើសុំលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិនតាមអនឡាញបាន វិនិយោគិនត្រូវចូលទៅកាន់គេហទំព័រ៖

<https://id.secc.gov.kh> ឬចូលទៅកាន់គេហទំព័រ៖ www.secc.gov.kh ដោយជ្រើសរើសត្រង់ពាក្យថា “វិនិយោគិន” បន្ទាប់មកជ្រើសរើសយកពាក្យថា “លេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិន” រួចចុចនៅលើតំណភ្ជាប់ (link)៖ “ការស្នើសុំលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិនតាមអនឡាញ”។ ដើម្បីចូលទទួលបានលេខសម្ងាត់និងសិទ្ធិចូលប្រព័ន្ធ វិនិយោគិនត្រូវចុះឈ្មោះជាមុនសិន។ ការស្នើសុំលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិនតាមអនឡាញមាន ២

ជម្រើស គឺការស្នើសុំដោយផ្ទាល់ ឬការស្នើសុំតាមរយៈក្រុមហ៊ុនមូលបត្រដែលទទួលបានអាជ្ញាបណ្ណពី ន.ម.ក។
ការស្នើសុំលេខ អត្តសញ្ញាណវិនិយោគិន បន្ទាប់ពីទទួលបានព័ត៌មានត្រឹមត្រូវគ្រប់គ្រាន់ហើយ
មន្ត្រី ន.ម.ក និងផ្តល់លេខអត្តសញ្ញាណជូន យ៉ាងយូរ ០៣ថ្ងៃនៃថ្ងៃធ្វើការ សម្រាប់រូបវន្តបុគ្គល និងយ៉ាងយូរ
០៥ថ្ងៃនៃថ្ងៃធ្វើការ សម្រាប់នីតិបុគ្គល។

- ការស្នើសុំដោយផ្ទាល់៖ វិនិយោគិនចូលទៅក្នុងគេហទំព័រ ចុះឈ្មោះ និងទទួលបានលេខ
សម្ងាត់ចូលក្នុងប្រព័ន្ធ វិនិយោគិនត្រូវបំពេញព័ត៌មានស្នើសុំ និងភ្ជាប់ឯកសារតម្រូវ ព្រមទាំង
បង់សេវាផងដែរ។
- ការស្នើសុំតាមរយៈក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ៖ តំណាងក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ ចូលទៅក្នុងគេហទំព័រ ចុះ
ឈ្មោះ និងទទួលបានលេខសម្ងាត់ចូលក្នុងប្រព័ន្ធ ហើយត្រូវបំពេញព័ត៌មានរបស់វិនិយោគិន
ស្នើសុំ និងភ្ជាប់ឯកសារតម្រូវ ព្រមទាំងបង់សេវាផងដែរ។

វិនិយោគិនដែលស្នើសុំលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិនតាមអនឡាញ ត្រូវភ្ជាប់មកនូវឯកសារមួយចំនួនដែល
ត្រូវថតជាប្រភព ឬស្តេន អោយបានច្បាស់ ដូចជា៖

❖ សម្រាប់វិនិយោគិនជាបុគ្គល

- បំពេញព័ត៌មានស្នើសុំតាមអនឡាញ ដោយភ្ជាប់មកជាមួយនូវរូបថត ៤*៦ របស់រូបវន្តបុគ្គល
ថតចំពីមុខគ្មានរឿងតាក្នុងរយៈពេល ០៦ខែចុងក្រោយ
- និងភ្ជាប់មកជាមួយនូវឯកសារដូចជា៖
  - អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរ មានសុពលភាពថតចម្លងមានបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវ សម្រាប់
វិនិយោគិនសញ្ជាតិខ្មែរ។
  - លិខិតឆ្លងដែនមានសុពលភាព ថតចម្លងមានបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវ សម្រាប់វិនិយោគិនមិន
មែនសញ្ជាតិខ្មែរ។
  - ស្នាមមេដៃស្តាំ ឬហត្ថលេខា និងឈ្មោះរបស់រូបវន្តបុគ្គល។
  - ឯកសារពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតដែលកំណត់ដោយអគ្គនាយកនៃ ន.ម.ក។

❖ សម្រាប់វិនិយោគិនជានីតិបុគ្គល

- បំពេញព័ត៌មានស្នើសុំតាមអនឡាញ ដោយភ្ជាប់មកជាមួយនូវរូបថត ៤*៦ របស់បុគ្គលដែល
មានសិទ្ធិចុះហត្ថលេខាក្នុងនាមជានីតិបុគ្គល ថតចំពីមុខគ្មានរឿងតាក្នុងរយៈពេល ០៦ខែចុង
ក្រោយ។
- និងភ្ជាប់មកជាមួយនូវឯកសារដូចជា៖
  - វិញ្ញាបនបត្រចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម និងអាជ្ញាបណ្ណធ្វើអាជីវកម្មរបស់នីតិបុគ្គលថតចម្លង
មានបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវ(ប្រសិនបើមាន)
  - វិញ្ញាបនបត្រចុះបញ្ជីពន្ធដារ(អាករលើតម្លៃបន្ថែម) ថតចម្លងមានបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវ។
  - លក្ខន្តិកៈក្រុមហ៊ុនថតចម្លងមានបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវ។

- អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរមានសុពលភាព សម្រាប់វិនិយោគិនសញ្ជាតិខ្មែរ ឬ លិខិតឆ្លងដែនមានសុពលភាពសម្រាប់វិនិយោគិនបរទេសរបស់បុគ្គលមានសិទ្ធិចុះ ហត្ថលេខាក្នុងនាមនីតិបុគ្គល ថតចម្លងមានបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវ។
- លិខិតផ្ទេរសិទ្ធិដល់បុគ្គលតំណាងចុះហត្ថលេខាក្នុងនាមនីតិបុគ្គល
- ស្នាមមេដៃស្តាំ ឬហត្ថលេខា និងឈ្មោះរបស់បុគ្គលតំណាង
- ត្រាសម្គាល់នីតិបុគ្គល
- ឯកសារពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតដែលកំណត់ដោយអគ្គនាយកនៃ ន.ម.ក។⁴⁴

៣.១.១.២. គណនីជួញដូរមូលបត្រ

បន្ទាប់ពីវិនិយោគិនបានជ្រើសរើសក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ និងមានលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិនរួច ពួកគេអាចធ្វើការបើកគណនីជួញដូរមូលបត្រនៅក្រុមហ៊ុនមូលបត្រលើសពីមួយ ពោលគឺ គណនីជួញដូរ គឺអាចមានច្រើន ហើយអាចបើកនៅក្រុមហ៊ុនមូលបត្រមួយណាក៏បាន។ ដើម្បីជួញដូរបាន វិនិយោគិនត្រូវបើកគណនីពីរប្រភេទ៖

- គណនីសាច់ប្រាក់៖ គណនីរក្សាទុកសាច់ប្រាក់របស់អតិថិជន ដែលបើកជាមួយភ្នាក់ងារទូទាត់សាច់ប្រាក់ដែលជាដៃគូរបស់ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រដែលវិនិយោគិនជ្រើសរើស។
- គណនីមូលបត្រ៖ មូលបត្ររបស់វិនិយោគិន ត្រូវបានរក្សាទុកនៅប្រតិបត្តិការរក្សាមូលបត្រ ហើយមូលបត្រ និងត្រូវផ្ទេរពីគណនីរបស់វិនិយោគិនមួយ ទៅវិនិយោគិនមួយទៀត ពេលមានការជួញដូរ។

៣.១.២. ប្រតិបត្តិការទីផ្សារ

៣.១.២.១. ថ្ងៃ និងម៉ោងជួញដូរ

- ថ្ងៃជួញដូរចាប់ផ្តើមពីថ្ងៃច័ន្ទ ដល់ថ្ងៃសុក្រ លើកលែង ថ្ងៃឈប់សម្រាកជាសាធារណៈ។
- រីឯម៉ោងជួញដូរត្រូវបានកំណត់តាមវិធីសាស្ត្រជួញដូរដូចខាងក្រោម៖

⁴⁴ គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការផ្តល់លេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិន លេខ ០០១/គ.ម.ក/គ.ណ.ន ០៦ កុម្ភៈ ២០១២

<i>តារាង ៣.១៖ ថ្ងៃ និងម៉ោងជួញដូរ</i>			
វគ្គ	ម៉ោងទទួលបញ្ជា	ម៉ោងអនុវត្តការជួញដូរ	វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃ
វគ្គបើក	៨:០០ ព្រឹក - ៩:០០ ព្រឹក	៩:០០ ព្រឹក	ដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ
វគ្គនិរន្តរ៍	៩:០០ ព្រឹក - ២:៥០ រសៀល		ដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃច្រើន
វគ្គបិទ	២:៥០ រសៀល - ៣:០០ រសៀល	១៥:០០ រសៀល	ដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ

បើមិនមានការផ្ទុកបញ្ជានៅម៉ោង ៩:០០ព្រឹក វគ្គបើកនឹងត្រូវពន្យាររហូតដល់មានការផ្ទុកនៅក្នុងថ្ងៃដដែល។

វិធីសាស្ត្រជួញដូរតាមការចេញចុះ ម៉ោងជួញដូរចាប់ផ្តើមពីម៉ោង ៩:០០នាទី ព្រឹក រហូតដល់ម៉ោង ១៥:០០ នាទីរសៀល។⁴⁵

៣.១.២.២. ប្រភេទបញ្ជា

បញ្ជាចំនួន៣ប្រភេទសំខាន់ៗដែលត្រូវដាក់ឱ្យដំណើរការនៅ ធមក មានដូចខាងក្រោម៖

១. បញ្ជាដែនកំណត់ (Limit Order)៖ ជាបញ្ជាដែលថ្លៃបញ្ជាទិញគឺជាថ្លៃដែលហ៊ានទិញខ្ពស់បំផុត ហើយថ្លៃបញ្ជាលក់គឺជាថ្លៃដែលហ៊ានលក់ទាបបំផុត។

២. បញ្ជាទីផ្សារ (Market Order)៖ ជាបញ្ជាដើម្បីទិញឬលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិមួយភ្លាមៗ នៅថ្លៃល្អបំផុតដែលមានក្នុងទីផ្សារ។ បញ្ជាទីផ្សារមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតសម្រាប់ប្រតិបត្តិការផ្តល់សន្ទនីយភាពមូលបត្រ និងការជួញដូរលើកដំបូងនៃមូលបត្រចុះបញ្ជីលក់លើកដំបូងឡើយ។ បញ្ជាទីផ្សារ អាចភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌ២គឺ លក្ខខណ្ឌជួញដូរទាំងស្រុង ឬលុបចោល និងលក្ខខណ្ឌជួញដូរ ហើយលុបចោល។ លក្ខខណ្ឌទាំងពីរនេះអាចប្រើប្រាស់បានតែក្នុងវិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃច្រើន និងនៅពេលដែលមានបញ្ជាផ្ទុយគ្នានៅផ្នែកម្ខាងទៀត។

- លក្ខខណ្ឌជួញដូរទាំងស្រុង ឬលុបចោល (Fill or Kill)៖ ជាលក្ខខណ្ឌដែលកំណត់ថាបញ្ជានឹងត្រូវលុបចោលភ្លាមៗ ប្រសិនបើបរិមាណនៃបញ្ជានោះមិនត្រូវបានផ្ទុកទាំងស្រុងភ្លាមៗ។ ឧទាហរណ៍៖ បញ្ជាទិញភាគហ៊ុន ក នៃបញ្ជាទីផ្សារតាមលក្ខខណ្ឌជួញដូរទាំងស្រុង ឬលុបចោល ដែលមានបរិមាណចំនួន ២០០ អាចផ្ទុកបានលុះត្រាតែបរិមាណនៃបញ្ជាលក់ម្ខាងទៀតមានចំនួនច្រើនជាង ឬស្មើ២០០ ។
- លក្ខខណ្ឌជួញដូរ ហើយលុបចោល (Fill and Kill)៖ ជាលក្ខខណ្ឌដែលកំណត់ថាបញ្ជានឹងត្រូវលុបចោលភ្លាមៗ ប្រសិនបើបរិមាណនៃបញ្ជានោះមិនត្រូវបានផ្ទុកទាំងស្រុង ឬមួយផ្នែកភ្លាមៗ។ ក្នុង

⁴⁵ <https://csx.com.kh/kh/csx-operations/trading/trading-overview> ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី ១៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៥

ករណីដែលបរិមាណនៃបញ្ហានោះត្រូវបានផ្គូផ្គងមួយផ្នែក បញ្ហាដែលមានបរិមាណនៅសល់នោះ នឹងត្រូវលុបចោលភ្លាម ។ ឧទាហរណ៍៖ បញ្ហាទិញភាគហ៊ុន ខ នៃបញ្ហាទីផ្សារតាមលក្ខខណ្ឌជួញដូរ ហើយលុបចោល ដែលមានបរិមាណចំនួន២០០ ត្រូវបានផ្គូផ្គងជាមួយបញ្ហាលក់នៃគ្រប់បរិមាណមូលបត្រ (ឧទាហរណ៍ ចំនួន៥០)។ បរិមាណភាគហ៊ុនដែលនៅសល់បន្ទាប់ពីការផ្គូផ្គងចំនួន ១៥០ នឹងត្រូវលុបចោលភ្លាមដោយស្វ័យប្រវត្តិ។

៣. បញ្ហាតាមការចាច៖ ជាបញ្ហាដើម្បីទិញឬលក់មូលបត្រ តាមវិធីសាស្ត្រជួញដូរតាមការចាច៖។ បញ្ហាប្រភេទនេះធានាដល់ការជួញដូរបស់វិនិយោគិននៅក្នុងតែមួយប្រតិបត្តិការប៉ុណ្ណោះនិងផ្តល់ភាពសម្ងាត់ដល់បញ្ហានិងការជួញដូរបស់វិនិយោគិនក្នុងអំឡុងម៉ោងជួញដូរ។⁴⁶

៣.១.២.៣. ឯកតាមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ និងឯកតាមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ

ឯកតាបញ្ហាគឺ មួយឯកតាមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ។

សម្រាប់ការជួញដូរមូលបត្រកម្មសិទ្ធិតាមវិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃ ឯកតាមូលបត្រកម្មសិទ្ធិត្រូវកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

- ១០ រៀល ចំពោះមូលបត្រកម្មសិទ្ធិដែលមានតម្លៃទាបជាង ៤.០០០រៀល ក្នុង ១ឯកតាមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ។
- ២០ រៀល ចំពោះមូលបត្រកម្មសិទ្ធិដែលមានតម្លៃស្មើ ឬខ្ពស់ជាង ៤.០០០រៀល ប៉ុន្តែទាបជាង ២០.០០០ រៀល ក្នុង ១ឯកតាមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ។
- ៥០ រៀល ចំពោះមូលបត្រកម្មសិទ្ធិដែលមានតម្លៃស្មើ ឬខ្ពស់ជាង ២០.០០០ រៀល ប៉ុន្តែទាបជាង ៤០.០០០ រៀល ក្នុង ១ឯកតាមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ។
- ១០០ រៀល ចំពោះមូលបត្រកម្មសិទ្ធិដែលមានតម្លៃស្មើ ឬខ្ពស់ជាង ៤០.០០០ រៀល ប៉ុន្តែទាបជាង ១០០.០០០ រៀល ក្នុង ១ឯកតាមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ។
- ២០០ រៀល ចំពោះមូលបត្រកម្មសិទ្ធិដែលមានតម្លៃស្មើ ឬខ្ពស់ជាង ១០០.០០០ រៀល ប៉ុន្តែទាបជាង ២០០.០០០ រៀល ក្នុង ១ឯកតាមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ។
- ៥០០ រៀល ចំពោះមូលបត្រកម្មសិទ្ធិដែលមានតម្លៃស្មើ ឬខ្ពស់ជាង ២០០.០០០ រៀល ប៉ុន្តែទាបជាង ៤០០.០០០ រៀល ក្នុង ១ឯកតាមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ។
- ១.០០០ រៀល ចំពោះមូលបត្រកម្មសិទ្ធិដែលមានតម្លៃស្មើ ឬខ្ពស់ជាង ៤០០.០០០ រៀល ក្នុង ១ឯកតាមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ។

សម្រាប់ការជួញដូរមូលបត្រកម្មសិទ្ធិតាមវិធីសាស្ត្រជួញដូរតាមការចាច៖ បញ្ហាអប្បបរមាគឺ ៥០.០០០ ឯកតាមូលបត្រកម្មសិទ្ធិឬ ២០០.០០០.០០០ រៀល យកមួយណាដែលតូចជាង ហើយឯកតាមូលបត្រកម្មសិទ្ធិគឺ ១ រៀល ។⁴⁷

⁴⁶ <https://csx.com.kh/kh/csx-operations/trading/trading-overview> ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី ១៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៥

៣.១.២.៤. ថ្លៃមូលដ្ឋាន

ថ្លៃមូលដ្ឋាន ជាថ្លៃគោលដែលប្រើប្រាស់សម្រាប់គណនាដែនកំណត់ថ្លៃប្រចាំថ្ងៃ។

- ជាទូទៅ ថ្លៃមូលដ្ឋានគឺជាថ្លៃបិទនៃថ្ងៃជួញដូរចុងក្រោយ។
- ថ្លៃមូលដ្ឋានសម្រាប់ការជួញដូរមូលបត្រកម្មសិទ្ធិចុះបញ្ជីលក់លើកដំបូងត្រូវស្ថិតនៅចន្លោះ៩០% ទៅ ១៥០% នៃថ្លៃបោះផ្សាយលក់ជាសាធារណៈលើកដំបូង។
- ក្នុងករណីដែលមានសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិកម្មមូលបត្រដូចជា ការបង្កើន ឬបន្ថយមូលធន ការបែងចែកភាគលាភ ជាភាគហ៊ុន ការបែងចែកភាគហ៊ុន។ល។ នោះថ្លៃមូលដ្ឋាននឹងត្រូវបានគណនា ដោយផ្អែកលើរូបមន្តដូចបានចែងនៅក្នុងវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា។

ឧទាហរណ៍៖ ករណីចែកភាគលាភជាភាគហ៊ុន

ថ្លៃមូលដ្ឋាន = មូលធនបន្ថែមកម្មទីផ្សារសរុបមុនបែងចែកភាគលាភ / ចំនួនភាគហ៊ុនបន្ទាប់ពីទទួលបានភាគលាភ

* មូលធនបន្ថែមកម្មទីផ្សារមុនបែងចែកភាគលាភ = ថ្លៃបិទ x ចំនួនភាគហ៊ុនមុនទទួលបានភាគលាភ

ចំណាំ៖ ក្នុងករណីថ្លៃមូលបត្រទាបជាងឯកតាតម្លាតថ្លៃ នោះថ្លៃមូលដ្ឋានត្រូវបង្អត់ទៅលើឱ្យស្មើនឹងឯកតាតម្លាតថ្លៃ។⁴⁸

៣.១.២.៥. ថ្លៃពិសេស

ទោះបីជាគ្មានប្រតិបត្តិការជួញដូរពេញមួយថ្ងៃក៏ដោយ ថ្លៃភាគហ៊ុនក៏អាចប្រែប្រួល ដើម្បីឆ្លុះបញ្ចាំងពីទំនោរទីផ្សារដែលកើតចេញពីភាពលើសនៃផ្គត់ផ្គង់ ឬតម្រូវការនៃភាគហ៊ុននៅលើទីផ្សារ។ ក្នុងករណីនេះ ថ្លៃពិសេសត្រូវបានយកមកប្រើប្រាស់។ ថ្លៃពិសេស សំដៅលើថ្លៃបិទនៃភាគហ៊ុនមួយដែលគ្មានការជួញដូរហូតដល់ម៉ោងបិទទីផ្សារ។

ថ្លៃពិសេស អាចជាថ្លៃល្អបំផុតនៃសំណើលក់ ដែលថ្លៃនៃសំណើលក់នេះទាបជាងថ្លៃមូលដ្ឋាន ឬថ្លៃបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈលើកដំបូងសម្រាប់ថ្ងៃជួញដូរលើកដំបូង(សម្រាប់ថ្ងៃជួញដូរលើកដំបូង) ឬជា

⁴⁷ប្រកាសស្តីពី ការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រកម្ពុជា លេខ ០១៧/១៧ គ.ម.ក/ប្រ.ក ២៦ ធ្នូ ២០១៧ ឧបសម្ព័ន្ធ ប្រការ១៥

⁴⁸ប្រកាសស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រកម្ពុជា លេខ ០១៧/១៧ គ.ម.ក/ប្រ.ក ២៦ ធ្នូ ២០១៧ ឧបសម្ព័ន្ធ ប្រការ១៦

ថ្លៃបង់បំណុលនៃសំណើទិញ ដែលថ្លៃនៃសំណើទិញនេះខ្ពស់ជាងថ្លៃមូលដ្ឋាន ឬថ្លៃបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈលើកដំបូង(សម្រាប់ថ្ងៃជួញដូរលើកដំបូង)។

ឧទាហរណ៍៖

តារាង ៣.២៖ ថ្លៃពិសេស

បរិមាណលក់	ថ្លៃ	បរិមាណទិញ
	៦.០៨០	③១០០
	៦.០៤០	①៣០០ ②២០០
ថ្លៃមូលដ្ឋាន	៦.០២០	

នៅពេលដែលគ្មានការជួញដូររហូតដល់ពេលបិទផ្សារ ថ្លៃបិទនៃទីផ្សារដែលមានស្ថានភាពបញ្ហាដូចក្នុងតារាងខាងលើ គឺ៦.០៨០រៀល (ថ្លៃពិសេស)។⁴⁹

៣.១.២.៦. វិធីសាស្ត្រជួញដូរ

ក. វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃ

គោលការណ៍ដេញថ្លៃ៖ រាល់ការជួញដូរត្រូវបានអនុវត្តតាមវិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ ឬវិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃច្រើន យោងទៅតាមអាទិភាពថ្លៃ និងអាទិភាពពេលវេលាដូចមានខាងក្រោម៖

១. អាទិភាពថ្លៃ បញ្ជាក់លក់ដែលមានថ្លៃទាបជាងមានអាទិភាពលើបញ្ជាក់លក់ដែលមានថ្លៃខ្ពស់ជាង និងបញ្ជាក់ទិញដែលមានថ្លៃខ្ពស់ជាងមានអាទិភាពលើបញ្ជាក់ទិញដែលមានថ្លៃទាបជាង។

២. អាទិភាពពេលវេលា ក្នុងករណីបញ្ជាក់មានថ្លៃដូចគ្នា បញ្ជាក់ដែលទទួលបានមុនមានអាទិភាពលើបញ្ជាក់ដែលទទួលបានក្រោយ។

- **វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ៖** ការជួញដូរតាមវិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ ត្រូវអនុវត្តតាមថ្លៃកំណត់មួយ ដែលហៅថា ថ្លៃជួញដូរ។
- **វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃច្រើន៖** តាមវិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃច្រើន បញ្ជាក់មួយអាចជួញដូរបាននៅថ្លៃច្រើនខុសពីគ្នា។ នៅពេលបញ្ជាក់ទិញដែលមានថ្លៃខ្ពស់ជាងគេផ្គុំផ្គងជាមួយបញ្ជាក់លក់ដែលមានថ្លៃទាបជាងគេ ថ្លៃជួញដូរគឺជាថ្លៃនៃបញ្ជាក់ដែលទទួលបានមុន។⁵⁰

⁴⁹ <https://csx.com.kh/kh/csx-operations/trading/stock-trading> ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី ១៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៥

ខ. វិធីសាស្ត្រជួញដូរតាមការចរចា

វិធីសាស្ត្រជួញដូរតាមការចរចា ជាវិធីសាស្ត្រផ្គត់ផ្គង់បញ្ហាតាមការចរចាទិញ និងលក់មួយគ្នា បន្ទាប់ពីអ្នកទិញនិងអ្នកលក់បានចរចា និងព្រមព្រៀងលើលក្ខខណ្ឌទាំងឡាយ នៃការជួញដូរ។ ដើម្បីផ្គត់ផ្គង់បញ្ហាទិញនិងលក់តាមការចរចាមួយគ្នាបាន ចាំបាច់ត្រូវមានព័ត៌មានលម្អិតដូចគ្នាទាំង ស្រុងចំនួន៤គឺ ឈ្មោះមូលបត្រ, ថ្លៃ, បរិមាណ និងលេខកូដជួញដូរតាមការចរចា។⁵¹

៣.១.២.៧. ការផ្ទេរផ្តល់នៃបញ្ហា

ក្នុងការផ្គត់ផ្គង់បញ្ហានៃការជួញដូរមូលបត្រកម្ពុជាទីក្នុងទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជាត្រូវបានអនុវត្តដូចខាងក្រោម៖

៤. វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃយកថ្លៃតែមួយ

ក. បញ្ហាដែនកំណត់

បញ្ហាដែនកំណត់លក់ត្រូវបានគេផ្ទេរផ្តល់នៅថ្លៃនៃបញ្ហានោះ ឬខ្ពស់ជាងនោះ ចំណែកឯបញ្ហាដែនកំណត់ទិញត្រូវបានផ្ទេរផ្តល់នៅថ្លៃនៃបញ្ហានោះ ឬទាបជាងនោះ។ នៅក្នុងករណីមានតែបញ្ហាដែនកំណត់ នោះការផ្គត់ផ្គង់ត្រូវគោរពតាមអាទិភាពថ្លៃ និង អាទិភាពពេលវេលាដូចខាងក្រោម៖

ឧទាហរណ៍១៖ ករណីថ្លៃផ្គត់ផ្គង់មានតែមួយ

- ថ្លៃជួញដូរគឺ ៧.៤០០ រៀល ហើយបរិមាណចំនួន ៦៥០ ភាគហ៊ុន នឹងត្រូវបានជួញដូរ។
- តម្លៃជួញដូរ = បរិមាណជួញដូរ x ថ្លៃជួញដូរ ឬ ៦៥០ x ៧.៤០០ រៀល = ៤.៨១០.០០០ រៀល

ឧទាហរណ៍២៖ ករណីមានថ្លៃផ្គត់ផ្គង់លើសពីមួយ

- ថ្លៃផ្គត់ផ្គង់ដែលអាចយកជាថ្លៃជួញដូរបាន៖ ថ្លៃពី ៧.៣០០រៀល ដល់ ៧.៥០០រៀល។
- នៅពេលមានថ្លៃផ្គត់ផ្គង់ច្រើន នោះថ្លៃជួញដូរគឺជាថ្លៃចុងក្រោយ ឬថ្លៃដែលនៅកៀកជាងគេរៀបរៀងថ្លៃចុងក្រោយ ។ ដូច្នេះ ថ្លៃជួញដូរ គឺ៧.៤០០ រៀល (សន្មតថាជាថ្លៃចុងក្រោយ) ហើយបរិមាណចំនួន ៧០០ភាគហ៊ុន នឹងត្រូវបានជួញដូរ។
- តម្លៃជួញដូរ = បរិមាណជួញដូរ x ថ្លៃជួញដូរ ឬ ៧០០ x ៧.៤០០ រៀល = ៥.១៨០.០០០រៀល⁵²

⁵⁰ <https://csx.com.kh/kh/csx-operations/trading/trading-overview> ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី ១៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៥

⁵¹ <https://csx.com.kh/kh/csx-operations/trading/trading-overview> ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី ១៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៥

⁵² <https://csx.com.kh/kh/csx-operations/trading/stock-trading> ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី ១៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៥

ខ. បញ្ហាទីផ្សារ

ទោះបីជាថ្លៃនៃបញ្ហាទីផ្សារមិនតម្រូវអោយបញ្ជាក់ពេលដាក់បញ្ជាក់ដោយ ក៏ថ្លៃនេះនឹងត្រូវបានកំណត់ប្រព័ន្ធជួញដូរ មុននឹងធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ ដោយផ្អែកលើស្ថានភាពផ្សេងៗដូចខាងក្រោម៖

- ❖ ករណីមានតែបញ្ហាទីផ្សារ បញ្ហាទីផ្សារនឹងត្រូវអនុវត្តការជួញដូរនៅថ្ងៃមួយក្នុងចំណោមថ្ងៃ ខាងក្រោម៖
  - ថ្ងៃចុងក្រោយ ប្រសិនបើបរិមាណខាងទិញស្មើនឹងបរិមាណខាងលក់។
  - ថ្ងៃចុងក្រោយបូកមួយឯកតាគម្លាតថ្លៃ ប្រសិនបើបរិមាណខាងទិញច្រើនជាងបរិមាណខាងលក់។
  - ឬ ថ្ងៃចុងក្រោយដកមួយឯកតាគម្លាតថ្លៃ ប្រសិនបើបរិមាណខាងទិញតិចជាងបរិមាណខាងលក់។

ឧទាហរណ៍៖

- បរិមាណខាងទិញ > បរិមាណខាងលក់
- ថ្លៃជួញដូរ = ៤.០២០ រ, បរិមាណជួញដូរ = ១០០ ភាគហ៊ុន

❖ ករណីមានបញ្ហាដែនកំណត់ និងបញ្ហាទីផ្សារ៖

- ថ្លៃនៃបញ្ហាទីផ្សារទិញ គឺជាថ្លៃដែលខ្ពស់ជាងគេក្នុងចំណោមថ្លៃខាងក្រោម៖
  - ថ្លៃចុងក្រោយ
  - ថ្លៃដែលស្ថិតនៅមួយឯកតាគម្លាតថ្លៃខ្ពស់ជាងថ្លៃនៃបញ្ហាដែនកំណត់ទិញដែលខ្ពស់បំផុត
  - ថ្លៃនៃបញ្ហាដែនកំណត់លក់ដែលខ្ពស់បំផុត

ឧទាហរណ៍ ១៖

- ចុងក្រោយ > ថ្លៃនៃបញ្ហាដែនកំណត់លក់ខ្ពស់បំផុត > ថ្លៃនៃបញ្ហាដែនកំណត់ទិញខ្ពស់បំផុត + មួយឯកតាគម្លាតថ្លៃ
- ថ្លៃជួញដូរ = ៤.០០០ រ, បរិមាណជួញដូរ = ១០០ ភាគហ៊ុន

ឧទាហរណ៍ ២៖

- ថ្លៃនៃបញ្ហាដែនកំណត់ទិញខ្ពស់បំផុត + មួយឯកតាគម្លាតថ្លៃ > ថ្លៃនៃបញ្ហាដែនកំណត់លក់ខ្ពស់បំផុត > ថ្លៃចុងក្រោយ

- ថ្លៃជួញដូរ = ៤.០៦០ រ, បរិមាណជួញដូរ = ១០០ ភាគហ៊ុន
- ❖ ថ្លៃនៃបញ្ជាទិញរាល់ គឺជាថ្លៃទាបជាងគេក្នុងចំណោមថ្លៃដូចខាងក្រោម៖
- ថ្លៃចុងក្រោយ
- ថ្លៃដែលស្ថិតនៅមួយឯកតាគម្លាតថ្លៃទាបជាងថ្លៃនៃបញ្ជាដែនកំណត់លក់ទាបបំផុត
- ថ្លៃនៃបញ្ជាដែនកំណត់ទិញទាបបំផុត។

ឧទាហរណ៍៖

- ថ្លៃនៃបញ្ជាដែនកំណត់ទិញទាបបំផុត < ថ្លៃនៃបញ្ជាដែនកំណត់លក់ -មួយឯកតាគម្លាតថ្លៃ < ថ្លៃចុងក្រោយ
- ថ្លៃជួញដូរ = ៣.៩២០ រ, បរិមាណជួញដូរ = ១០០ ភាគហ៊ុន⁵³

II. វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃយកថ្លៃច្រើន

ក. បញ្ជាដែនកំណត់

បញ្ជាដែនកំណត់លក់អាចជួញដូរបាននៅថ្លៃនៃបញ្ជានោះ ឬខ្ពស់ជាងនោះ ចំណែកឯបញ្ជាដែនកំណត់ទិញអាចជួញដូរបាននៅថ្លៃនៃបញ្ជានោះ ឬទាបជាងនោះ។ ករណីមានតែបញ្ជាដែនកំណត់ នោះការផ្គូផ្គងនឹងអនុវត្តទៅតាមអាទិភាពថ្លៃ និង ពេលវេលាដូចខាងក្រោម៖

ឧទាហរណ៍៖

- តម្លៃជួញដូរ៖
- $$\begin{array}{rcl}
 200 \times 6.300\text{r} & = & 1.260.000\text{r} \text{ (ភ្លាមៗ)} \\
 400 \times 6.400\text{r} & = & 2.560.000\text{r} \text{ (ភ្លាមៗ)} \\
 \hline
 & & 3.820.000\text{r}^{54}
 \end{array}$$

ខ. បញ្ជាទិញ

⁵³ <https://csx.com.kh/kh/csx-operations/trading/stock-trading> ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី ១៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៥

⁵⁴ <https://csx.com.kh/kh/csx-operations/trading/stock-trading> ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី ១៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៥

ទោះបីជាថ្លៃនៃបញ្ជាទិញមិនតម្រូវអោយបញ្ជាក់ពេលដាក់បញ្ជាក៏ដោយ ក៏ថ្លៃនេះត្រូវបានកំណត់ដោយប្រព័ន្ធជួញដូរ មុននឹងធ្វើការផ្គុំផង ដោយផ្អែកលើស្ថានភាពផ្សេងៗដូចខាងក្រោម៖

❖ **បញ្ជាទិញទិញ** ជាថ្លៃខ្ពស់បំផុតក្នុងចំណោមថ្លៃខាងក្រោម៖

- ថ្លៃចុងក្រោយ នៅពេលគ្មានបញ្ជាដែនកំណត់ទិញ ឬ ថ្លៃនៃបញ្ជាដែនកំណត់ទិញខ្ពស់បំផុតបូកមួយឯកតាគម្លាតថ្លៃ នៅពេលមានបញ្ជាដែនកំណត់ទិញ។
- និងថ្លៃនៃបញ្ជាដែនកំណត់លក់ខ្ពស់បំផុត។

ឧទាហរណ៍ ១៖

- ថ្លៃចុងក្រោយ > ថ្លៃបញ្ជាដែនកំណត់លក់ខ្ពស់បំផុត
- ថ្លៃបញ្ជាទិញ = ថ្លៃចុងក្រោយ = ៤.០០០ រ
- ថ្លៃជួញដូរ = ៣.៩០០ រ, បរិមាណជួញដូរ = ១០០ ភាគហ៊ុន

ឧទាហរណ៍ ២៖

- ថ្លៃបញ្ជាដែនកំណត់ទិញខ្ពស់បំផុត + មួយឯកតាគម្លាតថ្លៃ > ថ្លៃបញ្ជាដែនកំណត់លក់ខ្ពស់បំផុត
- ថ្លៃបញ្ជាទិញ = ថ្លៃបញ្ជាដែនកំណត់ទិញខ្ពស់បំផុត + មួយឯកតាគម្លាតថ្លៃ = ៤.០២០ រ
- ថ្លៃជួញដូរ = ៤.០២០ រ, បរិមាណជួញដូរ = ១០០ ភាគហ៊ុន

❖ **បញ្ជាទិញលក់** ជាថ្លៃទាបជាងគេក្នុងចំណោមថ្លៃខាងក្រោម៖

- (ក) ថ្លៃចុងក្រោយ នៅពេលគ្មានបញ្ជាដែនកំណត់លក់ ឬថ្លៃនៃបញ្ជាដែនកំណត់លក់ទាបបំផុត ដកមួយឯកតាគម្លាតថ្លៃ នៅពេលមានបញ្ជាដែនកំណត់លក់។
- (ខ) ថ្លៃនៃបញ្ជាដែនកំណត់ទិញទាបបំផុត។

ឧទាហរណ៍៖ ថ្លៃបញ្ជាដែនកំណត់ទិញទាបបំផុត < ថ្លៃចុងក្រោយ

- ថ្លៃជួញដូរ = ៣.៩០០ រ, បរិមាណជួញដូរ = ១០០ ភាគហ៊ុន⁵⁵

⁵⁵ <https://csx.com.kh/kh/csx-operations/trading/stock-trading> (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី ១៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៥)

៣.១.២.៨. ការដាក់បញ្ចាំ និងវិនិយោគិក្នុងការជួញដូរ

ក្នុងការជួញដូរមូលបត្រក្នុងទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ដើម្បីអាចដាក់បញ្ចាំក្នុងទីផ្សារបាន វិនិយោគិនចាំបាច់ត្រូវមាន បរិមាណសាច់ប្រាក់មួយរយភាគរយ នៃថ្លៃមូលបត្រដែលបញ្ចាំទិញ ដោយមានរួមបញ្ចូលសាច់ប្រាក់សម្រាប់ថ្លៃ សេវាល្បឿនជើងសារមូលបត្រ ឬត្រូវមានបរិមាណមូលបត្រមួយរយភាគរយនៃបញ្ចាំលក់។ នៅដែលបញ្ចាំបញ្ចាំ ទៅហើយ ចំនួនសាច់ប្រាក់ និងចំនួនមូលបត្រទាំងនោះនឹងត្រូវបង្កកទុក ដើម្បីទុកទូទាត់ ឬបង្កកទុករហូតដល់ ពេលបញ្ចាំនោះអស់សុពលភាព។ នីតិវិធីក្នុងការជួញដូរមូលបត្រ៖

- (១) វិនិយោគិនបើកគណនីជួញដូរ (គណនីមូលបត្រ និងគណនីសាច់ប្រាក់) នៅក្រុមហ៊ុនមូលបត្រនៅថ្ងៃ T-1។ ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ នឹងធ្វើការស្នើសុំលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិនជូនអតិថិជនរបស់ខ្លួនពី និយ័តករ មូលបត្រកម្ពុជា។
- (២) វិនិយោគិនដាក់បញ្ចាំទិញ ឬលក់នៅថ្ងៃ T+0 តាមប្រព័ន្ធជួញដូរចល័ត(MTS) ឬក្រុមហ៊ុនមូលបត្រជា លាយលក្ខណ៍អក្សរ ជាពាក្យសម្តី (ត្រូវបានថតទុកដោយអ្នកតំណាងនៅក្នុងទីផ្សារ) ឬអេឡិចត្រូនិចត្រូ និចនានា។
- (៣) បន្ទាប់ពីដាក់បញ្ចាំមកក្នុងប្រព័ន្ធជួញដូររបស់ ផមក នៅថ្ងៃ T+0 បានជោគជ័យដោយមាន មូល បត្រ និងសាច់ប្រាក់គ្រប់គ្រាន់ នៅក្នុងគណនីរបស់វិនិយោគិន (សាច់ប្រាក់ ឬបរិមាណមូលបត្រមួយរយភាគរយ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ចាំនោះ) សាច់ប្រាក់ ឬមូលបត្រនឹងត្រូវបានបង្កកទុកសម្រាប់ទូទាត់នៅថ្ងៃ T+2។
- (៤) ការបញ្ចាំទាំងឡាយត្រូវបានផ្ទុកនៅក្នុងប្រព័ន្ធជួញដូររបស់ ផមក ទៅតាមគោលការណ៍ដេញថ្លៃ ដែលបានកំណត់ទុកជាមុន។
- (៥) ផមក ជូនដំណឹងអំពីលទ្ធផលនៃការជួញដូរ នៅថ្ងៃ T+0។
- (៦) ក្រុមហ៊ុនមូលបត្របញ្ជាក់លទ្ធផលនៃការជួញដូរ ដែលពាក់ព័ន្ធជាមួយអតិថិជននីមួយៗ របស់ខ្លួននៅ ថ្ងៃT+0។
- (៧) ក្នុងករណីមានកំហុសឆ្គងដែលបង្កឡើងដោយក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រនោះត្រូវដាក់ ពាក្យស្នើសុំមកកាន់ ផមក ដើម្បីកែតម្រូវអោយបានមុនពេលថ្ងៃត្រង់នៃថ្ងៃ T+1។ បន្ទាប់ពីកំហុសឆ្គងត្រូវបានកែ តម្រូវហើយ ដំណើរការក្នុងចំណុចទី៥ និងទី៦ នឹងត្រូវអនុវត្តម្តងទៀត។
- (៨) វិនិយោគិនបង់ប្រាក់ ឬបញ្ជូនមូលបត្រតាមរយៈក្រុមហ៊ុនមូលបត្រនៅថ្ងៃ T+2។
- (៩) ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រទូទាត់ការជួញដូរក្នុងនាមជាវិនិយោគិននៅ ផ.ម.ក។⁵⁶

⁵⁶ <https://csx.com.kh/kh/csx-operations/trading/trading-overview> ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី ១៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៥

៣.២. ប្រតិបត្តិការផាត់ទាត់ និងទូទាត់

៣.២.១. ប្រព័ន្ធផាត់ទាត់ និងទូទាត់

ប្រព័ន្ធផាត់ទាត់ និងទូទាត់ (clearance and Settlement Facility) សំដៅដល់ប្រព័ន្ធដែលផ្តល់លទ្ធភាពដល់ភាគីធ្វើប្រតិបត្តិការជួញដូរមូលបត្រ បំពេញកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនទៅវិញទៅមកបាន ដោយធ្វើការផ្ទៀងផ្ទាត់ប្រតិបត្តិការឲ្យបានច្បាស់លាស់ និងធានាឲ្យមានការទូទាត់ថ្លៃទិញជូនអ្នកលក់ ដែលជាថ្នូរនឹងការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិមូលបត្រទៅឲ្យអ្នកទិញ។ ប្រព័ន្ធផាត់ទាត់និងទូទាត់ រួមមាន៖

- ប្រព័ន្ធផាត់ទាត់ និងទូទាត់មូលបត្រ (Securities Clearance and Settlement Facility) សំដៅដល់ប្រព័ន្ធផាត់ទាត់ និងទូទាត់ ដើម្បីធ្វើការផ្លាស់ប្តូរកម្មសិទ្ធិលើមូលបត្រ រវាងភាគីធ្វើប្រតិបត្តិការជួញដូរមូលបត្រ។
- ប្រព័ន្ធផាត់ទាត់ និងទូទាត់សាច់ប្រាក់ (Cash Clearance and Settlement Facility) សំដៅដល់ប្រព័ន្ធផាត់ទាត់និងទូទាត់ ដើម្បីធ្វើការផ្ទេរប្រាក់សាច់ប្រាក់រវាងភាគីធ្វើប្រតិបត្តិការជួញដូរមូលបត្រ។⁵⁷

៣.២.២. ប្រតិបត្តិការផាត់ទាត់ និងទូទាត់

ប្រតិបត្តិការនៃការផាត់ទាត់ត្រូវបានប្រព្រឹត្តទៅដូចខាងក្រោម៖

1. ក្រោយការផ្តន្ទាត់ការជួញដូរជោគជ័យដោយប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រនៅថ្ងៃ T+0 ប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ ត្រូវបញ្ជូនព័ត៌មានពីការជួញដូរដែលបញ្ជាក់រាល់ (Confirmed Trade) ទៅ CSO សម្រាប់ CSO ធ្វើការបន្សុទ្ធ (Netting) សាច់ប្រាក់ និងមូលបត្រ នៅថ្ងៃ T+១ ។
  - បន្សុទ្ធសាច់ប្រាក់៖ គឺជាដំណើរការនៃការកាត់កងតម្លៃទិញសរុប និងតម្លៃលក់សរុបនៃមូលបត្រនីមួយៗ។
  - បន្សុទ្ធមូលបត្រ៖ គឺជាដំណើរការនៃការកាត់កងបរិមាណលក់សរុប និងបរិមាណទិញសរុបនៃមូលបត្រនីមួយៗ។
2. CSO បញ្ជូនព័ត៌មាននៃកាលបរិច្ឆេទផាត់ទាត់ និងទូទាត់ ទឹកប្រាក់ បរិមាណនៃមូលបត្រនីមួយៗ ធ្វើការទូទាត់ដោយសមាជិកផ្ទាល់ ឬក្នុងនាមអតិថិជន ទៅ SFs នៅថ្ងៃ T+២ ។
3. នៅថ្ងៃ T+២ ដដែល SFs ត្រូវធ្វើការទូទាត់សាច់ប្រាក់ទៅ CSA ដែលពាក់ព័ន្ធ និងត្រូវធ្វើការទូទាត់មូលបត្រទៅ CSD។⁵⁸

⁵⁷ ប្រកាសស្តីពី ការផ្តល់ការអនុញ្ញាតធ្វើជាប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធផាត់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រ និងប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ លេខ ០១១ គ.ម.ក ០១ ធ្នូ ២០០៩

៣.៣. ប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ

ប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ សំដៅដល់កន្លែងសម្រាប់ដាក់ផ្ញើមូលបត្រ។ ការដាក់ផ្ញើមូលបត្រ គឺជាដំណើរការនៃការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិមូលបត្រ តាមរយៈការផ្ទេររវាងគណនី (Book Entry) (ការកត់ត្រាឥណទាន/ឥណពន្ធ ក្នុងសៀវភៅគណនីរបស់សមាជិក និងអ្នកចូលរួម) ដោយគ្មានចរន្តនៃការផ្ទេរមូលបត្ររូបវន្ត។ ប្រព័ន្ធនៃប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ ចាប់ផ្តើមពីម៉ោង ៨:០០ ព្រឹក ដល់ម៉ោង ៥:០០ ល្ងាច រៀងរាល់ថ្ងៃធ្វើការ។

នៅពេលមូលបត្រមានការជួញដូររវាងវិនិយោគិន ប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ ធ្វើការទូទាត់នូវប្រតិបត្តិការទាំងនោះតាមរយៈការផ្ទេររវាងគណនី (Book Entry) ដោយគ្មានការផ្ទេរមូលបត្ររូបវន្ត។ ដូច្នេះហានិភ័យចំពោះការបាត់ និងការលួចមូលបត្រ ត្រូវបានជៀសវាងទាំងស្រុង។ សមាជិក អ្នកចូលរួម និងអតិថិជន ដែលបានដាក់ផ្ញើមូលបត្រនៅ ជមក មិនចាំបាច់ដកមូលបត្រទៅវិញ នៅពេលដែលត្រូវអនុវត្តសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិករឡើយ។

បុគ្គលដែលអាចបើកគណនីមូលបត្រនៅប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ រួមមាន ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ និងក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រ។ បុគ្គលដែលមានបំណងបើកគណនីមូលបត្រ ត្រូវបំពេញបែបបទបើកគណនីមូលបត្រនៅប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ។ គ្រប់គណនីមូលបត្រទាំងអស់ រួមមានគណនីមូលបត្ររបស់សមាជិក ឬអតិថិជនត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងប្រព័ន្ធ Ledger (ledger system) របស់ ជ.ម.ក ដែលផ្ទុកផងដែរនូវទិន្នន័យលម្អិតនៃប្រតិបត្តិការរបស់សមាជិក និងអតិថិជន ព្រមទាំងទិន្នន័យលម្អិតនៃបញ្ជីភាគហ៊ុនិក។⁵⁹

បុគ្គលដែលអាចបើកគណនីមូលបត្រនៅប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រនៃ ជ.ម.ក រួមមាន៖

- ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ
- បុគ្គលបោះផ្សាយលក់មូលបត្រ
- បុគ្គលចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រ
- ប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្របរទេស
- ភ្នាក់ងាររក្សាសុវត្ថិភាពក្នុងវិស័យមូលបត្រ
- វិនិយោគិនស្ថាប័ន។⁶⁰

⁵⁸ ប្រកាសស្តីពី ការផ្តល់ការអនុញ្ញាតធ្វើជាប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធជាត់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រ និងប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ លេខ ០១១ គ.ម.ក ០១ ធ្នូ ២០០៩

⁵⁹ <https://csx.com.kh/kh/csx-operations/depository> (ចូលទស្សនានៅថ្ងៃទី ១៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៥)

⁶⁰ ប្រកាសស្តីពី ការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ លេខ ០១៩/១៧ គ.ម.ក/ប្រ.ក ២៧ ធ្នូ ២០១៧

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងការផ្តល់អនុសាសន៍

១. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

បន្ទាប់ពីបានធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវពីប្រធានបទ “ការជួញដូរមូលបត្រកម្ពុសិទ្ធិក្នុងផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា” នេះកន្លងមកយើងខ្ញុំទទួលបានចំណេះដឹងជាច្រើនពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យមូលបត្រ ជាពិសេសគឺវិស័យមូលបត្រក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ ដោយសារតែប្រទេសកម្ពុជា យើងទើបតែមានការរីកចម្រើន ហើយវិស័យមួយចំនួនបានរីកចម្រើនទៅមុខជាលំដាប់ ជាពិសេសវិស័យសេដ្ឋកិច្ច។ ដើម្បីចូលរួមចំណែកក្នុងការជំរុញវិស័យសេដ្ឋកិច្ច ផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ត្រូវបានបង្កើត និងដាក់សម្ពោធជាផ្លូវការ នៅថ្ងៃទី ១១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១១ ដោយមានការគាំទ្រពីរាជរដ្ឋាភិបាល និងមានការចូលរួមពីអង្គភាពអាជីវកម្ម ក៏ដូចជានិយោគិនទាំងក្នុងស្រុក និងក្រៅស្រុកផងដែរ។ ផ្សារមូលបត្រកម្ពុជាបានបង្កើតឡើងក្នុងគោលបំណងកសាងមហាវិថីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់កម្ពុជា ដោយអនុញ្ញាតឱ្យអង្គភាពអាជីវកម្មអាចស្វែងរកមូលធនដើម្បីប្រើប្រាស់បាន តាមរយៈការបោះផ្សាយមូលបត្រកម្ពុសិទ្ធិ និងមូលបត្របំណុល ចំណែកវិនិយោគិន ក៏អាចធ្វើការទិញឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុទាំងនោះ ដើម្បីទទួលបានផលចំណេញផ្សេងៗដូចជា ភាគលាភ និងប្រាក់ចំណេញមូលធនផងដែរ។ ផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា អាចដំណើរការបានដោយមានការចូលរួមពីអង្គសំខាន់ៗដូចជា និយ័តកមូលបត្រកម្ពុជា ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយមូលបត្រដែលបានចុះបញ្ជី ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ វិនិយោគិន និងអ្នកចូលរួមដទៃទៀតក្នុងវិស័យមូលបត្រ។ នៅក្នុងឆ្នាំ ២០២២ មានក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជីសរុបទាំងក្នុងទីផ្សារគោល និងទីផ្សារកំណើនចំនួន ៩ក្រុមហ៊ុន ដែលចូលរួមក្នុងដំណើរការរបស់ផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា។

ដើម្បីធ្វើការជួញដូរមូលបត្រក្នុងផ្សារមូលបត្រកម្ពុជាបាន វិនិយោគិនវិញចាំបាច់ត្រូវមានលេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិន ដែលអាចស្នើសុំដោយផ្ទាល់ពីនិយ័តកមូលបត្រ ឬតាមរយៈក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ និងក៏អាចស្នើសុំតាមរយៈអនុញ្ញាតបានផងដែរ និងបន្ទាប់មកត្រូវបើកគណនីជួញដូរ នៅក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ ។ ក្រៅពីបំពេញលក្ខខណ្ឌទាំងពីរនេះ វិនិយោគិនត្រូវមានចំណេះដឹងខ្លះៗពីមូលបត្រ ការជ្រើសរើសក្រុមហ៊ុនមូលបត្រឱ្យបានត្រឹមត្រូវ យល់ដឹងខ្លះៗពីប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ដូចជា ថ្ងៃនិងម៉ោងជួញដូរ ប្រភេទបញ្ហា ការដាក់បញ្ហាទិញលក់ ថ្លៃមូលបត្រ ថ្លៃសេវា ជាដើម ដើម្បីឱ្យវិនិយោគិនអាចយល់ពីរបៀបនៃការជួញដូរ និងឈានទៅរកភាពជោគជ័យនៃការវិនិយោគក្នុងវិស័យមូលបត្រនេះ។

២. ការផ្តល់អនុសាសន៍

ក្រោយពីបានសិក្សាលើប្រធានបទ “ការជួញដូរមូលបត្រកម្ពុសិទ្ធិក្នុងផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា” នេះ ក្រុមយើងខ្ញុំសូមអនុញ្ញាតផ្តល់នូវមតិយោបល់មួយចំនួន ដើម្បីជាពុទ្ធិនៅក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យមូលបត្រ និងទាក់ទាញប្រជាប្រិយភាពពីសំណាក់វិនិយោគិនគ្រប់ជាន់ថ្នាក់ ដែលរួមមានដូចខាងក្រោម៖

- ធ្វើការផ្សព្វផ្សាយអប់រំប្រជាពលរដ្ឋទូទៅឱ្យយល់ពីវិស័យមូលបត្រ ដើម្បីឱ្យពួកគាត់បានដឹងច្បាស់ពីផលប្រយោជន៍នៃការវិនិយោគលើមូលបត្រ ដែលអាចនាំឱ្យមានកំណើនវិនិយោគិន និងងាយប្រមូលមូលធនបានច្រើនសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យវិនិយោគក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

- លើកទឹកចិត្តឲ្យសហគ្រាសខ្នាតតូច និងមធ្យម ព្រមទាំងសហគ្រាសធំៗ គ្រឹះស្ថានសាធារណៈ និងឯកជន ចូលរួមក្នុងទីផ្សារមូលបត្រ ដើម្បីបង្កើនចំនួនក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជី និងមានឧបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុច្រើនប្រភេទ ក្នុងទីផ្សារមូលបត្រ និងបង្កើនការទាក់ទាញដល់វិនិយោគិន។

គន្ថនិទ្ទេស

ប្រភព៖ ច្បាប់ អនុក្រឹត្យ ប្រកាស និងគោលការណ៍

- ច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការផ្សព្វផ្សាយមូលបត្រមហាជន លេខ នស/រកម/១០០៧/០២៨ ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែ តុលា ឆ្នាំ២០០៧
- អនុក្រឹត្យស្តីពីការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការផ្សព្វផ្សាយមូលបត្រមហាជន លេខ ៥៤.អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៩
- ប្រកាសស្តីពី ការដាក់ឱ្យអនុវត្តការកែប្រែវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រកម្ពុជា លេខ ០០៣/១៩ គ.ម.ក/ប្រ.ក ចុះថ្ងៃទី០៦ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩
- ប្រកាសស្តីពី ការដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវការកែប្រែវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រកម្ពុជា លេខ ០០២/២០ គ.ម.ក/ប្រ.ក ចុះថ្ងៃទី១០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០
- ប្រកាសស្តីពី ការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រកម្ពុជា លេខ ០១៧/១៧ គ.ម.ក/ប្រ.ក ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៧
- ប្រកាសស្តីពី ការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ លេខ ០១៩/១៧ គ.ម.ក/ប្រ.ក ចុះថ្ងៃទី ២៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៧
- ប្រកាសស្តីពី ការផ្តល់ការអនុញ្ញាតធ្វើជាប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធជាត់ទាត់និងទូទាត់ មូលបត្រ និងប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ លេខ ០១១ គ.ម.ក ចុះថ្ងៃទី០១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩
- ប្រកាសស្តីពី វិសោធនកម្មប្រការ ២នៃប្រកាសលេខ ០០១/១២ គ.ម.ក./ប្រ.ក ស្តីពី ការកំណត់កម្រៃសេវា សម្រាប់ការផ្តល់លេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិននៅក្នុងវិស័យមូលបត្រ លេខ ០០១/១៤ គ.ម.ក./ប្រ.ក ចុះ ថ្ងៃទី១៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៤
- គោលការណ៍ណែនាំស្តីពី ការផ្តល់លេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិនតាមអនឡាញ លេខ ០០២/២០ គ.ម.ក/ គ.ណ.ន ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២០
- គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការផ្តល់លេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិន លេខ ០០១/គ.ម.ក/គ.ណ.ន ចុះថ្ងៃទី០៦ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១២

ប្រភព៖ សៀវភៅ សារណា និងអត្ថបទបោះពុម្ព

- និយ័តកម្មមូលបត្រកម្ពុជា ពុទ្ធិមូលបត្រ៖ ភាគហ៊ុនធម្មតា និងភាគហ៊ុនបរិមា ឆ្នាំ២០១៦

- និយ័តកម្មមូលបត្រកម្ពុជា ព្រឹត្តិបត្រមូលបត្រ ឆ្នាំ២០១៧
- និយ័តកម្មមូលបត្រកម្ពុជា ព្រឹត្តិបត្រវិនិយោគិន និងការវិនិយោគ ឆ្នាំ២០២១
- និយ័តកម្មមូលបត្រកម្ពុជា ព្រឹត្តិបត្រវិនិយោគិន និងការវិនិយោគ ឆ្នាំ២០២០
- ហេង ច័ន្ទបូលីន (២០២២) “ទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា មេរៀនសម្រាប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រឆ្នាំទី៤” សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និង វិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច។

ប្រភព៖ គេហទំព័រ និងអ៊ីនធើណែត

- មូលបត្រកម្មសិទ្ធិ <https://csx.com.kh/kh/products-services/stock>
- ន.ម.ក <https://www.serc.gov.kh/khmer/faq.php?pn=2>
- ជ.ម.ក https://csx.com.kh/kh/education-publication/faq#section1_q1
- អាជីវកម្មធានាទិញមូលបត្រ
https://www.facebook.com/photo.php?fbid=1039176333243762&id=501516393676428&set=a.618697228625010&locale=km_KH
- អាជីវកម្មជួញដូរមូលបត្រ
<https://www.facebook.com/photo.php?fbid=1039176423243753&id=501516393676428&set=a.618697228625010>
- ក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ <https://csx.com.kh/kh/about-csx/member-participants/members>
- ប្រវត្តិក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា <https://csx.com.kh/kh/about-csx/csx-overview/csx-profile>
- ចក្ខុវិស័យ និងបេសកកម្ម <https://csx.com.kh/kh/about-csx/vision-mission>
- ប្រតិបត្តិការផាត់ទាត់និងទូទាត់ <https://csx.com.kh/kh/csx-operations/clearing-settlement>
- ប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ <https://csx.com.kh/kh/csx-operations/depository>
- ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល <https://csx.com.kh/kh/about-csx/csx-overview/board-of-directors>
- ថ្ងៃ និងម៉ោងជួញដូរ <https://csx.com.kh/kh/csx-operations/trading/trading-overview>
- ប្រភេទបញ្ជា <https://csx.com.kh/kh/csx-operations/trading/trading-overview>

- ថ្លៃពិសេស <https://csx.com.kh/kh/csx-operations/trading/stock-trading>
- វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃ <https://csx.com.kh/kh/csx-operations/trading/trading-overview>
- វិធីសាស្ត្រជួញដូរតាមការចរចា <https://csx.com.kh/kh/csx-operations/trading/trading-overview>
- បញ្ហាដែនកំណត់ <https://csx.com.kh/kh/csx-operations/trading/stock-trading>
- បញ្ហាទីផ្សារ <https://csx.com.kh/kh/csx-operations/trading/stock-trading>
- បញ្ហាដែនកំណត់ <https://csx.com.kh/kh/csx-operations/trading/stock-trading>
- បញ្ហាទីផ្សារ <https://csx.com.kh/kh/csx-operations/trading/stock-trading>
- ការដាក់បញ្ជា និងនីតិវិធីក្នុងការជួញដូរ <https://csx.com.kh/kh/csx-operations/trading/trading-overview>
- ប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ <https://csx.com.kh/kh/csx-operations/depository>

ឧបសម្ព័ន្ធ

- ឧបសម្ព័ន្ធទី ១ ៖ ប្រកាសស្តីពី ការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រកម្ពុជា
- ឧបសម្ព័ន្ធទី ២ ៖ ប្រកាសស្តីពី ការដាក់ឱ្យអនុវត្តការកែប្រែវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រកម្ពុជា
- ឧបសម្ព័ន្ធទី ៣ ៖ ប្រកាសស្តីពី ការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ

- ឧបសម្ព័ន្ធទី ១ ៖ ប្រកាសស្តីពី ការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រកម្ពុជា

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

លេខ: ០១៣/០៣ ព.ម.ក. 17.ក.

ប្រកាស

ស្តីពី

**ការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ
របស់ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រកម្ពុជា**

* * * * *

**ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
និងជាប្រធាននៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា**

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៣/៩០៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/១២១៣/១៣៩៣ ចុះថ្ងៃទី២១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការកែសម្រួល និងបំពេញបន្ថែមសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៤១៦/៣៦៨ ចុះថ្ងៃទី០៤ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៦ ស្តីពីការកែសម្រួល និងបំពេញបន្ថែមសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១៨ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១០៧/០០១ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៧ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីមូលបត្ររដ្ឋ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១០០៧/០២៨ ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៧ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៩៧ អនក្រ/បក ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៥៤ អនក្រ/បក ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៩ ស្តីពីការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន

(Signature)

អាសយដ្ឋានបណ្តោះអាសន្ន អគារ ៩៩ ផ្លូវ ៥៩៨ សង្កាត់ភ្នំពេញថ្មី ខណ្ឌសែនសុខ រាជធានីភ្នំពេញ-កម្ពុជា
Temporary Address: #99, Street 598, Sangkat Phnom Penh Thmey, Khan Sen Sok,
Phnom Penh, Cambodia

ទូរសព្ទ : ៨៥៥-២៣-៨៨៥-៦១១ ទូរសារ : ៨៥៥-២៣-៨៨៥-៦២២
Phone : 855-23-885-611 Fax : 855-23-885-622
E-mail : info@secc.gov.kh Website: www.secc.gov.kh

- បានឃើញប្រកាសលេខ ០១១ គ.ម.ក.ប្រក. ចុះថ្ងៃទី០១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ ស្តីពីការផ្តល់ការអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើជាប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធជាត់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រ និងប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ
- បានឃើញប្រកាសលេខ ០០៤ គ.ម.ក.ប្រ.ក. ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១០ ស្តីពីខ្លឹមសារគោលនយោបាយប្រតិបត្តិការរបស់ទីផ្សារមូលបត្រ ប្រព័ន្ធជាត់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រ និងសេវារក្សាទុកមូលបត្រ
- បានឃើញប្រកាសលេខ ០០៦/១១ គ.ម.ក.ប្រក. ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១១ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា
- យោងតាមសំណើសុំវិសោធនកម្មប្រកាសលេខ ០០៦/១១ គ.ម.ក.ប្រក. ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១១ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ចុះថ្ងៃទី០៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៧
- យោងតាមការអនុម័តនៃសម័យប្រជុំពេញអង្គរបស់គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជានាថ្ងៃទី០៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៧។

សង្ខេប

ប្រការ ១.-

ដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ដូចមានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធនៃប្រកាសនេះ។

ប្រការ ២.-

ប្រកាសលេខ ០០៦/១១ គ.ម.ក.ប្រក. ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១១ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ, ប្រកាសលេខ ០០១/១៣ គ.ម.ក.ប្រក. ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវការកែប្រែវិធានប្រតិបត្តិការរបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា, ប្រកាសលេខ ០០៥/១៤ គ.ម.ក.ប្រក. ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៤ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវការកែប្រែវិធានប្រតិបត្តិការរបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា និងប្រការ១ នៃប្រកាសលេខ ០០៣/១៧ គ.ម.ក.ប្រ.ក. ចុះថ្ងៃទី០៩ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវការកែប្រែវិធានប្រតិបត្តិការរបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ត្រូវទុកជានិរាករណ៍។

ប្រការ ៣.-

អគ្គនាយកនៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ប្រធាននាយកដ្ឋានត្រួតពិនិត្យទីផ្សារមូលបត្រ ប្រធាននាយកដ្ឋានកិច្ចការគតិយុត្ត ប្រធាននាយកដ្ឋាន-អង្គភាពដទៃទៀតចំណុះឱ្យគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា សមាជិក និងអ្នកចូលរួមក្នុងទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ព្រមទាំងបុគ្គលពាក់ព័ន្ធត្រូវអនុវត្តតាមខ្លឹមសារនៃប្រកាសនេះឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខានេះតទៅ។

ថ្ងៃពុធ ១៩ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០២១ នព្វស័ក ព.ស. ២៥៦១

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២១ ខែ ៩ ឆ្នាំ ២០២១

លោកជំទាវ ជួន វិជិត្យ អគ្គនាយកនៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា និងជាប្រធាននៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

បណ្ឌិតសភាចារ្យ ហ៊ុន សែន ជំនួយរដ្ឋមន្ត្រី

កន្លែងទទួល ៖

- ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
- ក្រសួងយុត្តិធម៌
- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
- អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន**
- នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ខុទ្ទកាល័យឯកឧត្តម លោកជំទាវ ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី “ដើម្បីជូនជ្រាប”
- ដូចប្រការ ៣
- “ដើម្បីអនុវត្ត”
- រាជកិច្ច
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

ឧបសម្ព័ន្ធប្រកាសលេខ ០៧៣/១៧
ចុះថ្ងៃទី ២៧ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៧

ស្តីពី
វិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ
របស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា
* * * * *

ជំពូកទី ១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

ប្រការ ១.- គោលបំណង

វិធាននេះមានគោលបំណងកំណត់ពីវិធីសាស្ត្រ យន្តការ នីតិវិធី និងការគ្រប់គ្រងការជួញដូរមូលបត្រ នៅក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា (សរសេរកាត់ថា ផ.ម.ក.) ស្របតាមច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយនិងការ ជួញដូរមូលបត្រមហាជន និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធជាធរមាន។

ប្រការ ២.- និយមន័យ

និយមន័យនៃពាក្យបច្ចេកទេសដែលប្រើប្រាស់នៅក្នុងវិធាននេះ ត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងប្រការនេះ និងមាននៅក្នុងសក្ខានុក្រម ដែលជាឧបសម្ព័ន្ធនៃច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន អនុក្រឹត្យស្តីពីការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធ ជាធរមាន៖

- សមាជិក សំដៅដល់ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ ដែលទទួលបានអាជ្ញាបណ្ណពីគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា (សរសេរកាត់ថា គ.ម.ក.) ហើយជាសមាជិកនៃប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ របស់ ផ.ម.ក. និងមានសិទ្ធិប្រើប្រាស់នូវប្រព័ន្ធជួញដូរនិងប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រមួយចំនួនទៀតរបស់ ផ.ម.ក.។
- បញ្ជា សំដៅដល់បញ្ជាទិញ ឬលក់មូលបត្រដោយសមាជិក ដើម្បីធ្វើការជួញដូរមូលបត្រនៅប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក.។
- ថ្លៃជួញដូរ សំដៅដល់ថ្លៃដែលទទួលបានពីការផ្គង់បញ្ជានៅក្នុងប្រព័ន្ធជួញដូររបស់ប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក.។
- ថ្លៃចុងក្រោយ សំដៅដល់ថ្លៃជួញដូរចុងក្រោយ ឬថ្លៃមូលដ្ឋាន ករណីគ្មានថ្លៃជួញដូរនៅថ្ងៃជួញដូរនីមួយៗ។

- ថ្លៃមូលដ្ឋាន សំដៅដល់ថ្លៃគោលសម្រាប់គណនាដែនកំណត់ថ្លៃក្នុងការជួញដូរមូលបត្រប្រចាំថ្ងៃ។
- ថ្លៃដុល (Dirty Price) សំដៅដល់ថ្លៃនៃមូលបត្របំណុល ដែលគិតបញ្ចូលនូវការប្រាក់បង្ករ (Accrued Interest) ។

- ថ្លៃលើក សំដៅដល់ថ្លៃជួញដូរដំបូងនៃមូលបត្រនៅថ្ងៃជួញដូរនីមួយៗ។
- ថ្លៃបិទ សំដៅដល់ថ្លៃដែលត្រូវបានកំណត់នៅពេលបិទទីផ្សារនៅថ្ងៃជួញដូរនីមួយៗ ដូចខាងក្រោម៖

១-ថ្លៃជួញដូរចុងក្រោយ ឬ

២-ថ្លៃពិសេស ឬ

៣-ថ្លៃបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈលើកដំបូង ក្នុងករណីគ្មានការជួញដូររហូតដល់ពេលបិទទីផ្សារ និងគ្មានថ្លៃពិសេស នៅថ្ងៃជួញដូរលើកដំបូង ឬ

៤-ថ្លៃមូលដ្ឋាន ក្នុងករណីគ្មានការជួញដូររហូតដល់ម៉ោងបិទទីផ្សារ និងគ្មានថ្លៃពិសេស។

- ថ្លៃពិសេស សំដៅដល់ថ្លៃដូចខាងក្រោម ក្នុងករណីមូលបត្រកម្មសិទ្ធិមិនត្រូវបានអនុវត្តការជួញដូររហូតដល់ម៉ោងបិទទីផ្សារ៖

១-ថ្លៃល្អបំផុតនៃសំណើលក់ (Best Ask) ដែលថ្លៃនៃសំណើលក់នេះទាបជាងថ្លៃមូលដ្ឋាន ឬថ្លៃបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈលើកដំបូង សម្រាប់ថ្ងៃជួញដូរលើកដំបូង ឬ

២-ថ្លៃល្អបំផុតនៃសំណើទិញ (Best Bid) ដែលថ្លៃនៃសំណើទិញនេះខ្ពស់ជាងថ្លៃមូលដ្ឋាន ឬថ្លៃបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈលើកដំបូង សម្រាប់ថ្ងៃជួញដូរលើកដំបូង។

- ថ្លៃបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈលើកដំបូង (IPO Price) សំដៅដល់ថ្លៃមូលបត្រកម្មសិទ្ធិដែលបានកំណត់នៅក្នុងឯកសារផ្តល់ព័ត៌មាន ដែលទទួលបានការអនុញ្ញាត និងចុះបញ្ជីជាស្ថាពរនៅ គ.ម.ក.។

- មូលបត្រចុះបញ្ជីលក់លើកដំបូង (Initially Listed Securities) សំដៅដល់មូលបត្រដែលត្រូវបានចុះបញ្ជីសម្រាប់ជួញដូរជាផ្លូវការនៅ គ.ម.ក. បន្ទាប់ពីត្រូវបានបោះផ្សាយលក់ជាសាធារណៈលើកដំបូង។

- ថ្លៃរំពឹងទុក (Expected Price) សំដៅដល់ថ្លៃជួញដូររំពឹងទុកដែលទទួលបានពីការផ្គុំផ្គងបញ្ហាជាបន្តបន្ទាប់នៅក្នុងអំឡុងពេលរំពឹងទុក និងវគ្គបិទ ដោយប្រើវិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ។

- បរិមាណរំពឹងទុក (Expected Volume) សំដៅដល់បរិមាណមូលបត្រដែលអាចផ្គុំផ្គងបានដោយឈរលើមូលដ្ឋាននៃថ្លៃរំពឹងទុក។

- ប្រតិបត្តិការគណនីអតិថិជន សំដៅដល់ប្រតិបត្តិការទិញ ឬលក់មូលបត្របន្ទាប់ពីបានទទួលការបញ្ជាពីអតិថិជន។

41

- ប្រតិបត្តិការគណនីសមាជិក សំដៅដល់ប្រតិបត្តិការទិញ ឬលក់មូលបត្រសម្រាប់គណនីផ្ទាល់របស់សមាជិក។

- ប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័ររបស់ ផ.ម.ក. សំដៅដល់ប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ ដែលប្រតិបត្តិដោយប្រតិបត្តិករទីផ្សារមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. ក្នុងគោលបំណងធ្វើជាអន្តរការីនៃការជួញដូរមូលបត្រ។

- ប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រសមាជិក សំដៅដល់ប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័ររបស់សមាជិក ដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យបញ្ជូនបញ្ជាទៅកាន់ប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័ររបស់ ផ.ម.ក.។

- ការជួញដូរមិនប្រក្រតី សំដៅដល់ការជួញដូរទាំងឡាយដែលក្នុងនោះថ្លៃ ឬបរិមាណនៃការជួញដូរមូលបត្រមានការប្រែប្រួលខុសប្រក្រតីនៅក្នុងទីផ្សារ។

- ការជួញដូរមិនស្មោះត្រង់ សំដៅដល់ការជួញដូរដែលធ្វើឱ្យថ្លៃទីផ្សារមានការប្រែប្រួលដោយមធ្យោបាយមិនស្មោះត្រង់ដូចជា៖ ការប្រើប្រាស់ព័ត៌មានផ្ទៃក្នុង ការប្រើឧបាយកលក្នុងទីផ្សារ ឬការប្រើប្រាស់ព័ត៌មានដែលមានលក្ខណៈភ្លេងបន្តិ ឬដែលនាំឱ្យយល់ខុស។

- ការឃ្លាំមើលទីផ្សារ (Market Watch) សំដៅដល់ការតាមដានសភាពការណ៍ទីផ្សារ តាមរយៈការវិភាគអំពីប្រតិបត្តិការជួញដូរមូលបត្រនៅលើទីផ្សារ ស្ថានភាពនៃបញ្ហា និងព័ត៌មាននានាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងឯកសារផ្តល់ព័ត៌មាន ពាក្យចោមអាវ៉ាម និងព័ត៌មានដែលទទួលបានពីប្រភពផ្សេងទៀត ជាដើម។

- វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ សំដៅដល់វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដែលរាល់បញ្ជាទិញនិងបញ្ជាលក់ទាំងអស់ ត្រូវផ្គូផ្គងព្រមគ្នានិងជួញដូរនៅថ្លៃតែមួយ។

- វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃច្រើន សំដៅដល់វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដែលបញ្ជាទិញឬបញ្ជាលក់មួយត្រូវបានផ្គូផ្គង និងអាចជួញដូរនៅថ្លៃច្រើនផ្សេងៗគ្នា។

ប្រការ ៣.- មូលបត្រដែលអាចជួញដូរបាន

មូលបត្រដែលចុះបញ្ជីលក់នៅ ផ.ម.ក. ត្រូវជួញដូរនៅប្រតិបត្តិករទីផ្សារមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. ដោយគោរពតាមវិធាននេះ។

ការជួញដូរមូលបត្រក្នុងចំណោមសមាជិក ត្រូវបានធ្វើអន្តរការីកម្មដោយប្រតិបត្តិករទីផ្សារមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក.។

ប្រការ ៤.- ប្រភេទនៃបញ្ជា

ផ.ម.ក. អនុញ្ញាតឱ្យមានប្រភេទបញ្ជាដូចខាងក្រោម៖

41

១-បញ្ជាដែនកំណត់ (Limit Order)÷ ជាបញ្ជាដែលមានថ្លៃជាក់លាក់មួយ ដើម្បីទិញឬលក់មូលបត្រនៅថ្លៃជាក់លាក់នោះ ឬនៅថ្លៃប្រសើរជាងថ្លៃជាក់លាក់នោះ។ ថ្លៃប្រសើរជាងថ្លៃជាក់លាក់ គឺជាថ្លៃទាបជាងថ្លៃជាក់លាក់នោះក្នុងករណីទិញ ឬជាថ្លៃខ្ពស់ជាងថ្លៃជាក់លាក់នោះក្នុងករណីលក់។

២-បញ្ជាទីផ្សារ (Market Order)÷ ជាបញ្ជាដើម្បីទិញឬលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិ នៅថ្លៃល្អបំផុតដែលមានក្នុងទីផ្សារ ដោយគោរពតាមប្រការ ១០, ១១ និង១២។ បញ្ជាទីផ្សារមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតសម្រាប់ប្រតិបត្តិការផ្តល់សន្និធិភាពមូលបត្រ និងការជួញដូរលើកដំបូងនៃមូលបត្រចុះបញ្ជីលក់លើកដំបូង។ នៅក្នុងវគ្គនិរន្តរ៍ បញ្ជាទីផ្សារអាចភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌណាមួយ ដូចខាងក្រោម÷

ក-លក្ខខណ្ឌជួញដូរទាំងស្រុង ឬលុបចោល (Fill or Kill)÷ ជាលក្ខខណ្ឌដែលកំណត់ថាបញ្ជានឹងត្រូវលុបចោលភ្លាម ប្រសិនបើបរិមាណនៃបញ្ជានោះមិនត្រូវបានផ្គត់ផ្គង់ទាំងស្រុងភ្លាមៗ បន្ទាប់ពីត្រូវបានដាក់បញ្ចូលក្នុងប្រព័ន្ធជួញដូរ។

ខ-លក្ខខណ្ឌជួញដូរ ហើយលុបចោល (Fill and Kill)÷ ជាលក្ខខណ្ឌដែលកំណត់ថាបញ្ជានឹងត្រូវលុបចោលភ្លាម ប្រសិនបើបរិមាណនៃបញ្ជានោះមិនត្រូវបានផ្គត់ផ្គង់ទាំងស្រុងឬមួយផ្នែកភ្លាមៗ បន្ទាប់ពីត្រូវបានដាក់បញ្ចូលក្នុងប្រព័ន្ធជួញដូរ។ ក្នុងករណីដែលបរិមាណនៃបញ្ជានោះត្រូវបានផ្គត់ផ្គង់មួយផ្នែក បញ្ជាដែលមានបរិមាណនៅសល់នោះ នឹងត្រូវលុបចោលភ្លាម។

៣-បញ្ជាតាមការចរចា (Negotiated Order)÷ ជាបញ្ជាដើម្បីទិញឬលក់មូលបត្រ តាមវិធីសាស្ត្រជួញដូរតាមការចរចា (Negotiated Trading Method) ។

ប្រការ ៥.- សុពលភាពនៃបញ្ជា

រាល់បញ្ជានីមួយៗ ត្រូវមានសុពលភាពចាប់ពីពេលដែលទទួលបាននៅក្នុងប្រព័ន្ធជួញដូររបស់ប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រនៃ ជ.ម.ក. រហូតដល់ពេលដែលបញ្ជានោះត្រូវបានអនុវត្តការជួញដូរនៅអំឡុងវគ្គជួញដូរនៃថ្ងៃតែមួយ។

ទោះបីមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ ខាងលើ សុពលភាពនៃបញ្ជានៃមូលបត្រណាមួយត្រូវបានព្យួរក្នុងករណីដែលការជួញដូរមូលបត្រនោះត្រូវបានព្យួរក្នុងអំឡុងម៉ោងជួញដូរ។

ប្រការ ៦.- ការកែប្រែ ឬលុបបញ្ជាដែលបានបញ្ជូន

ប្រសិនបើបញ្ជាមិនទាន់ត្រូវបានអនុវត្តការជួញដូរ សមាជិកអាច÷

១-កែប្រែឬលុប ថ្លៃឬបរិមាណនៃបញ្ជាដែនកំណត់។

២-លុបបញ្ជាទីផ្សារ និងបញ្ជាតាមការចរចា។

41

ប្រការ ៧.- នីតិវិធីនៃការដាក់បញ្ចាំ

ក្នុងករណីដែលសមាជិកមួយដាក់បញ្ចាំទៅប្រតិបត្តិករទីផ្សារមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. សមាជិកនោះត្រូវ អនុវត្តនីតិវិធីដូចខាងក្រោម៖

- ១-ពិនិត្យមើលសាច់ប្រាក់ ឬមូលបត្រដែលអតិថិជនមាន ដើម្បីធានាការទូទាត់ ឬការជួញដូរដែល ពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហានោះ។
- ២-ពិនិត្យព័ត៌មានលម្អិតនៃបញ្ហាដូចមានចែងក្នុងប្រការ ៨ ។
- ៣- ដាក់បញ្ជាចូលទៅក្នុងប្រព័ន្ធជួញដូរបស់ប្រតិបត្តិករទីផ្សារមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. ។

ប្រការ ៨.- ព័ត៌មានលម្អិតនៃបញ្ហា

បញ្ហាដែលដាក់ចូលទៅក្នុងប្រព័ន្ធជួញដូរបស់ប្រតិបត្តិករទីផ្សារមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. ត្រូវមាន ព័ត៌មានលម្អិត ដូចខាងក្រោម៖

- ១-ឈ្មោះមូលបត្រ។
- ២-បរិមាណ។
- ៣-ថ្លៃ ករណីក្រៅពីបញ្ហាទីផ្សារ។
- ៤-លេខកូដជួញដូរតាមការចរចា ចំពោះបញ្ហាតាមការចរចា។
- ៥-ការបញ្ជាក់ពីបញ្ហា៖ បញ្ហាទិញ ឬបញ្ហាលក់។
- ៦-ប្រភេទនៃប្រតិបត្តិការ៖ ប្រតិបត្តិការគណនីអតិថិជន ឬប្រតិបត្តិការគណនីសមាជិក។
- ៧-លេខអត្តសញ្ញាណសមាជិក។
- ៨-លេខអត្តសញ្ញាណវិនិយោគិន។
- ៩-លេខបញ្ជា។
- ១០-លេខគណនីជួញដូរ។
- ១១-ក្នុងករណីលុបឬកែប្រែបញ្ជា ត្រូវបញ្ជាក់ថាជាការលុបឬជាការកែប្រែ ហើយត្រូវបញ្ជាក់លេខ បញ្ជាដើមផងដែរ។
- ១២-លេខកូដវិនិយោគិន៖ ជារូបវន្តបុគ្គល ឬនីតិបុគ្គល។
- ១៣-លេខកូដប្រទេសរបស់វិនិយោគិន។

ប្រការ ៩.- វិធីសាស្ត្រជួញដូរ

រាល់ការជួញដូរត្រូវធ្វើឡើងតាមវិធីសាស្ត្រ ដូចខាងក្រោម៖

- ១-វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃ (Auction Trading Method) ។

២-វិធីសាស្ត្រជួញដូរតាមការចរចា (Negotiated Trading Method) ។

ប្រការ ១០.- វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃ

វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃ (Auction Trading Method) គឺជាវិធីសាស្ត្រផ្គត់ផ្គង់បញ្ជាទិញនិងបញ្ជាលក់ដោយស្វ័យប្រវត្តិ តាមវិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ (Single Price Auction) ឬវិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃច្រើន (Multiple Price Auction) ។

អាទិភាពនៃបញ្ជាតាមវិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ និងវិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃច្រើន ត្រូវកំណត់ទៅតាមគោលការណ៍ដូចខាងក្រោម៖

១-បញ្ជាលក់ដែលមានថ្លៃទាបជាង មានអាទិភាពលើបញ្ជាលក់ដែលមានថ្លៃខ្ពស់ជាង ហើយបញ្ជាទិញដែលមានថ្លៃខ្ពស់ជាង មានអាទិភាពលើបញ្ជាទិញដែលមានថ្លៃទាបជាង។

២-ក្នុងករណីបញ្ជាមានថ្លៃដូចគ្នា បញ្ជាដែលទទួលបានមុន មានអាទិភាពលើបញ្ជាដែលទទួលបានក្រោយ។

ទោះបីជាមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី២នៃប្រការនេះក៏ដោយ អាទិភាពនៃបញ្ជាទិញនិងបញ្ជាលក់តាមរយៈវិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ ត្រូវបានកំណត់ដោយឡែក ក្នុងករណីនៃបញ្ជាព្រមពេលគ្នា៖

១-ត្រូវបានចាត់ទុកថាជាបញ្ជាព្រមពេលគ្នា ចំពោះករណីដូចខាងក្រោម៖

ក-រាល់បញ្ជាទិញដែលមានថ្លៃដែលត្រូវផ្គត់ផ្គង់ស្មើនឹងដែនកំណត់ថ្លៃខាងលើ (ថ្លៃមូលដ្ឋាន +១០%)។

ខ-រាល់បញ្ជាលក់ដែលមានថ្លៃដែលត្រូវផ្គត់ផ្គង់ស្មើនឹងដែនកំណត់ថ្លៃខាងក្រោម (ថ្លៃមូលដ្ឋាន -១០%)។

២-ចំពោះបញ្ជាព្រមពេលគ្នា ដូចមានចែងនៅក្នុងចំណុចទី១ នៃកថាខណ្ឌនេះ បញ្ជាសម្រាប់គណនីអតិថិជនមានអាទិភាពលើបញ្ជាសម្រាប់គណនីសមាជិក។ ក្នុងករណីនេះ បញ្ជាដែលមានបរិមាណច្រើនជាងមានអាទិភាពលើបញ្ជាដែលមានបរិមាណតិចជាង។ ក្នុងករណីបញ្ជាមានបរិមាណស្មើគ្នា បញ្ជាដែល ជ.ម.ក. ទទួលបានមុនតាមរយៈប្រព័ន្ធជួញដូរត្រូវមានអាទិភាព។

៣-ការបែងចែកបរិមាណមូលបត្រសម្រាប់បញ្ជាព្រមពេលគ្នា ដូចមានចែងនៅក្នុងចំណុចទី២ នៃកថាខណ្ឌនេះ ត្រូវអនុវត្តតាមលំដាប់លំដោយអាទិភាព ដូចខាងក្រោម៖

- ក-១០០ (មួយរយ) ដង នៃឯកតាជួញដូរ។
- ខ-៥០០ (ប្រាំរយ) ដង នៃឯកតាជួញដូរ។
- គ-១០០០ (មួយពាន់) ដង នៃឯកតាជួញដូរ។

ឃ-៥០ (ហាសិប) ភាគរយ នៃបរិមាណដែលនៅសល់។ ក្នុងករណីនេះ ប្រសិនបើបរិមាណនោះ ទាបជាងឯកតាជួញដូរ ត្រូវកំណត់យកត្រឹមឯកតាជួញដូរ។

ង-បរិមាណដែលនៅសល់ទាំងអស់ត្រូវផ្តល់ឱ្យតាមអាទិភាព។

ប្រការ ១១.- វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ

ថ្លៃដូចខាងក្រោមនេះ ត្រូវកំណត់យកដោយប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ (Single Price Auction) ៖

១-ថ្លៃបើក។

២-ថ្លៃជួញដូរលើកដំបូងនៃមូលបត្រចុះបញ្ជីលក់លើកដំបូង។

៣-ថ្លៃបើកក្រោយពេលបើកទីផ្សារឡើងវិញ បន្ទាប់ពីបិទទីផ្សារបណ្តោះអាសន្ន ឬព្យួរការជួញដូរ រយៈពេលយូរ។

៤-ថ្លៃក្រោយពេលចាប់ផ្តើមការជួញដូរឡើងវិញ បន្ទាប់ពីផ្អាកការជួញដូរ។

៥-ថ្លៃនៅពេលបិទទីផ្សារ។

ករណីប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ បញ្ហាទីផ្សារដែលបានដាក់ត្រូវចាត់ទុកថា មានថ្លៃណាមួយ ដូចខាងក្រោម៖

១-ក្នុងករណីមានតែបញ្ហាទីផ្សារទិញ និងបញ្ហាទីផ្សារលក់ ថ្លៃត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

ក-ថ្លៃចុងក្រោយ ប្រសិនបើបរិមាណខាងទិញស្មើបរិមាណខាងលក់។

ខ-ថ្លៃចុងក្រោយបូកមួយឯកតាគម្លាតថ្លៃ ដែលត្រូវស្ថិតក្នុងដែនកំណត់ថ្លៃខាងលើ ប្រសិនបើ បរិមាណខាងទិញច្រើនជាងបរិមាណខាងលក់។

គ-ថ្លៃចុងក្រោយដកមួយឯកតាគម្លាតថ្លៃ ដែលត្រូវស្ថិតក្នុងដែនកំណត់ថ្លៃខាងក្រោម ប្រសិនបើ បរិមាណខាងទិញតិចជាងបរិមាណខាងលក់។

២-ចំពោះករណីផ្សេងទៀតក្រៅពីចំណុចទី១នៃកថាខណ្ឌនេះ ថ្លៃនៃបញ្ហាទីផ្សារទិញគឺជាថ្លៃដែល ខ្ពស់ជាងគេក្នុងចំណោមថ្លៃខាងក្រោម៖

ក-ថ្លៃចុងក្រោយ។

ខ-ថ្លៃដែលស្ថិតនៅមួយឯកតាគម្លាតថ្លៃខ្ពស់ជាងថ្លៃនៃបញ្ហាដែនកំណត់ទិញដែលខ្ពស់បំផុត ដែលត្រូវស្ថិតក្នុងដែនកំណត់ថ្លៃខាងលើ។

គ-ថ្លៃនៃបញ្ហាដែនកំណត់លក់ដែលខ្ពស់បំផុត។

៣-ចំពោះករណីផ្សេងទៀតក្រៅពីចំណុចទី១នៃកថាខណ្ឌនេះ ថ្លៃនៃបញ្ហាទីផ្សារលក់គឺជាថ្លៃដែល ទាបជាងគេក្នុងចំណោមថ្លៃខាងក្រោម៖

ក-ថ្លៃចុងក្រោយ។

ខ-ថ្លៃដែលស្ថិតនៅមួយឯកតាតម្លាតថ្លៃទាបជាងថ្លៃនៃបញ្ហាដែនកំណត់លក់ដែលទាបបំផុតដែលត្រូវស្ថិតក្នុងដែនកំណត់ថ្លៃខាងក្រោម។

គ-ថ្លៃនៃបញ្ហា ដែនកំណត់ទិញដែលទាបបំផុត។

ការជួញដូរតាមវិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ ត្រូវអនុវត្តតាមថ្លៃកំណត់មួយ ដែលហៅថា ថ្លៃជួញដូរ (Trading Price) ដែលត្រូវកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១-ក្នុងករណី “ថ្លៃផ្គូផ្គង” (Matching Price) មានតែមួយ ថ្លៃជួញដូរគឺជាថ្លៃផ្គូផ្គង ដែលនៅថ្លៃនោះបរិមាណសរុបនៃបញ្ហាលក់ត្រូវបានផ្គូផ្គងនឹងបរិមាណសរុបនៃបញ្ហាទិញ ដោយអនុវត្តតាមលំដាប់នៃអាទិភាពដូចខាងក្រោម៖

ក-អាទិភាពទី ១៖ បរិមាណសរុបនៃបញ្ហាលក់ដែលមានថ្លៃទាបជាងថ្លៃផ្គូផ្គង និងបរិមាណសរុបនៃបញ្ហាទិញដែលមានថ្លៃខ្ពស់ជាងថ្លៃផ្គូផ្គង។

ខ-អាទិភាពទី ២៖ក្នុងករណីដែលបញ្ហាលក់ និងបញ្ហាទិញត្រូវបានដាក់នៅចំថ្លៃផ្គូផ្គង បរិមាណមូលបត្រត្រូវបានផ្គូផ្គងដូចខាងក្រោម៖

-បរិមាណសរុបនៃបញ្ហាលក់ ឬបរិមាណសរុបនៃបញ្ហាទិញនោះ និង

-ចាប់ពី ១ (មួយ)ឯកតាមូលបត្រនៃបញ្ហាម្ខាងទៀត។

២-ក្នុងករណីដែលមានចំនួនថ្លៃផ្គូផ្គងលើសពី ១ (មួយ) ថ្លៃជួញដូរត្រូវបានជ្រើសរើសក្នុងចំណោមថ្លៃដូចខាងក្រោម៖

ក-ថ្លៃចុងក្រោយ ឬថ្លៃបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈលើកដំបូងនៅថ្ងៃជួញដូរដំបូងប្រសិនបើមានថ្លៃផ្គូផ្គងណាមួយស្មើនឹងថ្លៃចុងក្រោយ ឬថ្លៃបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈលើកដំបូងនេះ។

ខ-ថ្លៃដែលនៅកៀកជាងគេធៀបនឹងថ្លៃចុងក្រោយ ឬថ្លៃបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈលើកដំបូងនៅថ្ងៃជួញដូរដំបូង ប្រសិនបើគ្មានថ្លៃផ្គូផ្គងណាដែលស្មើនឹងថ្លៃចុងក្រោយ ឬថ្លៃបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈលើកដំបូងនេះ។

ប្រការ ១២.- វិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃច្រើន

ថ្លៃផ្សេងទៀតក្រៅពីថ្លៃដែលចែងនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី១ នៃប្រការ១១ ត្រូវកំណត់តាមវិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃច្រើន (Multiple Price Auction) ។

ក្នុងករណីដែលថ្លៃត្រូវបានកំណត់ស្របតាមកថាខណ្ឌទី១ បញ្ជាទីផ្សារដែលបានដាក់ត្រូវចាត់ទុកថា មានថ្លៃណាមួយដូចខាងក្រោម រហូតដល់បរិមាណបញ្ជាសរុបត្រូវបានផ្គត់ផ្គង់អស់៖

១-ថ្លៃខ្ពស់ជាងគេក្នុងចំណោមថ្លៃខាងក្រោម ករណីបញ្ជាទីផ្សារទិញ៖

ក-ថ្លៃចុងក្រោយ នៅពេលគ្មានបញ្ជាដែនកំណត់ទិញ ឬថ្លៃបញ្ជាដែនកំណត់ទិញដែលខ្ពស់បំផុត បូក ១ (មួយ) ឯកតាតម្កាត់ថ្លៃ ដែលត្រូវស្ថិតក្នុងដែនកំណត់ថ្លៃខាងលើ នៅពេលមានបញ្ជាដែនកំណត់ទិញ។

ខ-ថ្លៃនៃបញ្ជាដែនកំណត់លក់ដែលខ្ពស់បំផុត។

២-ថ្លៃទាបជាងគេក្នុងចំណោមថ្លៃខាងក្រោម ចំពោះករណីបញ្ជាទីផ្សារលក់៖

ក-ថ្លៃចុងក្រោយ នៅពេលគ្មានបញ្ជាដែនកំណត់លក់ ឬថ្លៃនៃបញ្ជាដែនកំណត់លក់ដែលទាប បំផុតដក ១ (មួយ) ឯកតាតម្កាត់ថ្លៃ ដែលត្រូវស្ថិតក្នុងដែនកំណត់ថ្លៃខាងក្រោម នៅពេលមានបញ្ជាដែន កំណត់លក់។

ខ-ថ្លៃនៃបញ្ជាដែនកំណត់ទិញដែលទាបបំផុត។

ការជួញដូរតាមវិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃដោយកម្រិត ត្រូវគោរពតាមអាទិភាពនៃបញ្ជាដូចដែលបាន ចែងនៅកថាខណ្ឌទី២ នៃប្រការ១០ ហើយការជួញដូរត្រូវអនុវត្តនៅថ្លៃនៃបញ្ជាដែលទទួលបានមុន នៅ ពេលដែលថ្លៃទិញខ្ពស់បំផុតផ្គត់ផ្គង់ជាមួយថ្លៃលក់ទាបបំផុត។

ប្រការ ១៣.- វិធីសាស្ត្រជួញដូរតាមការចរចា

វិធីសាស្ត្រជួញដូរតាមការចរចា (Negotiated Trading Method) គឺជាវិធីសាស្ត្រផ្គត់ផ្គង់បញ្ជាតាម ការចរចាទិញនិងលក់មួយគ្នា បន្ទាប់ពីភាគីទាំងពីរបានចរចា និងព្រមព្រៀងលើលក្ខខណ្ឌទាំងឡាយនៃការ ជួញដូរ។

ការជួញដូរដែលបានព្រមព្រៀងដូចបានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ខាងលើនេះ មានអានុភាពលុះត្រាតែ បញ្ជាជួញដូរតាមការចរចាត្រូវបានដាក់មកប្រតិបត្តិករទីផ្សារមូលបត្រនៃ ជ.ម.ក. និងផ្គត់ផ្គង់ដោយជោគជ័យ។

បញ្ជាជួញដូរតាមការចរចាទាំងសងខាង ត្រូវមានព័ត៌មានលម្អិតដូចគ្នាទាំងស្រុងគឺ ឈ្មោះមូលបត្រ បរិមាណ ថ្លៃ និងលេខកូដជួញដូរតាមការចរចា។

ប្រការ ១៤.- ថ្ងៃ និងម៉ោងជួញដូរ

ថ្ងៃជួញដូរចាប់ផ្តើមពីថ្ងៃចន្ទ ដល់ថ្ងៃសុក្រ លើកលែងថ្ងៃឈប់សម្រាកជាសាធារណៈដោយអនុ- លោមតាមច្បាប់ស្តីពីការងារ។

ម៉ោងជួញដូរចាប់ផ្តើមពីម៉ោង ៨:០០នាទី ព្រឹក រហូតដល់ម៉ោង ១១:៣០នាទី ព្រឹក ដែលបែងចែក ជាបីវគ្គដោយឈរលើមូលដ្ឋាននៃវិធីសាស្ត្រនៃការដេញថ្លៃ ដូចខាងក្រោម៖

វគ្គ	ម៉ោងទទួលបញ្ជា	ម៉ោងអនុវត្តការជួញដូរ	វិធីសាស្ត្រ
វគ្គបើក	៨:០០ - ៩:០០	៩:០០	ដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ
វគ្គនិរន្តរ៍	៩:០០ - ១១:០០		ដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃច្រើន
វគ្គបិទ	១១:០០ - ១១:៣០	១១:៣០	ដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ

ប្រសិនបើមានការផ្លាស់បញ្ជានៅម៉ោង ៩:០០នាទី ព្រឹក វគ្គបើកនឹងត្រូវរំពេចរហូតដល់មានការ ផ្លាស់នៅក្នុងថ្ងៃដដែល។

ចំពោះវិធីសាស្ត្រជួញដូរតាមការចរចា៖ ម៉ោងជួញដូរចាប់ផ្តើមពីម៉ោង ៩:០០នាទី ព្រឹកដល់ម៉ោង ១១:៣០នាទី ព្រឹក។

ជំពូកទី ២

លក្ខខណ្ឌនៃការជួញដូរមូលបត្រកម្ពុជា

ប្រការ ១៥.- ឯកតាបញ្ជា បញ្ជាអប្បបរមា និងឯកតាគម្លាតថ្លៃ

ឯកតាបញ្ជាទី ១ (មួយ) ឯកតាមូលបត្រកម្ពុជា។

សម្រាប់ការជួញដូរមូលបត្រកម្ពុជាតាមវិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃ ឯកតាគម្លាតថ្លៃត្រូវកំណត់ដូចខាង ក្រោម៖

១- ១០ (ដប់) រៀល ចំពោះមូលបត្រកម្ពុជាដែលមានថ្លៃទាបជាង ៤.០០០ (បួនពាន់) រៀល ក្នុង ១ (មួយ) ឯកតាមូលបត្រកម្ពុជា។

២- ២០ (ម្ភៃ) រៀល ចំពោះមូលបត្រកម្ពុជាដែលមានថ្លៃស្មើ ឬខ្ពស់ជាង ៤.០០០ (បួនពាន់) រៀល ប៉ុន្តែទាបជាង ២០.០០០ (ពីរម៉ឺន) រៀល ក្នុង ១ (មួយ) ឯកតាមូលបត្រកម្ពុជា។

៣- ៥០ (ហាសិប) រៀល ចំពោះមូលបត្រកម្ពុជាដែលមានថ្លៃស្មើ ឬខ្ពស់ជាង ២០.០០០ (ពីរម៉ឺន) រៀល ប៉ុន្តែទាបជាង ៤០.០០០ (បួនម៉ឺន) រៀល ក្នុង ១ (មួយ) ឯកតាមូលបត្រកម្ពុជា។

៤- ១០០ (មួយរយ) រៀល ចំពោះមូលបត្រកម្ពុជាដែលមានថ្លៃស្មើឬខ្ពស់ជាង ៤០.០០០ (បួន ម៉ឺន) រៀល ប៉ុន្តែទាបជាង ១០០.០០០ (មួយសែន) រៀល ក្នុង ១ (មួយ) ឯកតាមូលបត្រកម្ពុជា។

៥- ២០០ (ពីររយ) រៀល ចំពោះមូលបត្រកម្ពុជាដែលមានថ្លៃស្មើឬខ្ពស់ជាង ១០០.០០០ (មួយ សែន) រៀល ប៉ុន្តែទាបជាង ២០០.០០០ (ពីរសែន) រៀល ក្នុង ១ (មួយ) ឯកតាមូលបត្រកម្ពុជា។

៦- ៥០០ (ប្រាំរយ) រៀល ចំពោះមូលបត្រកម្មសិទ្ធិដែលមានថ្លៃស្មើឬខ្ពស់ជាង ២០០.០០០ (ពីរសែន) រៀល ប៉ុន្តែទាបជាង ៤០០.០០០ (បួនសែន) រៀល ក្នុង ១ (មួយ) ឯកតាមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ។

៧- ១.០០០ (មួយពាន់) រៀល ចំពោះមូលបត្រកម្មសិទ្ធិដែលមានថ្លៃស្មើ ឬខ្ពស់ជាង ៤០០.០០០ (បួនសែន) រៀល ក្នុង ១ (មួយ) ឯកតាមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ។

សម្រាប់ការជួញដូរមូលបត្រកម្មសិទ្ធិតាមវិធីសាស្ត្រជួញដូរតាមការចរចា បញ្ជាអប្បបរមាគឺ ៥០.០០០ (ប្រាំម៉ឺន) ឯកតាមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ ឬ២០០.០០០.០០០ (ពីររយលាន) រៀល យកមួយណាដែលតូចជាង ហើយឯកតាតម្កាត់ថ្លៃ គឺ ១ (មួយ) រៀល។

ប្រការ ១៦.- ថ្លៃមូលដ្ឋាន

ថ្លៃមូលដ្ឋានសម្រាប់ការជួញដូរមូលបត្រចុះបញ្ជីលក់លើកដំបូង សំដៅដល់ថ្លៃជួញដូរដំបូងដែលត្រូវបានកំណត់នៅចន្លោះពី ៩០% (កៅសិបភាគរយ) ទៅ ១៥០% (មួយរយហាសិបភាគរយ) នៃថ្លៃបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈលើកដំបូង។

ថ្លៃមូលដ្ឋានរបស់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិសម្រាប់ថ្លៃជួញដូរនីមួយៗ ត្រូវកំណត់ដូចខាងក្រោមលើកលែងតែមានការកំណត់ផ្សេងពីនេះ ដោយ គ.ម.ក. ៖

១- ក្រៅពីថ្លៃមូលដ្ឋានរបស់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិដូចមានក្នុងចំនុច ២ ដល់ ៤ ខាងក្រោម ថ្លៃមូលដ្ឋាននៃមូលបត្រកម្មសិទ្ធិសម្រាប់ថ្លៃជួញដូរនីមួយៗ គឺជាថ្លៃបិទនៃថ្លៃជួញដូរចុងក្រោយ។

២- ក្នុងករណីមូលបត្រកម្មសិទ្ធិដែលបានចែកភាគលាភជាមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ ថ្លៃមូលដ្ឋានគឺជាថ្លៃដែលទទួលបានតាមរូបមន្តដូចខាងក្រោម៖

មូលធនបន្ថែមកម្មវិធីផ្សារមុនបែងចែកភាគលាភជាមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ / ចំនួនមូលបត្រកម្មសិទ្ធិបន្ទាប់ពីបែងចែកភាគលាភជាមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ

ចំណាំ៖ មូលធនបន្ថែមកម្មវិធីផ្សារមុនបែងចែកភាគលាភជាមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ = ថ្លៃបិទ x ចំនួនមូលបត្រកម្មសិទ្ធិមុនបែងចែកភាគលាភជាមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ

៣- ក្នុងករណីមានការបង្កើនដើមទុនតាមរយៈការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិបន្ថែម ថ្លៃមូលដ្ឋានគឺជាថ្លៃដែលទទួលបានតាមរូបមន្តដូចខាងក្រោម៖

[មូលធនបន្ថែមកម្មវិធីផ្សារមុនបង្កើនដើមទុន + (ថ្លៃមូលបត្រកម្មសិទ្ធិបោះផ្សាយលក់ x ចំនួនមូលបត្រកម្មសិទ្ធិដែលបានបោះផ្សាយលក់បន្ថែម)] / ចំនួនមូលបត្រកម្មសិទ្ធិបន្ទាប់ពីបង្កើនដើមទុន

៤- ក្នុងករណីមូលបត្រកម្មសិទ្ធិដែលមានការបង្កែង (ការបំបែក ការបង្រួម ឬកាត់បន្ថយដើមទុន មូលបត្រកម្មសិទ្ធិ) ថ្លៃមូលដ្ឋានគឺជាថ្លៃដែលទទួលបានតាមរូបមន្តដូចខាងក្រោម៖

$$\text{ថ្លៃបិទនៃថ្ងៃជួញដូរចុងក្រោយ} \times \text{អនុបាតបង្កែង (Split Ratio)} \quad (\text{អនុបាតបង្កែង} = \text{ចំនួនមូលបត្រកម្មសិទ្ធិមុនបង្កែង} / \text{ចំនួនមូលបត្រកម្មសិទ្ធិក្រោយបង្កែង})$$

ក្នុងករណីថ្លៃមូលបត្រដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ ខាងលើ ទាបជាងឯកតាតម្កាត់ថ្លៃ នោះថ្លៃមូលដ្ឋានត្រូវកំណត់ស្មើនឹងឯកតាតម្កាត់ថ្លៃ។

ប្រការ ១៧.- ដែនកំណត់ថ្លៃប្រចាំថ្ងៃ

ដែនកំណត់ថ្លៃប្រចាំថ្ងៃ សម្រាប់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិជួញដូរតាមវិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃ ត្រូវស្មើនឹងថ្លៃមូលដ្ឋាន $\pm 10\%$ (បូកឬដកដប់ភាគរយ) ដោយតម្លៃ 10% នៃថ្លៃមូលដ្ឋានត្រូវបង្កត់ចុះតាមឯកតាតម្កាត់ថ្លៃមុននឹងយកទៅបូកឬដកថ្លៃមូលដ្ឋាន។ ក្នុងករណីថ្លៃមូលដ្ឋានទាបជាង ១០០ (មួយរយ) រៀល ដែនកំណត់ថ្លៃប្រចាំថ្ងៃស្មើនឹង ១០ (ដប់) រៀល។

ទោះបីមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ ខាងលើ ដែនកំណត់ថ្លៃប្រចាំថ្ងៃមិនត្រូវបានកំណត់ទេចំពោះមូលបត្រកម្មសិទ្ធិដែលត្រូវដកចេញពីការចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រ (Delisting) ហើយត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យជួញដូរក្នុងអំឡុងពេលមួយកំណត់ នៅមុនពេលដកចេញពីការចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រ។

ទោះបីមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ និងទី២ខាងលើ បន្ទាប់ពីមានការឯកភាពពីអគ្គនាយកនៃ គ.ម.ក. ផ.ម.ក. អាចកំណត់យកដែនកំណត់ថ្លៃប្រចាំថ្ងៃផ្សេងពីនេះក្នុងករណីដូចខាងក្រោម៖

- ១- ករណីមូលបត្រកម្មសិទ្ធិត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យចុះបញ្ជីឡើងវិញ។
- ២- ករណីមូលបត្រកម្មសិទ្ធិត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យចាប់ផ្តើមជួញដូរឡើងវិញ បន្ទាប់ពីត្រូវបានព្យួរអស់មួយរយៈពេលវែង។

៣- ករណីផ្សេងទៀតមានការលំបាកខ្លាំងក្នុងការអនុវត្តដែនកំណត់ថ្លៃប្រចាំថ្ងៃ។

ដែនកំណត់ថ្លៃប្រចាំថ្ងៃ មិនត្រូវអនុវត្តចំពោះវិធីសាស្ត្រជួញដូរតាមការចរចា។

ប្រការ ១៨.- ការកែតម្រូវលើកិច្ចសម្របសម្រួលប្រតិបត្តិការជួញដូរ

ក្នុងករណីដែល ផ.ម.ក. មានកំហុសឆ្គងក្នុងដំណើរការធ្វើអន្តរការីកម្មនៃការជួញដូរមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ ឬក្នុងករណីដែលសមាជិកណាមួយមានកំហុសឆ្គងក្នុងដំណើរការដាក់បញ្ជាដែនកំណត់ ឬបញ្ជាទិញរំពាក់ព័ន្ធនឹងមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ ព័ត៌មានលម្អិតអំពីការជួញដូរនេះអាចកែតម្រូវបាន។

កំហុសប្រតិបត្តិការត្រូវបានចាត់ថ្នាក់ជា៖ កំហុសរបស់ ផ.ម.ក. ឬកំហុសរបស់សមាជិក។

ផ.ម.ក. ត្រូវកែតម្រូវលើកំហុសប្រតិបត្តិការតាមវិធីសាស្ត្រដូចខាងក្រោម៖

១- ក្នុងករណីជាកំហុសប្រតិបត្តិការរបស់ ផ.ម.ក. ៖ ក្នុងករណីនេះ ផ.ម.ក. ត្រូវធ្វើការកែតម្រូវដោយយោងតាមព័ត៌មានដើមនៃបញ្ហា ហើយតម្រូវឱ្យសមាជិកដែលបានបញ្ជូនបញ្ហានោះទទួលយកការជួញដូរមូលបត្រដែលពាក់ព័ន្ធសម្រាប់គណនីផ្ទាល់របស់ខ្លួន។ ក្នុងករណីដែលមានការខាតបង់ដែលបណ្តាលមកពីការកែតម្រូវនេះ ផ.ម.ក. ត្រូវធ្វើការប៉ះប៉ូវឱ្យសមាជិកនោះវិញ។

២- ក្នុងករណីជាកំហុសប្រតិបត្តិការរបស់សមាជិក៖ កំហុសឆ្គងត្រូវធ្វើការកែតម្រូវ បន្ទាប់ពីសមាជិកនោះទទួលយកការជួញដូរដែលមានកំហុសជាប្រតិបត្តិការផ្ទាល់របស់ខ្លួន។ ក្នុងករណីនេះ សមាជិកដែលពាក់ព័ន្ធត្រូវដាក់ពាក្យស្នើសុំកែតម្រូវលើកំហុសប្រតិបត្តិការ និងភ្ជាប់មកជាមួយនូវសេចក្តីថ្លែងដែលបញ្ជាក់ពីមូលហេតុ ឬឯកសារភស្តុតាង ផ្ញើជូន ផ.ម.ក. ឱ្យបានមុនម៉ោង ១២ (ដប់ពីរ) ថ្ងៃត្រង់នៃថ្ងៃជួញដូរបន្ទាប់។

ជំពូកទី ៣

លក្ខខណ្ឌនៃការជួញដូរមូលបត្របំណុល

ប្រការ ១៩.- វិធីសាស្ត្រកំណត់ថ្លៃជួញដូរមូលបត្របំណុល

ថ្លៃជួញដូរមូលបត្របំណុលត្រូវកំណត់តាមវិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃ និងវិធីសាស្ត្រជួញដូរតាមការចរចាដូចមានចែងក្នុងជំពូកទី១នៃវិធាននេះ លើកលែងតែករណីមានថ្លៃផ្គត់ផ្គង់ចាប់ពីរឿងនៅក្នុងការដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ ថ្លៃជួញដូរគឺជាមធ្យមនៃថ្លៃផ្គត់ផ្គង់ខ្ពស់បំផុតនិងថ្លៃផ្គត់ផ្គង់ទាបបំផុត។ ក្នុងករណីថ្លៃទទួលបានពីការគណនានេះមិនមែនឯកតាតម្លាតថ្លៃ ថ្លៃជួញដូរត្រូវបង្កើតឡើងតាមឯកតាតម្លាតថ្លៃ។

ប្រការ ២០.- ឯកតាបញ្ជា បញ្ជាអតិបរមា ឯកតាតម្លាតថ្លៃ និងថ្លៃបញ្ជា

ឯកតាបញ្ជានៃមូលបត្របំណុលគឺ ១ (មួយ) ឯកតាមូលបត្របំណុល។

បញ្ជាអតិបរមាសម្រាប់ការជួញដូរតាមវិធីសាស្ត្រដេញថ្លៃគឺ ១០.០០០ (មួយម៉ឺន) ឯកតាមូលបត្របំណុល។

ឯកតាតម្លាតថ្លៃគឺ ១ (មួយ) រៀល។

សម្រាប់ការជួញដូរមូលបត្របំណុល ថ្លៃបញ្ជា និងថ្លៃជួញដូរគឺជាថ្លៃដុល។

ប្រការ ២១.- ដែនកំណត់ថ្លៃប្រចាំថ្ងៃ

ដែនកំណត់ថ្លៃប្រចាំថ្ងៃមិនត្រូវអនុវត្តចំពោះការជួញដូរមូលបត្របំណុល។

ជំពូកទី ៤
ការគ្រប់គ្រងទិន្នន័យ

ប្រការ ២២.- ការផ្សាយជាសាធារណៈនូវព័ត៌មានទិន្នន័យ

ផ.ម.ក. ធ្វើការផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈនូវទិន្នន័យទីផ្សារដូចខាងក្រោម៖

- ១-ថ្លៃបើក និង ថ្លៃបិទ។
- ២-បរិមាណ និង តម្លៃសរុបនៃការជួញដូរ។
- ៣-ថ្លៃរំពឹងទុក និង បរិមាណរំពឹងទុក។

ផ.ម.ក. អាចធ្វើការផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ នូវព័ត៌មានផ្សេងទៀតដែលមានប្រយោជន៍សម្រាប់ការសម្រេចចិត្តវិនិយោគ ដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍វិនិយោគិន។

ប្រការ ២៣.- ព័ត៌មានដែលត្រូវជូនដំណឹងដល់សមាជិក

ផ.ម.ក. ត្រូវជូនដំណឹងទៅសមាជិករបស់ខ្លួននូវព័ត៌មាននីមួយៗដូចខាងក្រោម៖

- ១-វិធានប្រតិបត្តិការរបស់ ផ.ម.ក. និងវិសោធនកម្មដែលអាចកើតមាន។
  - ២-មូលបត្រចុះបញ្ជីលក់លើកដំបូង មូលបត្រចុះបញ្ជីលក់បន្ថែម មូលបត្រដកចេញពីការចុះបញ្ជីលក់ និងមូលបត្រដែលត្រូវបានបញ្ឈប់ការជួញដូរ។
  - ៣-ការបិទទីផ្សារជាបណ្តោះអាសន្ន ការផ្អាកដំណើរការទីផ្សារ និងការផ្លាស់ប្តូរម៉ោងជួញដូរ។
  - ៤-សមាជិកដែលត្រូវបានអនុញ្ញាត ឬសមាជិកដែលបានដកខ្លួនពីសមាជិកភាព ឬត្រូវបានដកចេញពីសមាជិកភាព។
  - ៥-សមាជិកដែលត្រូវបានបញ្ឈប់ពីការជួញដូរ និងការអនុញ្ញាតឱ្យជួញដូរឡើងវិញ។
  - ៦-ព័ត៌មានលម្អិតនៃការជួញដូររួមមាន៖ ឈ្មោះមូលបត្រ បរិមាណនិងថ្លៃជួញដូរ ប្រភេទបញ្ជាទិញ ឬលក់ប្រតិបត្តិការសម្រាប់គណនីសមាជិក ឬគណនីអតិថិជន។
- ផ.ម.ក. ត្រូវរក្សាទុករាល់ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងបញ្ហា ការកែតម្រូវកំហុសប្រតិបត្តិការ និងព័ត៌មានលម្អិតលើការជួញដូរសម្រាប់រយៈពេល ១០ (ដប់) ឆ្នាំ។

ប្រការ ២៤.- ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព័ត៌មានទិន្នន័យរបស់សមាជិក

សមាជិកទាំងអស់ត្រូវរៀបចំប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព័ត៌មានវិទ្យារបស់ខ្លួន ដោយអនុលោមទៅតាមច្បាប់បទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធ និងវិធាននេះ។

ប្រការ ២៥.- កាលបរិច្ឆេទអិចឌីវីដង់ ឬអិចរាយថ៍

កាលបរិច្ឆេទអិចឌីវីដង់ (Ex-Dividend) ឬអិចរាយថ៍ (Ex-Right) គឺកាលបរិច្ឆេទជួញដូរនៅ រយៈកាល ១ (មួយ) ថ្ងៃ មុនកាលបរិច្ឆេទប្រកាសបញ្ជីឈ្មោះភាគហ៊ុនិកដែលត្រូវទទួលបានភាគលាភ ឬសិទ្ធិ (Record Date) ។

ប្រការ ២៦.- អ្នកតំណាងនៅក្នុងទីផ្សារ

សមាជិកនីមួយៗត្រូវតែងតាំងអ្នកតំណាងនៅក្នុងទីផ្សារយ៉ាងហោចណាស់ ១ (មួយ) រូប ដែលនឹង ត្រូវបណ្តុះបណ្តាលដោយ ផ.ម.ក. ដើម្បីប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធជួញដូររបស់ប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. ដែលរៀបចំសម្រាប់សមាជិក។ ផ.ម.ក. អាចតម្រូវឱ្យអ្នកតំណាងនោះ មកធ្វើការនៅក្នុងបន្ទប់ជួញដូររបស់ ផ.ម.ក. ក្នុងករណីចាំបាច់។

សមាជិកនីមួយៗ ត្រូវដាក់ពាក្យស្នើសុំចុះឈ្មោះអ្នកតំណាងនៅក្នុងទីផ្សាររបស់ខ្លួននៅ ផ.ម.ក.។ មានតែអ្នកតំណាងនៅក្នុងទីផ្សារទេ ដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័ររបស់សមាជិកដែល ស្ថិតនៅក្នុងបន្ទប់ជួញដូររបស់ ផ.ម.ក.។

ប្រការ ២៧.- ថ្លៃសេវាជួញដូរមូលបត្រ

សមាជិកត្រូវបង់ថ្លៃសេវាប្រតិបត្តិការ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសេវាដែលបានផ្តល់ឱ្យស្របតាមវិធាននេះ។

របៀបគណនាប្រាក់ថ្លៃសេវាជួញដូរ អ្នកបង់ប្រាក់ និងពេលវេលាបង់ប្រាក់ត្រូវបានកំណត់ដូចខាង ក្រោម៖

១-អត្រា៖ ប្រាក់ថ្លៃសេវាសម្រាប់ជួញដូរមូលបត្រ ត្រូវគណនាលើទឹកប្រាក់នៃការជួញដូរដែលបាន ទូទាត់ (ប្រាក់ថ្លៃសេវាដែលគណនាត្រូវកាត់យកមួយខ្ទង់ក្រោយក្បៀស) តាមអត្រា ៧,៥/១០.០០០ ឬ ០,០៧៥% (សូន្យក្បៀសសូន្យចិតសិបប្រាំភាគរយ) សម្រាប់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិ និងតាមអត្រា ២,៥/១០.០០០ ឬ ០,០២៥% (សូន្យក្បៀសសូន្យម្ភៃប្រាំភាគរយ) សម្រាប់មូលបត្របំណុល។

២-អ្នកត្រូវបង់ប្រាក់៖ ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រដែលជាសមាជិករបស់ ផ.ម.ក.។

៣-ពេលវេលាបង់ប្រាក់៖ ម៉ោង ៨:៣០នាទី ព្រឹក នៃកាលបរិច្ឆេទទូទាត់។

ជំពូកទី ៥
ការតាមដានការជួញដូរមូលបត្រ

ប្រការ ២៨.- យន្តការបង្ការរបស់ ផ.ម.ក.

ដើម្បីធានាបាននូវបរិស្ថានជួញដូរដែលមានយុត្តិធម៌ និងការពារវិនិយោគិន ផ.ម.ក. អាចដាក់ចេញនូវយន្តការបង្ការមួយចំនួនដើម្បីទប់ស្កាត់ការជួញដូរមូលបត្រមិនស្មោះត្រង់ ឬមិនប្រក្រតី។

ប្រការ ២៩.- ការឃ្លាំងមើលទីផ្សារ

ផ.ម.ក. ធ្វើការឃ្លាំងមើលទីផ្សារ ដើម្បីកំណត់អត្តសញ្ញាណមូលបត្រដែលជាប់សង្ស័យថាមានការជួញដូរមិនប្រក្រតី ដោយប្រើប្រាស់នូវព័ត៌មានមួយចំនួនដូចជា របៀបនៃការជួញដូរ បម្រែបម្រួលថ្លៃ ទំហំនៃការជួញដូរ ព្រមទាំងកម្រិតនៃទំនាក់ទំនងរវាងថ្លៃទីផ្សារនិងការជួញដូរ និងព័ត៌មានលម្អិតនៃពាក្យចោមអាវ៉ាម។

* * *

- ឧបសម្ព័ន្ធទី ២ ៖ ប្រកាសស្តីពី ការដាក់ឱ្យអនុវត្តការកែប្រែវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

លេខ: ០០៣១/១៩ គ.ម.ក. / ២០១៩

ប្រកាស

ស្តីពី

**ការដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវការកែប្រែវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ
របស់ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រកម្ពុជា**

* * * * *

**ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
និងជាប្រធាននៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា**

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៨/៩២៥ ចុះថ្ងៃទី០៦ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៦១៨/០១២ ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១៨ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១០៧/០០១ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៧ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីមូលបត្ររដ្ឋ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១០០៧/០២៨ ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៧ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៩៧ អនក្រ/បក ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៥៤ អនក្រ/បក ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៩ ស្តីពីការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន
- បានឃើញប្រកាសលេខ ០១១ គ.ម.ក. ប្រក ចុះថ្ងៃទី០១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ ស្តីពីការផ្តល់ការអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើជាប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធជាត់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រ និងប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ

- បានឃើញប្រកាសលេខ ០០៤ គ.ម.ក.ប្រ.ក. ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១០ ស្តីពីខ្លឹមសារគោលនយោបាយនៃវិធានប្រតិបត្តិការរបស់ទីផ្សារមូលបត្រ ប្រព័ន្ធជាត់ទាត់ និងទូទាត់មូលបត្រ និងសេវាកម្មទូទាត់មូលបត្រ
- បានឃើញប្រកាសលេខ ០១៧/១៧ គ.ម.ក./ប្រ.ក. ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ របស់ក្រុមហ៊ុនទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា
- យោងតាមសំណើសុំអនុម័តលើវិសោធនកម្មនៃវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុនទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៩
- យោងតាមការអនុម័តនៃសម័យប្រជុំពេញអង្គរបស់គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា នាថ្ងៃទី២៣ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៩។

សម្រេច

ប្រការ១.-

ដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវប្រការ១៤ ថ្មី និងប្រការ១៨ ថ្មី នៃវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ របស់ក្រុមហ៊ុនទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ដូចមានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធនៃប្រកាសនេះ ជំនួសប្រការ១៤ និងប្រការ១៨ នៃវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ របស់ក្រុមហ៊ុនទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ដែលជាឧបសម្ព័ន្ធនៃប្រកាសលេខ ០១៧/១៧ គ.ម.ក./ប្រ.ក. ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ របស់ក្រុមហ៊ុនទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា។

ប្រការ២.-

អគ្គនាយកនៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ប្រធាននាយកដ្ឋានត្រួតពិនិត្យទីផ្សារមូលបត្រ ប្រធាននាយកដ្ឋានកិច្ចការគតិយុត្ត ប្រធាននាយកដ្ឋាន-អង្គភាពដទៃទៀតចំណុះឱ្យគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ក្រុមហ៊ុនទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា សមាជិក និងអ្នកចូលរួមក្នុងទីផ្សារមូលបត្រ ព្រមទាំងបុគ្គលពាក់ព័ន្ធ ត្រូវអនុវត្តតាមខ្លឹមសារនៃប្រកាសនេះឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខានេះតទៅ។

ធ្វើនៅភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៩

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

និងជាប្រធាននៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

អគ្គបណ្ឌិតសភាចារ្យ អូន ឈ័ន្ទមុនីរ័ត្ន

កន្លែងទទួល៖

- ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
- ក្រសួងយុត្តិធម៌
- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន
- នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ខុទ្ទកាល័យឯកឧត្តម លោកជំទាវ ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- “ដើម្បីជូនជ្រាប”
- ដូចប្រការ ២
- “ដើម្បីអនុវត្ត”
- រាជកិច្ច
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

ឧបសម្ព័ន្ធប្រកាសលេខ០០៣.២៥ / អ.ជ.ក.
ចុះថ្ងៃទី ០៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០១៩

ស្តីពី

ការកែប្រែវិធានប្រតិបត្តិការវិនិច្ឆ័យមូលបត្រ
របស់ក្រុមហ៊ុនឧបសម្ព័ន្ធប្រកាស

ប្រការ១៤ ថ្មី.- ថ្ងៃ និងម៉ោងជួញដូរ

ថ្ងៃជួញដូរចាប់ផ្តើមពីថ្ងៃចន្ទ ដល់ថ្ងៃសុក្រ លើកលែងថ្ងៃឈប់សម្រាកជាសាធារណៈ ដោយអនុលោមតាមច្បាប់ស្តីពីការងារ។

ម៉ោងជួញដូរចាប់ផ្តើមពីម៉ោង ៨:០០នាទី ព្រឹក រហូតដល់ម៉ោង ១៥:០០នាទី រសៀល ដែលបែងចែកជាបីវគ្គដោយឈរលើមូលដ្ឋាននៃវិធីសាស្ត្រនៃការដេញថ្លៃ ដូចខាងក្រោម៖

វគ្គ	ម៉ោងទទួលបញ្ជា	ម៉ោងអនុវត្តការជួញដូរ	វិធីសាស្ត្រ
វគ្គបើក	៨:០០ ព្រឹក - ៩:០០ ព្រឹក	៩:០០ ព្រឹក	ដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ
វគ្គនិរន្តរ៍	៩:០០ ព្រឹក - ១៤:៥០ រសៀល		ដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃច្រើន
វគ្គបិទ	១៤:៥០ រសៀល - ១៥:០០ រសៀល	១៥:០០ រសៀល	ដេញថ្លៃដោយយកថ្លៃតែមួយ

ប្រសិនមិនមានការផ្លាស់ប្តូរនៅម៉ោង ៩:០០នាទី ព្រឹក វគ្គបើកនឹងត្រូវពន្យាររហូតដល់មានការផ្លាស់ប្តូរនៅក្នុងថ្ងៃដដែល។

ចំពោះវិធីសាស្ត្រជួញដូរតាមការចរចា៖ ម៉ោងជួញដូរចាប់ផ្តើមពីម៉ោង ៩:០០នាទី ព្រឹក ដល់ម៉ោង ១៥:០០នាទី រសៀល។

ប្រការ១៥ ថ្មី.- ការកែតម្រូវលើកំហុសប្រតិបត្តិការជួញដូរ

ក្នុងករណីដែល ផ.ម.ក. មានកំហុសក្នុងដំណើរការធ្វើអន្តរការីកម្មនៃការជួញដូរមូលបត្រកម្ពុជា ឬក្នុងករណីដែលសមាជិកណាមួយមានកំហុសក្នុងដំណើរការដាក់បញ្ជាដែនកំណត់ ឬបញ្ជាទិញប្រាក់ឥណទាននឹងមូលបត្រកម្ពុជា ព័ត៌មានលម្អិតអំពីការជួញដូរនេះអាចកែតម្រូវបាន។

កំហុសប្រតិបត្តិការត្រូវបានចាត់ថ្នាក់ជា៖ កំហុសរបស់ ផ.ម.ក. ឬកំហុសរបស់សមាជិក។

៨.ម.ក. ត្រូវកែតម្រូវលើកំហុសប្រតិបត្តិការតាមវិធីសាស្ត្រដូចខាងក្រោម៖

១-ក្នុងករណីជាកំហុសប្រតិបត្តិការរបស់ ៨.ម.ក. ក្នុងករណីនេះ ៨.ម.ក. ត្រូវកែតម្រូវដោយយោងតាមព័ត៌មានដើមនៃបញ្ហា ហើយតម្រូវឱ្យសមាជិកដែលបានបញ្ជូនបញ្ហានោះទទួលយកការជួញដូរមូលបត្រដែលពាក់ព័ន្ធសម្រាប់គណនីផ្ទាល់របស់ខ្លួន។ ក្នុងករណីដែលមានការខាតបង់បណ្តាលមកពីការកែតម្រូវនេះ ៨.ម.ក. ត្រូវធ្វើការប៉ះប៉ូវឱ្យសមាជិកនោះវិញ។

២-ក្នុងករណីជាកំហុសប្រតិបត្តិការរបស់សមាជិក៖ កំហុសឆ្គងត្រូវកែតម្រូវ បន្ទាប់ពីសមាជិកនោះទទួលយកការជួញដូរដែលមានកំហុសជាប្រតិបត្តិការផ្ទាល់របស់ខ្លួន។ ក្នុងករណីនេះ សមាជិកដែលពាក់ព័ន្ធត្រូវដាក់ពាក្យស្នើសុំកែតម្រូវលើកំហុសប្រតិបត្តិការ និងភ្ជាប់មកជាមួយនូវសេចក្តីថ្លែងដែលបញ្ជាក់ពីអំពើហេតុឬឯកសារភស្តុតាង ធ្វើជូន ៨.ម.ក. ឱ្យបានមុនម៉ោង ១៥:៣០នាទីរសៀលនៃថ្ងៃជួញដូរដូចតទៅ។

* * *

4

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

លេខ: ០០២/២០១០ គ.ម.ក. / ២០១០

ប្រកាស
ស្តីពី

ការដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវការកែប្រែវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ
របស់ក្រុមហ៊ុនទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា

* * * * *

ឧបសាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
និងជាប្រធាននៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៨/៩២៥ ចុះថ្ងៃទី០៦ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៦១៨/០១២ ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១៨ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១០៧/០០១ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៧ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីមូលបត្ររដ្ឋ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១០០៧/០២៨ ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៧ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៩៧ អនក្រ/បក ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៥៤ អនក្រ/បក ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៩ ស្តីពីការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន
- បានឃើញប្រកាសលេខ ០១១ គ.ម.ក. ប្រក ចុះថ្ងៃទី០១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ ស្តីពីការផ្តល់ការអនុញ្ញាតធ្វើជាប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធជាត់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រ និងប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ

- បានឃើញប្រកាសលេខ ០០៤ គ.ម.ក.ប្រ.ក. ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១០ ស្តីពីខ្លឹមសារគោលនយោបាយនៃវិធានប្រតិបត្តិការរបស់ទីផ្សារមូលបត្រ ប្រព័ន្ធជាត់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រ និងសេវាក្សាទុកមូលបត្រ
- បានឃើញប្រកាសលេខ ០១៧/១៧ គ.ម.ក./ប្រ.ក. ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ របស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា
- យោងតាមសំណើសុំអនុម័តលើវិសោធនកម្មនៃវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ចុះថ្ងៃទី១០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៩
- យោងតាមការអនុម័តនៃសម័យប្រជុំពេញអង្គរបស់គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា នាថ្ងៃទី២៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩។

សម្រេច

ប្រការ១.-

ដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវប្រការ១៧ ថ្មី នៃវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ របស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ដូចមានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធនៃប្រកាសនេះ ជំនួសប្រការ១៧ នៃវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ដែលជាឧបសម្ព័ន្ធនៃប្រកាសលេខ ០១៧/១៧ គ.ម.ក./ប្រ.ក. ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ របស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា។

ប្រការ២.-

អគ្គនាយកនៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ប្រធាននាយកដ្ឋានត្រួតពិនិត្យទីផ្សារមូលបត្រ ប្រធាននាយកដ្ឋានកិច្ចការគតិយុត្ត ប្រធាននាយកដ្ឋាន-អង្គភាពដទៃទៀតចំណុះឱ្យគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា សមាជិក និងអ្នកចូលរួមក្នុងទីផ្សារមូលបត្រ ព្រមទាំងបុគ្គលពាក់ព័ន្ធ ត្រូវអនុវត្តតាមខ្លឹមសារនៃប្រកាសនេះឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខានេះតទៅ។

ថ្ងៃចន្ទ ២ ខែ មេសា ឆ្នាំកុរ ឯកស័ក ព.ស.២៥៦៣
ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១០ ខែ មេសា ឆ្នាំ២០២០

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
និងជាប្រធាននៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

អគ្គបណ្ឌិតសភាចារ្យ អូន ជ័យជំនីវ

កន្លែងទទួល៖

- ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
- ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
- ក្រសួងយុត្តិធម៌
- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន**
- នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេច លោកជំទាវ ឯកឧត្តម ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- "ដើម្បីជូនដោយ"
- ដូចប្រការ ២
- "ដើម្បីអនុវត្ត"
- រាជកិច្ច
- ឯកសារ កាលប្បវត្តិ

ឧបសម្ព័ន្ធប្រកាសលេខ...០០២/២០២០

ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០២០

ស្តីពី

ការកែប្រែវិធានប្រតិបត្តិការដំឡើងមូលបត្រ

របស់ក្រុមហ៊ុនដំឡើងមូលបត្រកម្ពុជា

ប្រការ ១៧ ថ្មី.- ដែនកំណត់ថ្លៃប្រចាំថ្ងៃ

ដែនកំណត់ថ្លៃប្រចាំថ្ងៃ សម្រាប់មូលបត្រកម្មសិទ្ធិ ត្រូវស្មើនឹងថ្លៃមូលដ្ឋាន $\pm ១០\%$ (បូកឬដកដប់ភាគរយ) ដោយតម្លៃ $\pm ១០\%$ នៃថ្លៃមូលដ្ឋានត្រូវបង្កប់ចុះតាមឯកតាគម្លាតថ្លៃមុននឹងយកទៅបូកឬដកនឹងថ្លៃមូលដ្ឋាន។ ក្នុងករណីថ្លៃមូលដ្ឋានទាបជាង ១០០ (មួយរយ) រៀល ដែនកំណត់ថ្លៃប្រចាំថ្ងៃស្មើនឹង ១០ (ដប់) រៀល។

ទោះបីមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ ខាងលើ ដែនកំណត់ថ្លៃប្រចាំថ្ងៃមិនត្រូវបានកំណត់ទេចំពោះមូលបត្រកម្មសិទ្ធិដែលត្រូវដកចេញពីការចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រ (Delisting) ហើយត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យជួញដូរក្នុងអំឡុងពេលមួយកំណត់ នៅមុនពេលដកចេញពីការចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រ។

ទោះបីមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ និងទី២ខាងលើ បន្ទាប់ពីមានការឯកភាពពីអគ្គនាយកនៃ គ.ម.ក. ផ.ម.ក. អាចកំណត់យកដែនកំណត់ថ្លៃប្រចាំថ្ងៃផ្សេងពីនេះក្នុងករណីដូចខាងក្រោម៖

១- ករណីមូលបត្រកម្មសិទ្ធិត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យចុះបញ្ជីឡើងវិញ។

២- ករណីមូលបត្រកម្មសិទ្ធិត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យចាប់ផ្តើមជួញដូរឡើងវិញ បន្ទាប់ពីត្រូវបានព្យួរអស់មួយរយៈពេលវែង។

៣- ករណីផ្សេងទៀតមានការលំបាកខ្លាំងក្នុងការអនុវត្តដែនកំណត់ថ្លៃប្រចាំថ្ងៃ។

* * *

- ឧបសម្ព័ន្ធទី ៣ ៖ ប្រកាសស្តីពី ការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

លេខ: ០១៩/០៣ ព.ម.ក. ២០១៧

ប្រកាស

ស្តីពី

ការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ

*****

ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
និងជាប្រធាននៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៣/៩០៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/១២១៣/១៣៩៣ ចុះថ្ងៃទី២១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការកែសម្រួល និងបំពេញបន្ថែមសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៤១៦/៣៦៨ ចុះថ្ងៃទី០៤ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៦ ស្តីពីការកែសម្រួល និងបំពេញបន្ថែមសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១៨ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាស ឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១០៧/០០១ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៧ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីមូលបត្ររដ្ឋ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១០០៧/០២៨ ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៧ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការផ្ទេរមូលបត្រមហាជន
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៩៧ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

អាសយដ្ឋានបណ្តោះអាសន្ន អគារ ៩៩ ផ្លូវ ៥៩៨ សង្កាត់ភ្នំពេញថ្មី ខណ្ឌសែនសុខ រាជធានីភ្នំពេញ-កម្ពុជា
Temporary Address: #99, Street 598, Sangkat Phnom Penh Thmey, Khan Sen Sok,
Phnom Penh, Cambodia

ទូរសព្ទ : ៨៥៥-២៣-៨៨៥-៦១១
Phone : 855-23-885-611
E-mail : info@secc.gov.kh

ទូរសារ : ៨៥៥-២៣-៨៨៥-៦២២
Fax : 855-23-885-622
Website : www.secc.gov.kh

- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៥៤ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៩ ស្តីពីការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោត និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន
- បានឃើញប្រកាសលេខ ០១១ គ.ម.ក.ប្រក ចុះថ្ងៃទី០១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ ស្តីពីការផ្តល់ការអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើជាប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រ ប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធជាត់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រ និងប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ
- បានឃើញប្រកាសលេខ ០០៤ គ.ម.ក.ប្រក ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១០ ស្តីពីខ្លឹមសារគោលនៃវិធានប្រតិបត្តិការរបស់ទីផ្សារមូលបត្រ ប្រព័ន្ធជាត់ទាត់និងទូទាត់មូលបត្រ និងសេវារក្សាទុកមូលបត្រ
- បានឃើញប្រកាសលេខ ០០២/១១ គ.ម.ក.ប្រក ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១១ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ
- យោងតាមសំណើសុំវិសោធនកម្មប្រកាសលេខ ០០២/១១ គ.ម.ក.ប្រក ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១១ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ចុះថ្ងៃទី០៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៧
- យោងតាមការអនុម័តនៃសម័យប្រជុំពេញអង្គរបស់គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជាថ្ងៃទី០៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៧

សម្រេច

ប្រការ ១.-

ដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្ររបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ដូចមានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធនៃប្រកាសនេះ។

ប្រការ ២.-

ប្រកាសលេខ ០០២/១១ គ.ម.ក./ប្រក ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១១ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តវិធានប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ និងប្រការ៣ នៃប្រកាសលេខ ០០៣/១៧ គ.ម.ក. ចុះថ្ងៃទី០៩ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវការកែប្រែវិធានប្រតិបត្តិការរបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ត្រូវទុកជានិរាករណ៍។

ប្រការ ៣.-

អគ្គនាយកនៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ប្រធាននាយកដ្ឋានត្រួតពិនិត្យទីផ្សារមូលបត្រ ប្រធាននាយកដ្ឋានកិច្ចការគតិយុត្ត នាយកដ្ឋាន-អង្គភាពដទៃទៀតចំណុះឱ្យគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា ក្រុមហ៊ុនផ្សារ

មូលបត្រកម្ពុជា សមាជិក និងអ្នកចូលរួមក្នុងទីផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា ព្រមទាំងបុគ្គលពាក់ព័ន្ធត្រូវអនុវត្តតាមខ្លឹមសារ
នៃប្រកាសនេះឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខានេះតទៅ។

ថ្ងៃអង្គារ ០៩ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ រកា នព្វស័ក ព.ស. ២៥៦១
ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៦ ខែ ២០១៧ ឆ្នាំ ២០១៧

នាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
និងជាប្រធាននៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

បណ្ឌិតសភាចារ្យ អូន ឈ័ន ប្រធាន

កន្លែងទទួល៖

- ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
- ក្រសួងយុត្តិធម៌
- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរាជរដ្ឋាភិបាល
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន**
នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ខុទ្ទកាល័យឯកឧត្តម លោកជំទាវឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- គ្រប់ក្រសួង និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ “ដើម្បីជូនប្រជាប”
- ដូចប្រការ ៣
- “ដើម្បីអនុវត្ត”
- រាជកិច្ច
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

ឧបសម្ព័ន្ធប្រកាសលេខ...០១៩...១៣១
ចុះថ្ងៃទី ២៧ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៧
ស្តីពី

វិធានប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ

របស់ក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា

* * * * *

ជំពូកទី ១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

ប្រការ ១.- គោលបំណង

គោលបំណងនៃវិធាននេះ គឺដើម្បីកំណត់អំពីលក្ខខណ្ឌចាំបាច់នានា សម្រាប់ការរក្សាទុក និងការផ្ទេរមូលបត្រ នៅក្នុងប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រនៃក្រុមហ៊ុនផ្សារមូលបត្រកម្ពុជា (សរសេរកាត់ថា ផ.ម.ក.) ស្របតាមច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន និងអនុក្រឹត្យស្តីពីការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធជាធរមាន។

ប្រការ ២.- និយមន័យ

និយមន័យនៃពាក្យបច្ចេកទេសដែលប្រើប្រាស់នៅក្នុងវិធាននេះ ត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងប្រការនេះ និងមាននៅក្នុងសក្ខានុពលដែលជាឧបសម្ព័ន្ធនៃច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន ច្បាប់ស្តីពីមូលបត្ររដ្ឋ អនុក្រឹត្យស្តីពីការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធជាធរមាន។

- **សមាជិក** សំដៅដល់ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ ដែលទទួលបានអាជ្ញាបណ្ណពីគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា (សរសេរកាត់ថា គ.ម.ក.) ដោយមានសិទ្ធិប្រើប្រាស់ទាំងស្រុងនូវប្រព័ន្ធរបស់ប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក.។

- **អ្នកចូលរួម** សំដៅដល់ភ្នាក់ងារទូទាត់សាច់ប្រាក់ពាក់ព័ន្ធនឹងមូលបត្រ ភ្នាក់ងារបញ្ជីកាមូលបត្រ ភ្នាក់ងារចុះបញ្ជីផ្ទេរមូលបត្រ បុគ្គលបោះផ្សាយលក់មូលបត្រ បុគ្គលចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រជាដើម ដែលមានសិទ្ធិប្រើប្រាស់តែមួយផ្នែកនូវប្រព័ន្ធរបស់ប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក.។

ប្រការ ៣.- ម៉ោងអាជីវកម្ម

អាជីវកម្មស្របតាមវិធាននេះ គឺចាប់ផ្តើមពីម៉ោង ៨:០០ ព្រឹក ដល់ម៉ោង ៥:០០ ល្ងាច រៀងរាល់ថ្ងៃធ្វើការ។

ប្រការ ៤.- ការដាក់ឡើង ឬការដកចេញពីការដាក់ឡើងមូលបត្រ

មូលបត្រដែលអាចដាក់ឡើងនៅប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. មានដូចខាងក្រោម លើកលែងតែមានការកំណត់បន្ថែមផ្សេងពីនេះដោយ អគ្គនាយកនៃ ផ.ម.ក. ៖

- ១-មូលបត្រដែលចុះបញ្ជីលក់នៅប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. ។
- ២-មូលបត្រដែលបោះផ្សាយបន្ថែមដោយបុគ្គលចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រ។
- ៣-មូលបត្រដែលកំពុងស្ថិតក្នុងនីតិវិធីនៃការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រលើកដំបូងជាសាធារណៈ។
- ៤-មូលបត្រដែលមានស្រាប់របស់បុគ្គល ដែលកំពុងស្ថិតក្នុងនីតិវិធីនៃការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈ។

៥- មូលបត្ររដ្ឋ។

៦-មូលបត្រដែលជាកម្មវត្ថុនៃសំណើលក់ជាឯកជន។

លើកលែងតែមានការកំណត់ផ្សេងពីនេះដោយអគ្គនាយកនៃ ផ.ម.ក. ប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. អាចដកមូលបត្រចេញពីការដាក់ឡើង ករណីដែលមូលបត្រនោះត្រូវបានដកចេញពីបញ្ជីលក់មូលបត្រនៅប្រតិបត្តិការទីផ្សារមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. និងត្រូវដកមូលបត្រចេញពីការដាក់ឡើង ចំពោះមូលបត្របំណុលដែលប្រាក់ដើមត្រូវបានទូទាត់រួចរាល់។

ក្នុងករណីមានការដកចេញពីការដាក់ឡើងមូលបត្រ ប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. ត្រូវជូនដំណឹងជាមុនដល់សមាជិក និងអ្នកចូលរួមដែលដាក់ឡើងមូលបត្រអំពីការដកចេញនេះ។

ប្រការ ៥.- ព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនឹងមូលបត្រដែលដាក់ឡើង

ដើម្បីដាក់ឡើងមូលបត្រនៅប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. សមាជិក និងអ្នកចូលរួម ដែលដាក់ឡើងត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានដោយផ្ទាល់ ឬតាមរយៈភ្នាក់ងារបញ្ជីកាមូលបត្រដូចខាងក្រោម៖

- ១-ឈ្មោះមូលបត្រដែលដាក់ឡើង។
- ២-ប្រភេទមូលបត្រដែលដាក់ឡើង។
- ៣-ថ្លៃមូលបត្រដែលដាក់ឡើង។
- ៤-ចំនួនមូលបត្រដែលដាក់ឡើង។
- ៥-ចំនួនមូលបត្រដែលបានបោះផ្សាយ។

- ៦-អក្សរកូដមូលបត្រដែលដាក់ផ្ញើ។
- ៧-លេខកូដមូលបត្រដែលដាក់ផ្ញើ។
- ៨-កាលបរិច្ឆេទបោះផ្សាយមូលបត្រដែលដាក់ផ្ញើ។
- ៩-កាលបរិច្ឆេទចុះបញ្ជីមូលបត្រដែលដាក់ផ្ញើ។
- ១០-ចំពោះមូលបត្របំណុលត្រូវមានកាលបរិច្ឆេទឥណ្ឌូប្រតិទាន (Maturity Date) អត្រាគូប៉ុង (Coupon Rate) កាលបរិច្ឆេទត្រូវបង់ការប្រាក់ និងលក្ខខណ្ឌពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត។
- ១១-ព័ត៌មានផ្សេងទៀតពាក់ព័ន្ធនឹងកម្មសិទ្ធិភាពលើមូលបត្រដែលបានដាក់ផ្ញើ។

ជំពូកទី ២
គណនីមូលបត្រ

ប្រការ ៦.- ការបើកគណនីមូលបត្រ

បុគ្គលដែលអាចបើកគណនីមូលបត្រនៅប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. លើកលែងតែ មានការកំណត់បន្ថែមផ្សេងពីនេះដោយអគ្គនាយកនៃ ផ.ម.ក. រួមមានដូចខាងក្រោម៖

- ១-ក្រុមហ៊ុនមូលបត្រ។
- ២-បុគ្គលបោះផ្សាយលក់មូលបត្រ។
- ៣-បុគ្គលចុះបញ្ជីលក់មូលបត្រ។
- ៤-ប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្របរទេស។
- ៥-ភ្នាក់ងាររក្សាសុវត្ថិភាពក្នុងវិស័យមូលបត្រ។
- ៦-វិនិយោគិនស្ថាប័ន។

បុគ្គលដែលមានបំណងបើកគណនីមូលបត្រ ត្រូវបំពេញបែបបទនៅ ផ.ម.ក.។

ប្រការ ៧.- សៀវភៅគណនីមូលបត្ររបស់សមាជិក និងអ្នកចូលរួម

ប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. ត្រូវរក្សាសៀវភៅគណនីមូលបត្ររបស់សមាជិក និងអ្នកចូលរួមនីមួយៗ ដែលត្រូវមានព័ត៌មាន ព្រមទាំងសេចក្តីលម្អិតនៃប្រតិបត្តិការលើមូលបត្រ ដែលធ្វើដោយសមាជិក និងអ្នកចូលរួម។ លើកលែងតែមានការកំណត់បន្ថែមផ្សេងពីនេះដោយអគ្គនាយកនៃ ផ.ម.ក. ព័ត៌មានលម្អិតរួមមាន៖

- ១-ឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋានរបស់បុគ្គលស្នើបើកគណនីមូលបត្រ។

២-ឈ្មោះ ប្រភេទ បរិមាណ អក្សរកូដ និងលេខកូដនៃមូលបត្រដែលដាក់ឡើង។

៣-ហេតុផលនៃឥណទាន ឬឥណទាននៃមូលបត្រដែលដាក់ឡើង។

៤-ករណីដែលមូលបត្រដាក់ឡើងជាមុននៃការបញ្ចាំ ត្រូវបញ្ជាក់ឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋាននៃភ្នាក់ងារទទួលបញ្ចាំមូលបត្រ។

៥-ក្នុងករណីមូលបត្រដែលបានដាក់ឡើង ជាមុននៃការដាក់កំហិតលក់ត្រូវមានព័ត៌មានអំពីការដាក់កំហិតនោះ។

ការដាក់ឡើងមូលបត្រដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់សមាជិក ត្រូវកត់ត្រាដាច់ដោយឡែកពីការដាក់ឡើងមូលបត្រដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់អតិថិជន។

សៀវភៅគណនីមូលបត្ររបស់សមាជិកនិងអ្នកចូលរួមត្រូវរក្សាទុកសម្រាប់រយៈពេល១០(ដប់) ឆ្នាំ។

ក្នុងករណីដែលសមាជិក ឬអ្នកចូលរួមមានបំណងកែប្រែឈ្មោះ អាសយដ្ឋាន លេខចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម ឬការបោះពុម្ពត្រាសម្គាល់ សមាជិក ឬអ្នកចូលរួម ត្រូវជូនដំណឹងដល់ប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក នូវការកែប្រែទាំងនោះ ដោយបំពេញបែបបទស្នើសុំឱ្យបានត្រឹមត្រូវ។

ប្រការ ៨.- សៀវភៅគណនីមូលបត្ររបស់អតិថិជន

សៀវភៅគណនីមូលបត្ររបស់អតិថិជនត្រូវមានព័ត៌មានលម្អិតដូចខាងក្រោម៖

១-ឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋានរបស់អតិថិជន។

២-ឈ្មោះ ប្រភេទ បរិមាណ អក្សរកូដ និងលេខកូដនៃមូលបត្រដែលដាក់ឡើង។

៣-ព័ត៌មាននៃប្រតិបត្តិការលើមូលបត្រដាក់ឡើង។

៤-ព័ត៌មានអំពីអតិថិជននីមួយៗ ។

សៀវភៅគណនីមូលបត្ររបស់អតិថិជនត្រូវរក្សាទុកសម្រាប់រយៈពេល ១០ (ដប់) ឆ្នាំ។

ប្រការ ៩.- កាលបរិច្ឆេទសុពលភាពនៃការដាក់ឡើង

ការដាក់ឡើង ការដក ឬការបង្វិលទៅវិញ និងការផ្ទេរមូលបត្ររវាងគណនី ដែលធ្វើឡើងស្របតាមវិធាននេះ ត្រូវមានសុពលភាពចាប់ពីពេលដែលព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធ ត្រូវបានកត់ត្រាទុកនៅក្នុងសៀវភៅគណនីមូលបត្ររបស់សមាជិក និងអ្នកចូលរួម។

ប្រការ ១០.- ការបិទគណនីមូលបត្រ

លើកលែងតែមានការកំណត់ផ្សេងពីនេះដោយ ផ.ម.ក. ប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. អាចបិទគណនីមូលបត្ររបស់សមាជិក ឬអ្នកចូលរួមក្នុងករណីណាមួយដូចខាងក្រោម៖

១-សមាជិក ឬអ្នកចូលរួមស្នើសុំបិទគណនីមូលបត្រ។

២-សមាជិក ឬអ្នកចូលរួមមិនបានប្រើប្រាស់គណនីរបស់ខ្លួនក្នុងរយៈពេល ២ (ពីរ) ឆ្នាំ។

មុននឹងបិទគណនីមូលបត្ររបស់សមាជិក ឬអ្នកចូលរួម ប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. ត្រូវផ្តល់ជូននូវសមតុល្យនៃការដាក់ធ្វើនៅក្នុងគណនីមូលបត្រដែលត្រូវបិទទៅសមាជិក ឬអ្នកចូលរួមដែលពាក់ព័ន្ធ។

ជំពូកទី ៣

បទប្បញ្ញត្តិបន្ថែម

ប្រការ ១១.- អ្នកតំណាងរក្សាទុកមូលបត្រ

សមាជិក និងអ្នកចូលរួមនីមួយៗ ត្រូវតែងតាំង និងចុះឈ្មោះអ្នកតំណាងរក្សាទុកមូលបត្ររបស់ខ្លួនយ៉ាងហោចណាស់ចំនួន ១ (មួយ) រូប ដែលត្រូវទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលពី ផ.ម.ក. និងដែលត្រូវមានសិទ្ធិធ្វើប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រឱ្យសមាជិក និងអ្នកចូលរួមនោះ។

អ្នកតំណាងរក្សាទុកមូលបត្ររបស់សមាជិក និងអ្នកចូលរួមនេះ អាចជាអ្នកតំណាងទូទាត់ដែលត្រូវបានតែងតាំងដោយសមាជិក និងអ្នកចូលរួម ស្របតាមវិធានប្រតិបត្តិការផ្ទាល់ខ្លួន និងទូទាត់មូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. ។

ប្រការ ១២.- ការជូនដំណឹងអំពីសមតុល្យ

ប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រនៃ ផ.ម.ក. ត្រូវជូនដំណឹងដល់សមាជិក និងអ្នកចូលរួម អំពីសមតុល្យនៃគណនីមូលបត្រ ដែលបានដាក់ធ្វើនៅរៀងរាល់ចុងខែនីមួយៗ។ ការជូនដំណឹងអំពីសមតុល្យគណនីនេះ អាចត្រូវបានជំនួស ដោយការដាក់ជូននូវសេចក្តីចម្លងនៃសៀវភៅគណនីមូលបត្ររបស់សមាជិក ឬរបស់អ្នកចូលរួម។

ប្រការ ១៣.- ថ្លៃសេវាប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រ

សមាជិក ឬអ្នកចូលរួមត្រូវបង់ប្រាក់ថ្លៃសេវាជូន ផ.ម.ក. ដូចខាងក្រោម ÷

១-ថ្លៃសេវារក្សាទុកមូលបត្រ÷ ជាថ្លៃសម្រាប់ការដាក់ធ្វើមូលបត្រ ដែលស្ថិតក្នុងនីតិវិធីនៃការបោះផ្សាយលក់មូលបត្រជាសាធារណៈនិងមូលបត្រដែលជាកម្មវត្ថុនៃសំណើលក់ជាឯកជន។ ថ្លៃសេវារក្សាទុកមូលបត្រប្រចាំខែត្រូវបង់នៅថ្ងៃទី ១០ នៃខែបន្ទាប់ពីខែដែលថ្លៃសេវានោះបានកើតឡើងតាមលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម ÷

ក-អត្រា២០ (ម៉ៃ) រៀល លើមូលដ្ឋាននៃទឹកប្រាក់ ១០.០០០.០០០ (ដប់លាន) រៀល។
ក្នុងករណីនេះថ្លៃសេវាត្រូវកំណត់យកលើមូលដ្ឋានសមតុល្យប្រចាំថ្ងៃ ដែលបង្ហាញជូននៅ
ក្នុងសៀវភៅគណនីមូលបត្រ។ ថ្លៃនេះមិនត្រូវលើសពី ១២០.០០០ (មួយរយម៉ៃពាន់) រៀល
ក្នុងមួយថ្ងៃឡើយ។

ខ-អ្នកត្រូវបង់ប្រាក់ជាសមាជិក ឬអ្នកចូលរួមដែលស្នើសុំដាក់ធ្វើ។

២-ថ្លៃសេវាផ្ទេរមូលបត្ររវាងគណនី (Book Entry Fee) ÷

ក-ថ្លៃសេវាការផ្ទេរមូលបត្ររវាងគណនី÷ត្រូវគណនាលើមូលដ្ឋានទឹកប្រាក់នៃការជួញដូរ
ដែលបានទូទាត់តាមអត្រា ៥/១០.០០០ (ប្រាំភាគមួយម៉ឺន) ឬ០,០៥% (សូន្យក្បៀស
សូន្យប្រាំភាគរយ) ចំពោះមូលបត្រកម្មសិទ្ធិ និង ១,២៥/១០.០០០ (មួយក្បៀសម៉ៃប្រាំ
ភាគមួយម៉ឺន) ឬ០,០១២៥% (សូន្យក្បៀសសូន្យមួយរយម៉ៃប្រាំភាគរយ) ចំពោះមូលបត្រ
បំណុល ហើយទឹកប្រាក់ថ្លៃសេវាត្រូវកាត់យកមួយខ្ទង់ក្រោយក្បៀស។

ខ-អ្នកត្រូវបង់ថ្លៃសេវាជាសមាជិក ឬអ្នកចូលរួម ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងប្រតិបត្តិការផ្ទេរមូលបត្រ
ដែលដាក់ធ្វើ។

គ-ពេលវេលាបង់ថ្លៃសេវានៅម៉ោង ៨ : ៣០ ព្រឹក នៅកាលបរិច្ឆេទទូទាត់។

៣-ថ្លៃសេវាផ្សេងៗ÷

ក-ថ្លៃសេវានៃការផ្ទេរមូលបត្រដែលដាក់ធ្វើ តែមិនត្រូវបានជួញដូរគឺ ១០០.០០០ (មួយ
រយពាន់) រៀលក្នុងមួយប្រតិបត្តិការ។ សមាជិក ឬអ្នកចូលរួមដែលដាក់ធ្វើមូលបត្រត្រូវ
បង់ថ្លៃសេវានេះជូនប្រតិបត្តិការរក្សាទុកមូលបត្រនៃ ជ.ម.ក. នៅពេលស្នើសុំផ្ទេរមូលបត្រ ។

ខ-ថ្លៃសេវានៃការដកមូលបត្រដែលដាក់ធ្វើគឺ ២០០.០០០ (ពីររយពាន់) រៀលក្នុងមួយ
ប្រតិបត្តិការ។ សមាជិក ឬអ្នកចូលរួមដែលដាក់ធ្វើមូលបត្រត្រូវបង់សេវាថ្លៃនេះជូនប្រតិបត្តិការ
រក្សាទុកមូលបត្រនៃ ជ.ម.ក. នៅពេលស្នើសុំដកមូលបត្រ ។

* * * * *

